

ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 см.

СЪБОТА-НЕДЕЛЯ

30-31 АВГУСТ

2014 ГОДИНА/24

БРОЙ 200 (6900)

Надзирателите излизат
на мащабен протест

Най-големият полицейски синдикат у нас също подкрепя недоволството

Надзирателите от затворите подготвят мащабен протест пред Министерството на правосъдието в понеделник. Те настояват да се изравнят техните заплати и социални плащания с тези на останалите служители в системата на МВР.

Също така са недоволни и от скорошното решение на правосъдното министерство за намаляване продължителността на техните дежурства. Към тях с писмо се присъедини и най-големият полицейски синдикат в страната.

За исканията на надзирателите служебният зам.-министър на правосъдието Марин Ванчевски заяви, че "се правят разчети за възможни промени, но при всички случаи те ще бъдат отразени в Бюджет 2015 г." Той обяви, че не достигат пари за

поддръжката на затворите у нас. По думите му текат преговори с Министерството на финансите, както и с норвежкия финансов механизъм за повече пари за местата за лишаване от свобода.

4

БСП утвърди
предизборните
си листи

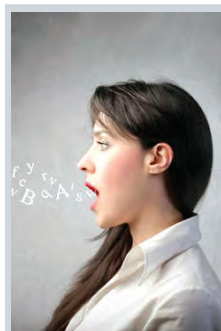
3

Снимка Мариета ТОМОВА

Стотици граждани се събраха в Народния театър "Иван Вазов", за да се простят с един от най-обичаните български творци Валери Петров. Той остави след себе си огромно наследство от лирична и сатирична поезия, книги за деца, сценарии за филми и няколко пиеси

2

Странни езици
владее светът

34

Козмин Моци
ще получи
„Ключа
на Разград“

38

НЯКОЛКО
ДУМИВалентин
ГЕОРГИЕВ

КАТО КАЧУЛКА СЛЕД ДЪЖД

Специална дирекция към МОСВ ще следи за язовирите, обяви шефът на ГД "Пожарна безопасност и защита на населението", главен комисар Николай Николов (стр. 5). Новата структура ще заработи още от 1 септември. Разгеле, пак откриваме "топлата вода"! На човек наистина му иде да хване тоягата и да раздава сам "правосъдие", като си помисли за целия безмозъчен погром, сполял държавата ни през годините на прехода. Та кой ли управленец не се упражни да прави "реформи" и експерименти, да мести, закрива и открива

разни звена, за да докара в крайна сметка трагедии като тези в с. Бисер и Мизия.

Да припомним ли откъде се започна? Как през 1998 г. по времето на Костов бе ликвидирано специализираното държавно предприятие "Механизация и борба с ерозията", което строеше защитни диги и отговаряше за почистване на коритата на реките, деретата и водосборите. Техниката тогава бе бракувана и продадена в Гърция като скрап. Унищожен бе и механизъмът за финансиране на тези дейности - Фонд "Хидромелиорации", по настояване на

МВФ и Световната банка. Сменена беше собствеността, като днес от 2200 язовира само малка част се стопанисват от държавното предприятие "Язовири и каскади", други 200 са към "Напоителни системи", десетина - общински. Всичко останало е частно и безконтролно.

Какво обаче направиха следващите правителства, за да турят ред в системата? Едно голямо нищо. Кога ли ще ни уврат главите, че да рушим лесно, а акълът ти и да дойде после, е твърде-твърде късно?

35
6

ISSN 0861-1343

9 770861 134008 >

EUR: 1.95583

USD: 1.48304

GBR: 2.45924

CHF: 1.62162

ЕЛЕНКО БОЖКОВ:

Щоноф е в крещящ конфликт на интереси

Цена на тока може да се увеличи в малки граници през октомври, смята членът на ДКЕВР

Еленко Божков, член на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР), отпрати обвинение към министъра на икономиката Васил Шоноф и към служебния кабинет. Според него цената на тока може да поскъпне в малки граници. Не аз, министърът е в крещящ конфликт на интереси, заяви Божков по БНТ.

Според него причината служебният премиер да поиска оставката му са засегнати корпоративни интереси. "Готов съм и ще сезирам Комисията за конфликт на интереси и ще поискам да се направи проверка дали имам конфликт на интереси или

не. Готов съм и на детектора на лъжата да се подложя, ще се установи, че нямам конфликт на интереси", заяви той.

Според Божков по-скоро министърът на икономиката и енергетиката Васил Шоноф е в конфликт на интереси. "За конфликт на интереси ми говори министър, който е в крещящ конфликт на интереси, има 6 декларации с конфликт на интереси от министри в това правителство, а на мен ми се говори за конфликт на интереси", добави Божков.

По думите на члена на ДКЕВР дело за 1 млрд. лв. е в основата на исканата му оставка. "Аз съм нарушил нечий корпоративни

интереси. Едно от разпределителните дружества има арбитражно дело срещу България, става въпрос за 1 млрд. лв. Аз съм един от членовете на ДКЕВР, които събираха доказателства в полза на държавата по това дело. Става въпрос за много пари. Цялата работна програма на проверката на ВЕИ-тата и начинът им на присъединяване през 2012 г. съм я направил аз", коментира Божков. И допълни: "Омерзен съм!"

Божков смята, че причината за исканата му оставка може да се крие и в двете жалби за прекомерна държавна помощ и неправомерна държавна помощ срещу американ-

ските централи и ВЕИ-тата, които бяха подадени в ЕК.

"Нама да подам оставка. Въпросът за моята оставка е решен отдавна. Имах разговор по телефона със служебния министър. Той ме попита дали имам намерение да си подам оставката, а аз му казах, че отговорът на въпроса е на сайта на ДКЕВР", заяви Божков.

Вчера членовете на ДКЕВР първо публикуваха на интернет страницата на комисията свое категорично изявление, че няма да подадат оставка, но часове по-късно председателят на ДКЕВР Боан Боев и членът на регулатора Лилия Младенова

все пак ги депозираха. Според Божков "това е техен личен избор, оставката е личен акт".

"Говореше се, че ДКЕВР е виновна за 3 млрд. лв. дефицит в НЕК, но 1,5 млрд. лв. нямат никакво отношение към ДКЕВР. От тях 800 млн. лв. са свързани с АЕЦ "Белене", а 700 млн. лв. са за "Цанков камък". Останалите пари ние успяхме да разсрочим", коментира Божков.

Според члена на ДКЕВР цената на тока би могла да се увеличи в много малки граници. Едно от решенията, които ще се наложи да вземе ДКЕВР за цената на тока, ще бъде от началото на октомври, призна той.

"Единственото, за което съжалявам, е за това, че трябваше да спрем

политическото говорене на членовете на служебното правителство, защото това вреди на арбитражното дело срещу България и адвокатите по делото са готови да се откажат", заяви Божков и добави: "Съжалявам, че няма да мога да завърша проверките на ВЕИ-тата, ако бъда отстранен, което най-вероятно ще се случи в следващите дни".

"Оставяме достатъчно за замисляне под килими, тоест започната работа, която, ако се свърши, би могла да доведе до много добри резултати, но тя достатъчно аргументирана може да бъде забележана под килима", каза още той. Според Еленко Божков Енергийният борд е "изключително ненужна, вредна структура".

Стоотици си казаха „последно сбогом“ с Валери Петров

Снимка Мариета ТОМОВА

Отиде си едно огромно усещане за човечност и интелигентност, каза председателят на БСП Михаил Миков за заубата на Валери Петров

Стоотици граждани, известни лица от политическия и културен живот, близки приятели и почитатели дойдоха вчера пред "Народния театър" в София да си кажат последно сбогом с големия поет, драматург и преводач Валери Петров. Един от най-обичаните български творци почина на 94-годишна възраст след инсулт на 27 август. Час преди обявеното начало на поклонението започнаха да се събират познати лица, както и десетки софиянци, които с цветя в ръце заеха на огромна опашка да се простят с Валери Петров.

За да отдаде последна почит на Валери Петров, на поклонението дойде и голяма част от БСП. С цветя в ръце един до друг застанаха досегашният и новият председател на левията - Сергей Стани-

шев и Михаил Миков, придружавани от евродепутата Илияна Йотова, председателя на софийската структура на левията Калоян Паргов, както и Янаки Стоилов, Атанас Мерджанов, Георги Пирински.

Станишев определи Валери Петров като една от най-светлите личности в българския културен живот и напомни за огромния му принос за развитието именно на родната култура. Социалистът призна, че хората от неговото поколение са израснали с приказките на Петров и с ретро филмите, на които е сценарист. "Много голяма е загубата за България, защото живеем във време, когато чувството за солидарност и като цяло нормалните човешки взаимоотношения са толкова притъпени. Думите на Валери Петров бяха обаче като лъч,

който даваше светлина", каза Станишев.

Валери Петров завеща на България огромно наследство от лирична и сатирична поезия, книги за деца, сценарии за филми и няколко пиеси. Той е бил и народен представител в Седмото Велико народно събрание. Драматургът е известен още с преводите си на Уилям Шекспир на български език, които завещава на поколенията. Първата му книга "Птици към север" излиза от печат през 1938 година. По-късно пише поемите "Палечко", "На път", "Край синьото море". Автор е и на сценарии на игрални филми, сред които "Рицар без броня" и "Един синамачен ден". Детската му книга "Пет приказки" става причина за вписването му в почетния списък на международния съвет за детска книга.

ТОЙ ТИХО НАДВИКА АГРЕСИВНАТА ПРОСТАЦИНА

Анжел ВАГЕНЩАЙН

Някога, беше толкова отдавна, Валери опита от трибуната на Великото народно събрание да озати с добри и меки думи развляната се шумна простащина, да каже нещо за смъртно застрашената ни духовност и за онай точка първа от дневния ред на обществото ни - децата. Опитът, мъдрият наивник, но бе засипан от вълна мерзки и пошлост подвиквания. Той смутено млъкна в средата на мисълта си, учудено и безпомощно се огледа и мълчаливо слезе от трибуната.

И все пак години и години след това, както години и години преди това, този посланик на доброто упорито продължаваше да разказва своята приказка, безкрайната си чудесна бяла приказка, продължи с тихите и добри думи на цялото си творчество да надвиква агресивната простащина. И мнозина го чува и разбираха.

Но защо напоследък виждах в добрите му очи все по-нарастваща тревога и безсилие? Дали това бе само от старостта, която го надделяваше? Не знам, защото и в своята мека есен той продължаваше да съчинява чудесните си и пълни с нежност и доброта строфи. Ала видях как в шумотевицата, която ни заглужава, великият поет започна все по-объркано да се оглежда, после внезапно млъкна по средата на мисълта си и слезе от трибуната на живота.

Този път завинаги. Още един от "хвърчащите хора" отлетя! И лишени от защита на този рицар без броня, ние станяхме още по-уязвими и още по-безсилни пред агресията на шумната посредственост.

Да, Валери Петров отлетя, като ни остави да търсим онуй негово мечтано ключо, което ще ни отключи големите и прости истини на живота. Но може би със старческа хитра усмивчица той нарочно не ни каза къде го е скрил! Ще го търсим, скъпи приятели Валери - защото знаем, че то е скрито в твоите стихове, преводи, филми, пиеси. Ще го търсим, твоето златно ключо, и ще го намерим!

А ти лети си спокойно, поете, летящи човече - желязат добър и светъл полет към други, по-добри и светли светове!

МС поръча 14 550 печата за изборите

С повече от 2500 печата в сравнение с миналогодишните парламентарни избори е поръчал Министерският

съвет за предстоящите избори, става ясно от документацията на сайта на МС. 13 520 са печатите за СИК, а за по-

движните са предвидени още 1030 броя. Миналата година изборните секции не достигнаха 12 000, очаква се

тази година броят им да е приблизително същият. Прогнозната стойност на поръчката е 30 000 лв.

Вчера МС публикува на сайта си и документацията за участие в обществена поръчка с предмет: "Изработка

и доставка на изборни книжа и материали за провеждане на изборите за народни представители през 2014 г."

Доволни сме от новото правителство

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ СЕ ЧУВСТВА УДОБНО С НОВИЯ СЛУЖЕБЕН КАБИНЕТ

БСП:

Шаламанов надхвърли правомощията си

На пленум социалистите обсъждаха „червените линии“, от които няма да отстъпят

Павлета ДАВИДОВА

С партийна позиция срещу документа, заявяващ, че Русия представлява заплаха за България, и подготвен от служебния военен министър Велизар Шаламанов, излезе вчера БСП. Българската социалистическа партия категорично отхвърля подхода на служебното правителство по подготовката на позициите на България за предстоящото заседание на Съвета на НАТО на 4-5 септември, както и неговото намерение да използва за целта документа „Визия 2020: България в НАТО и Европейската отбрана“, се казва в становището на социалистите.

От БСП са категорични, че министърът е превишил правомощията си, предлагайки на кабинета „един скандален, ненужен и компрометиращ държавата документ“. „Подобна разработка надхвърля политическия капацитет, задачи и хоризонт на кабинета, назначен от президента, а и от никъде не следва необходимостта от подобен документ за срещата на НАТО в Уелс“, допълват от БСП. Социалистите настояват на срещата българските представители да се

Снимка Мариета ТОМОВА

БСП утвърди кандидатите си за народни представители вчера

придържат единствено към приоритетите, съдържащи се в утвърдената от парламента Стратегия за национална сигурност. Те не приемат предложението за превъоръжаване да правят хора, които имат „принос“ за отслабване на отбранителните способности на страната.

В следващото Народно събрание БСП смята да изиска незабавно обсъждане на действията на служебния кабинет в областта на националната сигурност.

За обсъждане вчера бе предвидена и предизборната платформа на партията, която включ-

ва основни „червени линии“, които БСП не смята да престапва. Социалистите са за преминаване към прогресивно облагане на доходите на физическите лица и заявяват, че трудът няма да бъде поставян в неблагоприятно положение по отношение на капиталата. Проектът „Южен поток“

също ще бъде продължен в съответствие с европейските правила, гласи проектът на документа.

Социалистите са категорично против създаването на няколко здравни каси и двойното финансиране на частни лечебни заведения - с публичен ресурс и със заплащане от пациентите. Добивът на шистов газ и генно-модифицираните продукти също са нещо, което БСП няма да допусне на територията на България. Няма да подкрепим отстъпление от постигнатите в ЕС социални и екологични стандарти при сключване на споразумения с други страни. БСП изключва и прилагането на икономически санкции срещу Русия.

Няма да допуснем размиване между обявената и реалната политика. Нашите позиции и ангажменти остават в сила - на власт или в опозиция“, е разписано в документа. До редакционното приключване на броя дискусията около предизборната платформа на партията не беше приключила. Очаква се крайният вариант да е готов в понеделник. В следващите дни редакцията ще публикува пълния текст на предизборната платформа.

Обществени организации осъдиха действията на военния министър

Фактът, че през последните дни информационните агенции съобщиха, че България се намира в информационна война с Руската федерация, превърна обнародването на сайта на Министерството на отбраната „Визия 2020: България в НАТО“ в провокационен документ, който сам по себе си стана заплаха за националната сигурност на страната. Това посочват в декларацията си осем организации, влизащи в Координационния съвет „България - Русия“, която бе подкрепена от Българския антифашистки съюз, Съюза на българските журналисти, Съюза на българските писатели, Славянското дружество в България и други обществени организации.

Неправителствените организации определят като френетичен и бездоказателен набор от думи текста във „Визия 2020“, „активното и повсеместно пропагандиране на руската политика, особено с посредничеството на българските политически и икономически субекти и медии или недържавни организации, е явна информационна война, подкопаваща интегритета на институциите и държавността, и атакува директно националните демократични ценности, дух и воля“.

„Аргументът на Плевнелиев в защита на служебния министър на отбраната, че позициите, застъпени във „Визия 2020“, са и позиции на „главния секретар на НАТО“, за пореден път показва, че

българският Президент поставя каруцата пред коня“, посочват в документа. Организациите смятат, че „държавният глава би трябвало да знае, че България е парламентарна република и всяка официална позиция, която задължава страната под някаква форма, би трябвало да се обсъжда и приема при максимално висок политически консенсус“.

Що се касае до съдържащите оценки във „Визия 2020: България в НАТО“, подготвिलите декларацията заявяват, че те са плод на предварително зададени тези, които е следвало да се официализират от съответните държавни органи, за да обслужват чужди геополитически интереси.

Социалистите окончателно утвърдиха предизборните листи

Павлета ГЕОРГИЕВА

Листите на коалиция „БСП - лява България“ бяха окончателно утвърдени на вчерашния пленум на социалистите. След като Йордан Стойков претърпя тежък пътен инцидент, социалистите в Габрово ще бъдат предвождани от Кирил Добрев. Бившият здравен министър от кабинета „Орешарски“ Таня Андреева получи трета позиция във Велико Търново като гражданска квота. В листите на левицата място намери и бившата регионална министърка Десислава Терзиева. Тя също влиза от гражданската квота в столицния 24 МИР. Най-голяма и дълга дискусия имаше около подредбата на софийските листи. След оживен дебат ген. Златан Стойков от гражданската квота застана на четвърта позиция в 23 МИР, а Александра Христова от коалиционните партньори ПБС остана осма. Лидерът на партия „Български социалдемократи“ е нареден между водача в 25 МИР и лидер на БСП Михаил Миков и издателя на ДУМА Николай Малинов. Четвърта позиция в София област е отредена за Александър Радославов от Движение за социален хуманизъм. Баща и син ще представляват гражданска квота - Недин Хафъз Генджев е единият в Шумен, а синът му Ибрахим Генджев ще е пети в Пазарджик.

Русия била „риск за националната сигурност“, а не „заплаха за България“

Русия от „заплаха за България“ във „Визия 2020“ беше преоформена като „риск за националната сигурност на България и на Алианса“. Подмяната на понятията направи военният министър Велизар Шаламанов в интервю за Нова телевизия. „Определени действия на ръководството на Руската федерация, свързани с анексирането на Крим, с подпомагане на сепаратистите, с провеждане на информационна кампания по едни или други канали, включително на българска територия, които създават разделение

в българското общество, които дестабилизируют понятието работещи български институции, са сериозен риск за националната сигурност на България“, заяви Велизар Шаламанов в отговор на въпрос за заплаха ли е Русия за нашата страна. А също и за НАТО. От думите на военния министър се разбира, че ДАНТърси агентите на Москва на българска територия и ще докладва на служебния премиер и президента. Шаламанов не отрече, че сред издирваните са и партии. „На последните

избори за Европейски парламент стана ясно кои от политическите сили в България са проевропейски, евроатлантически, там, където България принадлежи по договор, и кои са за преориентация на България към Изтока“, обясни той. Шаламанов призна, че служебният премиер Георги Близнашки е видял документа, след като той е бил публикуван на сайта на Министерството на отбраната. Военният министър определи исканията за оставката му като „част от предизборната кампания“.

В деня на Националния празник - Ден на народните будители, вземете подарък за вас и за вашите най-близки хора

ЗЛАТНА МОНЕТА

Получава се в Деня на празника заедно с вестника „Златна книга“, с абонамент само за празничния брой с монетата, само през септември във всеки пощенски клон в цялата страна с цена 24 лв. kam.№1340 или на www.ticketportal.bg сувенирната ЗЛАТНА МОНЕТА „Писменост“ е изработена в Монетния двор на България, с двустранно златно покритие, на лицевата страна е изобразена отворената книга, като символ на прогреса, а на обратната страна са подредени красивите букви на Глаголицата.

Надзирателите излизат на мащабен протест

Служителите в затворите настояват за пълно връщане на 24-часовия режим на работа и увеличаване на заплатите

В понеделник пред Министерството на правосъдието се очаква мащабен протест на надзирателите от затворите, които настояват за пълно връщане на 24-часовия режим на работа и увеличаване на заплатите.

Затворници и надзиратели мизерстват, не достигат пари за поддръжката на местата за лишаване от свобода у нас, призна на пресконференция служебният зам.-министър на правосъдието Марин Ванчевски след среща с шефовете на местата за лишаване от свобода у нас.

ване от свобода у нас.

“В течение на години затворите не са били приоритет за държавата”, обясни Ванчевски. Той обобщи още, че в момента се водят преговори с Министерството на финансите, както и с норвежкия финансов механизъм, за повече пари за местата за лишаване от свобода.

Надзирателите настояват да се изравнят техните заплати и социални плащания с тези на останалите служители в системата на МВР. Според зам. правосъдния министър във връзка с това искане в момента се правят

разчети за възможни промени, но при всички случаи те ще бъдат отразени в бюджета за 2015 г.

Охраняващите лишени от свобода са недоволни и от скорошно решение на правосъдното министерство за намаляване продължителността на техните дежурства, а именно от 24-часови на по 12 или 8 часа. Ванчевски обясни тази промяна с изморителния труд в затворите и с категоричното настояване на някои европейски организации за недопускане на 24-часови смени.

Около 10 млн. лева са задълженията на затворите и “Съдебна охрана” към момента. От тях 9 млн. лв. са неизплатени суми от страна на местата за лишаване от свобода.

“Предвижда се в бюджета за

следващата година да бъдат предвидени още средства, които да бъдат достатъчни, и заплатите на надзирателите да бъдат изравнени с тези на всички останали в сферата за сигурност”, каза още Ванчевски. Заедно с правосъдния министър Христо Иванов и всички ръководители на затворите бяха обсъждани мерките, които трябва да бъдат взети в сектора.

Във връзка с бягството на 40-годишния Николай Йорданов от затворническото общежитие Самораново началникът на бобовдолския затвор комисар Александър Апостолов заяви, че той съвсем скоро ще бъде заложен. Лишеният от свобода е успял да избяга по коритото на близко протичащата река, докато затворниците са били на открито. Предполага се, че при-

чина за бягството е фактът, че синът му имал проблеми със законодателството.

Едва двама души охраняват между 70 и 100 лишени от свобода в затворническото общежитие, каза още Апостолов. По думите му освен в Самораново, почти във всички други места за лишаване от свобода има недостиг на надзиратели. За да постигне известна договореност с исканията на затворническия синдикат, Министерството на правосъдието ще въведе смесени дежурства на охранителите в затворите. Така 24-часови дежурства отново ще има, но само в местата за лишаване от свобода, където има голям недостиг на охранители или те са твърде отдалечени от местата, където надзирателите живеят.

СФСМВР ПОДКРЕПИ НЕДОВОЛСТВОТО В ЗАТВОРИТЕ

Управителният съвет на Синдикалната федерация на служителите в МВР изрази вчера подкрепата си към колегите от системата в затворите. От синдиката заявиха, че наблюдават с безпокойство продължаващите преговори между Синдиката на служителите в затворите в България и ръководството на Министерството на правосъдието.

“Проблемите на колегите ни от ССЗБ са ни отдавна известни и познати. Те имат същият произход и характер, както и редица проблеми, за чието разрешаване се бори от години СФСМВР”, заявяват от синдиката. Те допълват, че не приемат за нормално работодателя да

организира разпределението на работното време в противоречие с позицията на служителите и тяхната синдикална организация, при това без да представи достатъчно ясни аргументи. “Не можем да приемем за нормално социалният диалог да се изразжда в два монолога. Воден от тези съображения, от чувството за синдикална солидарност, както и от споразумения за сътрудничество между двете синдикални организации, УС на СФСМВР призовава членовете и симпатизантите на федерацията, които имат тази възможност, да подкрепят протеста на колегите ни от ССЗБ”, заявяват още от СФСМВР.

АРЕСТУВАХА ТЕЛЕФОНЕН ИЗМАМНИК

32-годишен мъж от Трявна бе заловен с пари, които измъкнал от телефонна измама. За нея сигнализираща в полицията в Казанлък 71-годишна жена. Тя обяснила, че получила обаждане от непознат, който поискал пари за пострадал роднина. Възрастната жена дала 6 хил. лева, които трябвало да послужат за спешна операция. Органите на реда задържали 32-годишния измамник в таванско помещение на блок в града, в него била и сумата, която пенсионерката му е дала.

Под ръководството на доц. Георги Нехризов археолози извършват край град Любимец разкопки на комплекса от времето на гребните траки “Глухите камъни”, който е известен с каменните ниши в скалите. Тази година се проучва и средновековен пласт - разкрита е нова стена на манастирския комплекс

ВЪЗПОМИНАНИЕ

**ИЗМИНАХА 28 ГОДИНИ
ОТКАКТО НИ НАПУСНА НАШИЯТ
СЪП СЪПРУГ, БАЩА И ДЯДО**

**полк.
ПЕТЪР
ЖЕЛЯЗКОВ
ТЕНЧЕВ**

3 август 1925 -
1 септември 1986 г.

*Времето
минава
с болка и тъга
по теб!
Няма го
твоят мил
и скъп образ,
твоего
добро сърце,
което така
много ни
обичаше.
Вечно
ще скърбим
за теб!*

**ДЪЛБОК
ПОКЛОН ПРЕД
ПАМЕТТА ТИ!**

От семейството

ОСИГУРЕНИТЕ В ПЕНСИОННИТЕ ФОНДОВЕ ДО КРАЯ НА 2013 Г. СА 4 188 161 ДУШИ

Осигурените лица в пенсионните фондове към 31.12.2013 г. са 4 188 161, а брунтните постъпления от осигурителните вноски достигат 933 млн. лв. Това сочат предварителни данни на Националния статистически институт за дейността му през 2013 г. В него са включени данни, представили 54 лицензи-

рани застрахователни предприятия, чиято балансова стойност на активите към края на годината е 3477,9 млн. лв., а реализираният оборот по текущи цени възлиза на 1855,3 млн. лева.

През 2013 г. застрахователните дружества отчитат положителен финансов резултат от дейността си в размер на 81,9 млн. лева.

Дружествата по животозастраховане са реализирали печалба от 6 млн. лв., а дружествата по друго застраховане - 75,9 млн. лева.

През 2013 г. в страната са развивали дейност 9 пенсионноосигурителни дружества, като балансовата стойност на активите им към края на миналата година е 231,9 млн. лева. Оборътът на тези дружест-

ва по текущи цени достига 107,7 млн. лв., а реализираната печалба е в размер на 36,9 млн. лева.

Членовете на сдруженията и фондациите до края на 2013 г. са 1 633 426, като от тях юридическите лица са 107 487, а физическите - 1 525 939. В тях работят 61 812 доброволни сътрудници, които са отработили 1 723 667 часа.

Направиха запор на болницата в Девин за 2 лева

Частен съдебен изпълнител запови да за 2 лв. на МБАЛ - Девин в създадения през януари тази година “Медицински център” към лечебното заведение. Запорът е в полза на софийска фармацевтична фирма, която има да взема от болницата 208 639 лв. стари борчове. Болницата в Девин беше затворена преди 3 години заради дългове от 1,6 млн. лв. и заработи от март т.г. отново с помощта на правителството. След това обаче заваляха запорите върху собствеността заради старите борчове. “Какво ще спечелят от запор за 2 лв.? Същият частен съдебен изпълнител за втори път прави запор на този дружествен дял за 2 лева в полза на друга фирма, на която сме длъжник. Кредиторите правят запор след запор, вместо да ни дадат глътка въздух да си стъпим на крака, да имаме приходи и да им платим”, коментира изпълнителният директор на болницата Радка Грозданова. Частният съдебен изпълнител се занимавал с всички запори срещу болницата и Грозданова се надява на преговори за споразумение и вдигането им.

СЧУПИХА ЛЪКА НА ЦИГУЛКАТА НА ТОДОР КОЛЕВ

Неизвестни счупиха лъка на цигулката на паметника на Тодор Колев в Градската градина на Шумен преди дни. Парчето е намерено на земята от охраната. Паметникът е под постоянно видеонаблюдение, но за нещастие камерите тогава не работели, тъй като паднал преди две седмици гръм изгорил цялата записваща техника.

“Не можем да видим кой е счупил лъка, обаче сигурно са деца”, коментира пазачът на градината от общинското предприятие “Стопанска и охранителна дейност” Валентин Великов. Мъжът обясни, че лъкът на няколко пъти бил изкривяван от деца, а той и колегите му го изправяли. “Сега не е издържал и се е счупил. Лъкът е направен тънък, пък бронзът е крехък и затова”, обясни Великов.

Отчупеното парче все още стои в будката на охранителите. Шефовете им знаели за инцидента и щели да предприемат действия паметникът да се ремонтира.

Създават дирекция, която да следи язовирите

Новото звено ще действа от 1 септември

Създаването на единен орган, който да работи за защитата на язовирите обяви вчера пред БНР директорът на ГД "Пожарна безопасност и защита на населението" главен комисар Николай Николов. Той подчерта, че работата около новото звено е отговорност на МОСВ. Надявам се тази седмица да внесат своя доклад в МС, добави комисарят. Николов заяви, че дирек-

цията ще бъде реструктурирана. Новата структура на дирекцията ще започне да действа от 1 септември и ще е отделена като "Критична инфраструктура - превенция и контрол". Нейната задача ще е да контролира дейностите по превенция на критичните инфраструктури. Николов подчерта, че контролът върху състоянието на язовирите няма да е задача само на подчинените му. Това, че участваме активно, не ни

прави основни играчи в цялата тази работа, добави той.

"Ние предлагаме механизъм, специално за язовирите, областният управител да съставя своите комисии, а те, след като констатират състоянието на язовира, да предадат актовете си на този контролен орган. Този орган вече има правомощията да предприема включително и превантивни мерки, а именно - забрана ползването на язовирния ком-

плекс, принудителното му източване, принудителен ремонт. Това е голямата идея, за да можем да се справим със състоянието на язовирите", обясни Николов. Той припомни, че отговорността за поддръжката на речните корита е между кметовете на общини и областните управители.

Директорът обяви и създаването на Национална асоциация на доброволните формирования, която е следствие от инициатива на доброволци от Варна, София, Велико Търно-

во, Пазарджик. Досега са изградени около 105 доброволни формирования с приблизително 2400 члена - доброволци. "В бедствените ситуации тази година имаше много хора инициативни, желаещи да помогнат. Малко обаче останаха повече от 5-6 дни. Тези малко, които останаха, бяха нашите доброволни пожарникари, обаче бяха неразпознаваеми. Поради това е и идеята да се сформира тази Национална асоциация", обясни главен комисар Николов.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Центърът за подводни спортове на водолазния инструктор Николай Митев в каварненското село Свети Никола организира водолазни курсове и първоначални обучения за начинаещи. Подводните емуркации се правят до рифовете срещу ваканционно селище "Русалка" или тези около "Скалната арка" на село Тюленов

МИНЬОРИТЕ В БОБОВ ДОЛ ИЗЛЯЗОХА НА ЕДНОЧАСОВ ПРОТЕСТ

Ведночасов предупредителен протест излязоха вчера миньорите от Бобов дол. Служителите на дружеството "Въгледобив Бобов дол" спряха работа между 12,30 и 13,30 часа в петък в знак на протест, че екоминистерството и "Електроенергийният системен оператор" затварят един от блоковете в ТЕЦ "Бобов дол", което ще намали доставките на мината на топлоцентралата и работата на миньорите. Служителите на "Въгледобив Бобов дол" ЕООД предупредиха, че при нерешаване на създадалата се ситуация, едночасовият протест ще прерасне в други граждански действия с непредвидими последици.

От мините са категорични, че ограничаването на работата на ТЕЦ-а ще създаде големи технологични проблеми в подземните рудници, които са в 24-часов производствен процес. Те да категорични, че всяко спиране се оказва пагубно за състоянието на машини, съоръжения, минни изработки и добивни фронтове, създава се и пряка заплаха за живота и здравето на работещите.

От дружеството подчертават, че произвежданата от ТЕЦ Бобов дол електроенергия е в пъти по-евтина от тази в ТЕЦ 1 и ТЕЦ 3, както и от зелените енергии. Въпреки това от 1 юли 2014 г. ТЕЦ Бобов дол е изкаран от регулирания пазар и работи само за свободен пазар. Към днешна дата НЕК продължава да дължи за произведената в първото полугодие енергия малко под пет милиона лева, което пряко се отразява на разплащанията от ТЕЦ към мините, поради което миньорите от дружеството не са получили заплатата за месец юли 2014 г. Това води и до забавяне разплащанията на дружеството към нашите контрагенти и доставчици, и нарушава целия производствен процес, оплакват се от въгледобивната компания. Хората предупреждават, че спирането на работа ще доведе до ликвидирани на подготвените полета в подземните рудници и създаване предпоставка за натрупване на газ метан, който е взривоопасен, до възникване на ендегенни пожари.

Сегем села на бунт заради концесия

Жителите на седем старозагорски села блокираха за четвърт час вчера международния път Свиленград-Русе в района на село Паничерево. Хората излязоха на протест заради решение на Министерството на околната среда и водите, което разрешава на българско-турска фирма да добива варовик и доломит в поземлищата им. Концесията е за период от 35 години.

На протест излязоха

над 200 души от селата Едрево, Паничерево, Братя Кунчеви, Руманя, Оряховица, Елхово и Крива круша. Те настояват концесията да се отмени. Опасенията им са, че кариерата, която предстои да заработи, ще наруши екологичното равновесие в района и ще предизвика промяна на климата. Заради кариерата ще бъде изсечена 750 декара горска растителност, ще се увеличи запрашеността на въздуха и водо-

източниците в района ще бъдат замърсени, убеждени са местните жители на засегнатите села.

Първоначално те възнамерявали да блокират за един час международния път. Полицията обаче не им позволила. Хората се придвижили до центъра на селото, където успели за 15 минути да спрат движението на преминаващите ТИР-ове и автомобили. До сблъсъци с полицията не се стигна, тъй като протестът

е преминал мирно.

В понеделник представители на протестиращите села ще се срещнат с областния управител на Стара Загора, за да изложат искането си за отмяна на решението за концесия. Ако това не бъде направено, местните хора са категорични, че ще продължат с протестите си и следващия петък ще блокират главния път между селата Дълбоки и Оряховица и Братя Кунчеви.

ВРАЦА ОТЧЕТЕ ЛЕК СПАД В БЕЗРАБОТИЦАТА ПРЕЗ ЮЛИ

Леко намаление на безработицата във Враца отчитат от Бюрото по труда в областния център. В края на юли 2014 г. броят на регистрираните безработни лица във Враца е 4945. Според данните има спад с 86 лица в сравнение с предходния месец и с 67 лица по-малко в сравнение със същия месец на миналата година. Месец по-рано равнището на безработицата е било с 0,24 пункта повече и в момента е 13,77%. Само за община Враца то е 11,64 на сто, а за Община Криводол - 43,87%. За сравнение - равнището на безработицата за отчетния месец за страната е 10,58%, а за областта - 21,19%. Най-високо продължава да е равнището на безработицата в община Хайредин, където 72,87% от хората в икономически активна възраст са без препитание. Следват Борован - 64,64%, Бяла Слатина - 41,68%, Оряхово и Мизия - с 29,75%.

ОТКАЗАНА СОЦИАЛНА ПОМОЩ ЗА ОТОПЛЕНИЕ НА 13 053 ДУШИ

Отказана е социална помощ за отопление на 13 053 души в страната. Подадените молби за отпускане на целева помощ за отопление от началото на кампанията на 1 юли до 29 август тази година са 189 881. Издадени са 115 362 заповеди за отпускане на помощта. Това съобщиха от Агенцията за социално подпомагане. Крайният срок за подаване на молби в дирекциите "Социално подпомагане" е 31 октомври 2014 г. Молбата се подава по постоянен адрес. В нея задължително се заявява видът на ползваното отопление - топлоенергия, електроенергия, твърдо гориво или природен газ. При отопление с електроенергия и топлоенергия се представя за справка актуален клиентски/абонатен номер.

Размерът на помощта за отопление е 65,72 лева месечно, или общо 328,60 лева за петте месеца на целия отоплителен сезон - от 1 ноември 2014 г. до 31 март 2015 г. За месеците ноември и декември 2014 г. изплащането става до края на месеца, следващ месеца на издаване на заповедта - например отпуснатата помощ през септември ще се изплаща до края на октомври.

През август т.г. бяха изплатени целеви помощи за отопление за около 65 000 лица и семейства в общ размер 8 431 567 лева. До 31 януари 2015 г. ще бъдат преведени парите за месеците януари, февруари и март. За отоплителен сезон 2013/2014 г. общият брой на отпуснатите целеви помощи бе 251 876.

РОДИТЕЛИТЕ НА ПЪРВОЛАЗИ ПОЛУЧИХА БЛИЗО 5 МЛН. ЛВ.

19 605 семейства вече са получили помощ за децата им, които са записани в първи клас. Изплатената сума е 4 990 750 лв. Това съобщиха Агенцията за социално подпомагане. До момента са подадени 33 496 молби за отпускане на еднократна целева помощ за деца, записани в първи клас за учебната 2014/2015 г. по реда на Закона за семейни помощи за деца. Размерът на помощта е 250 лева. Издадените заповеди за отпускане на помощта са 28 252, които се отнасят за 28 715 деца. Отказите са 166, в процес на обработка са 5078 молби. Право на тази помощ имат семействата, чийто деца са записани за първи път в първи клас на държавно или общинско училище. Средномесечният доход на член от семейството за предходните 12 месеца преди подаване на молба-декларацията трябва да е по-нисък или равен на 350 лева. Този доведен критерий не се изисква за деца с трайни увреждания, деца с един жив родител и деца, настанени в приемни семейства и в семейство на роднини или близки. Молби се подават след записване на детето в първи клас, като крайният срок е 30 септември 2014 г. Помощта се възстановява, ако детето не постъпи в училище. За миналата учебна година такава помощ бе отпусната за 48 845 деца първокласници.

Фирми еднотдневки ощетяват бюджета и производителите

Заради руското ембарго засилват проверките за вноса на плодове и зеленчуци

Данъчни, митнически и Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) засилват контрола при вноса на плодове и зеленчуци в България, както и върху вътрешнообщностните доставки от ЕС. Това стана ясно на съвместна пресконференция на министъра на финансите Румен Порожанов и на министъра на земеделието Васил Грудев, предаде investor.bg. Експерти прогнозираха, че заради наложено от Русия ембарго за внос на

храни от ЕС, се очаква българският пазар да бъде зает от вносни плодове и зеленчуци. Вече се отчита засилване на доставките на селскостопански продукти от Гърция и Полша. "Тоzi натиск се увеличи след руското ембарго. В момента има засилени доставки на плодове и зеленчуци, включително и животинска продукция", отчете Порожанов.

Финансовият министър посочи, че една от целите на прове-

Порожанов (вляво) и Грудев (вдясно) по време на пресконференцията

Започва прием на заявления за подпомагане

Във връзка със забраната, въведена от Русия за внос на някои селскостопански продукти от ЕС, Европейската комисия е предложила временни извънредни мерки за подпомагане на производителите на зеленчуци и плодове, съобщиха по-късно вчера от МЗХ. Общият бюджет на помощта за всички държави членки е в размер на 125 милиона евро и допълнителни 30 милиона за праскови и нектарини. Подпомагането е по отношение на домати, моркови, зеле, пипер, карфиол, краставици, коришони, гъби, ябълки, круши, малини, десертно грозде, сливи и праскови и нектарини. От 1 септември 2014 г. общинските служби по земеделие започват прием на заявления за намерение за участие в схемата. Подаването на заявления трябва да стане във възможно най-кратки срокове, тъй като ЕК ще приема нотификации до изчерпване на финансовия ресурс по схемата.

ряващите е да предотвратят ДДС измами при доставките от Евросъюза, тъй като плащането на този данък е от голямо значение за приходната част на бюджета. Имало случаи, когато фирми еднотдневки доставят стоката и изчезват, а след това се появяват нови, даде пример той. Така на практика били ощетени не

само приходите на държавата, а и българските фермери. Финансовият министър посочи, че физическият контрол ще бъде засилен и ще бъде подобрена координацията между БАБХ и НАП, която контролира вътрешнообщностните доставки.

По-конкретно двамата министри посочиха, че ще се повиши

физическият контрол по граничните пунктове, повече камиони ще бъдат plombирани и ще бъдат проверявани на влизане в страната, както и на местото за разтоварване. Увеличава се и контролът на пазарите и тържищата. Първите оценки от засиления контрол ще са ясни след 1 септември. По данни на експерти на финансовото министерство досега от началото на годината са проверени 615 хил. тона земеделска продукция, влязла в страната.

Земеделският министър Васил Грудев коментира, че всяка година българските производители страдат от потенциален нелегален внос на плодове и зеленчуци, мляко, млечни продукти, месо и месни продукти. Грудев каза, че неблагоприятните климатични условия - градушки и обилни валежи през тази година, като цяло са намалили реколтата в България, а сега руското ембарго допълнително е повишило напрежението и вносът вече е засилен. "В рамките на отворен пазар не можем да ограничим този внос, но можем да засилим контрола", обясни той.

Ангелкова подготвя почвата за нов заем от ЕИБ

Министерството на транспорта, инфраструктурните технологии и съобщенията (МТИТС) ще предложи на Европейската комисия дялът на националното съфинансиране по новата оперативна програма "Транспорт и транспортна инфраструктура" (ОПТ) 2014-2020 г. за пътните проекти да бъде увеличен на 50%, съобщи вчера министърът на транспорта в служебното правителство Николина Ангелкова. Досега по проектите, които се строят в периода 2007-2013 г., този

дял е 15 на сто. Обсъжда се парите да се вземат със заем от Европейската инвестиционна банка, предаде БТА.

Заради недостиг на пари за съфинансирането на ремонтите на жп линии с европейски пари 30 млн. лева от капиталовия трансфер на Националната компания "Железопътна инфраструктура" (НКЖИ) за тази година ще бъдат прехвърлени към оперативната програма "Транспорт", съобщи вчера Ангелкова, която определи като рисковите няколко проекта, финансирани с пари по

програмата за стария програмен период.

Недостигът за съфинансирането възлиза на 109 млн. лв. "30-те млн. лева покриват спешни разходи за тази година, останалите 79 млн. лева ще се вземат от капиталовите трансфери за НКЖИ през следващите години", обясни тя.

Прехвърлянето на парите ще позволи да продължи строителството на втората фаза на Западната дъга на София - от р. Какач до бъдещата Северна скоростна тангента. В края на юли е обявена

нова тръжна процедура за нов строител, посочи министърът.

Проектите в риск, чието строителство е финансирано с пари от оперативната програма "Транспорт" за периода 2007-2013 г., са общо пет - три жп отсеки и два пътни. Това са целият участък от линията Септември - Пловдив, отсечката Първомай - Свиленград и участъка Церковски - Карнобат - Бургас от линията Пловдив - Бургас. Пътните проекти са автомагистрала "Марица" - Лот 1 и 2 и Лот 4 на автомагистрала "Струма".

Мая ЙОВАНОВСКА

С повече от 50 на сто са намалели трудовите злополуки в Националната компания "Железопътна инфраструктура" (НКЖИ), съобщи вчера на пресконференция ръководителят на инспекцията по здраве и безопасност на труда в компанията Георги Петков. От началото на годината досега в НКЖИ има 4 случая на трудови злополуки, а за същия период на миналата година те са 9, обясни Петков.

Георги Петков представи вчера постигнатите резултати по проекта "Повишаване на безопасността при работа в ДП НКЖИ", изпълняван в компанията. Той е и ръководител на проекта, който трябва да приключи в началото на септември. За около година от стартирането на проекта са подобрени условията на труд и е повишена безопасността на работещите в НКЖИ, съобщи Петков. Проектът е обхванал 3800 души, които работят на открито при различни климатични условия и използват специално работно облекло и оборудване. Това са служители, изпълняващи различни дейности по поддържане, ремонт на жп инфраструктурата, както и при възстановяване вследствие на произшествия, аварии и бедствия.

В рамките на проекта е осигурено по-модерно специално работно облекло - водозащитни якета и панталони, със сигнални елементи за по-голяма видимост. Доставено е и ново оборудване - полиестерни сапани, които се използват от жп крановете при отстраняване на последиците от произшествията по жп инфраструктурата. Те са по-леки от старите стоманени и намаляват тежкия физически труд. При доказване на по-добра ефективност от новите облекла и полиестерните сапани всички служители в НКЖИ ще бъдат оборудвани с такива, съобщи Петков. Проектът е финансиран по Оперативната програма "Развитие на човешките ресурси" 2007-2013 и съфинансиран от Европейския социален фонд. Изпълнението му е продължило 12 месеца, а общата му стойност е 232 540 лв., от които 186 032 лв. са безвъзмездна помощ.

ПОРОЖАНОВ: ТЪРСЯТ СЕ ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ЧАСТИЧЕН ДОСТЪП ДО ДЕПОЗИТИТЕ В КТБ

Служебното правителство препоръчва поставената под особен надзор Корпоративна търговска банка (КТБ) да бъде спасена без намесата на публични средства, а чрез акционери и кредитори, които да я капитализират и да създадат ликвидност. "Предлагаме план за ликвидна подкрепа, а не за капиталова подкрепа", заяви вчера пред БТВ служебният министър на финансите Румен Порожанов. Той обяви още, че се търси възможност за частичен достъп до всички депозити - независимо дали са под или

над гарантирания праг от 100 000 евро или 196 000 лв., в рамките на следващия месец.

"Търсят се възможности, в рамките на ликвидността, за достъп до всички депозити - между 500 лв. и 1000 лв., така че хората с малки депозити да могат да получат на 100% парите си и да спадне напрежението поне сред тях. Процесът на търсене на решение за депозитите ще бъде един добър сигнал", каза Порожанов. "Става дума за реструктуриране на кредитния портфейл - в рамките на период от около 18

месеца получателите на такава помощ да могат да имат възможност за временно изплащане на депозитите", допълни Порожанов. "Нашето желание е КТБ да заработи и да няма загуби на средства и изплащане на депозити, но правителството не решава съдбата на банката. Това, което в момента се извършва, е оценка на кредитния портфейл на банката, после ще се извършат одити дали има намаление на капитала. Надявам се да няма дупка", заяви още служебният финансов министър.

НСИ: Ръст от 4,5% на чуждите инвестиции през 2013 г.

По предварителни данни преките чуждестранни инвестиции (ПЧИ) в нефинансовия сектор към 31 декември 2013 г. възлизат на 22,948 млн. евро, което е с 4,5 на сто повече в сравнение с 2012 година, съобщиха вчера от НСИ. Най-голяма е стойността на направените чуждестранни инвестиции в промишлеността - 10,011 млн. евро, и в сектора на услугите (търговия, ремонт на автомобили и мотоциклети, транспорт, складиране и пощи, хотелиерство и ресторантьорство) - 4,688 млн. евро. През 2013 г. тези дейности заедно формират 64,1 на сто от общия обем на ПЧИ, а относителният им дял общо нараства с 0,2 пункта спрямо предходната година. В сектор "Строителство" преките чуждестранни инвестиции достигат 918 хил. евро, или с 0,3 на сто повече в сравнение с 2012 година.

Вашето

ТАКСИ

Ви чака!

ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД

9 12 80

София, ул. "Житница" № 23

тел.: 02 855 60 12

факс: 02 855 50 04

e-mail: taxi_expres@abv.bg

ООН не видя руски войски в Украйна

Вашингтон няма да праща войски в Киев, но ще защити съюзниците от НАТО

Снимка БГНЕС

Кръстовете в Украйна стават все повече - според данни на ООН към настоящия момент в конфликта в Източна Украйна са загинали най-малко 2600 души

Съветът за сигурност на ООН се събра на извънредно заседание, след като украинските власти обвиниха официално Русия за навлизането на нейни войски в източните територии на страната в четвъртък. "ООН не може да потвърди съобщенията на 28 август съобщенията за наличие на руски войски в Украйна", заяви обаче Стефан Дюжерик, представител на генералния секретар на ООН.

По думите му, ако съобщенията за руски войски на украинска територия се потвърдят, това ще бъде "много опасна ескалация на ситуацията". "Международната общност не може да допусне по-голямо изостряне на ситуацията, нито продължение на насилието и разрушенията, които носи конфликтът в Източна Украйна", каза още Стефан Дюжерик.

"Международната общност не може да си затвори очите за информацията за присъствие на руски войски в Югоизточна Украйна, тя трябва да бъде потвърдена или отхвърлена", заяви зам.генералният секретар на ООН Джефри Фелтман. "Ние не можем да игнорираме крайно безпокойните съобщения за въвличането на руски войски в новия етап на ескалация на украинския конфликт. Ако тези съобщения бъдат потвърдени, това ще означава пряко нарушение на международното право и устава на ООН", подчерта Фелтман.

САЩ заедно с още няколко страни членки на Съвета за сигурност, включително Литва и Франция, призоваха Русия незабавно да изтегли

своите войски, които, както се твърди, е разположила в Украйна, посочва ДПА.

"Има спешна нужда от сериозни преговори, но Русия трябва да спре да лъже и да престане да подхранва този конфликт", заяви американският постоянен представител в ООН Саманта Пауър.

Представителят на Русия в ООН Виталий Чуркин поиска пък Съветът за сигурност да призове САЩ да престанат да се месят в делата на другите държави.

"Аз бих предложил да се отправи послание към Вашингтон: престанете да се месите в работите на суверенни държави, престанете да събаряте неизгодни режими. Намалете геополитическите си амбиции. Тогава не само съседите на Русия, но и много други страни по света ще въздъхнат с облекчение", заяви Чуркин.

Той обвини Киев в нарастването на напрежението в Източна Украйна. "Нарастването на напрежението в Източна Украйна е пряко последствие от безразсъдната война на Киев срещу собствения народ. В Украйна в момента се води борба срещу инакомислието, забраняват се политически партии и неугодни медии", заяви Чуркин.

Той обаче не отрече присъствието на руски войски в Украйна, посочва Асошиейтед прес. "Има руски доброволци в източната част на Украйна. Никой не крие това", заяви Чуркин. Той постави въпроса за присъствието на западни съветници и попита откъде украинските войски получават оръжие.

Чуркин каза, че е било блокирано предложение на

Русия за изявление на Съвета за сигурност на ООН за прекратяване на огъня в Източна Украйна. Според него "заради разрушителните усилия на редица негови членове Съветът за сигурност така и не може да изпълни своята роля" за уреждане на украинската криза.

В изявление пред журналисти, след края на заседанието, американският президент Барак Обама обвини Русия, че нейни войски вземат участие в сраженията в Източна Украйна.

"За целия свят е ясно, че руските въоръжени сили се сражават в Украйна", заяви Обама. Той допълни, че Москва обучава, въоръжава и финансира проруските сепаратисти.

САЩ не планират военни действия за разрешаване на украинския проблем, каза американският президент. Той обаче посочи НАТО като възпиращо Русия средство. По думите на Обама макар Украйна да не е член на Алианса, други държави в близост до нея са част от него и САЩ се отнасят "много сериозно" към ангажмента си да защитават съюзниците от НАТО.

Върху украинските въоръжени сили лежи част от отговорността за смъртта на населението и разрушенията в инфраструктурата в резултат на ненасочения артилерийски обстрел по време на боевете в източната

Украйна ще възобнови процеса на присъединяване към НАТО в отговор на руската агресия, обяви премиерът Яценюк.

войници и нови безредици и настъпления на сепаратистите в зони на Украйна, които по-рано бяха мирни", обяви Меркел.

Говорейки пред журналисти след среща с балкански лидери в Берлин, Ангела Меркел каза, че украинската криза ще бъде в дневния ред на съвета и ще

се обсъжда как да се реагира.

"Искам да кажа отново, ние искаме дипломатическо решение и ние няма да се откажем от това, но трябва да признаем, че нещата са станали по-трудни и са се влошили през последните дни", допълни германският канцлер.

кратки

Синоди на Балканите се съдят

Светият синод на Сръбската православна църква взе решение да започне църковен съдебен процес срещу главата на непризнатата Македонска православна църква (МПЦ) архиепископ Стефан. От СПЦ са заявили, че като глава на МПЦ архиепископ Стефан има отговорност да реши статута на църквата и да я върне в съюз с останалите православни църкви. Той не е направил това и затова ще бъде изправен на църковен съд.

Джихадистите обезглавиха кюрг

Екстремистите от "Ислямска държава" разпространиха видео, което показва как обезглавяват кюрг. Видеото е озаглавено "Писмо в кръв" и показва как джихадистите са заставили неизвестен мъж да коленичи, преди да го обезглавят. За фон на екзекуцията е избрана джамията в Мосул. С това видео джихадистите предупреждават, че и още хора ще бъдат убити.

Екзекуция в Япония

Двама души, осъдени на смърт, бяха екзекутирани в Япония. Информация за личността на екзекутираните престъпници и извършените от тях престъпления не е посочена. Това е шестото изпълнение на смъртни присъди (общо 11 души) след идването на власт на правителството, ръководено от премиера Шиндзо Абe.

Избяга bankerът на Ким

Личният финансист на лидера Ким Чен-ун - банкерът Юн Де-хън е избягнал зад граница. Предполага се, че в момента се намира в Русия. Финансистът Юн Де-хън бе начело на севернокорейската банка "Josong Daesong Bank" и изчезнал от руския град Находка и в момента търсели убийците в трета държава. В себе си имал 5 милиона долара кеш "революционни пари".

НАЦИОНАЛНО ДВИЖЕНИЕ РУСОФИЛИ
КООРДИНАЦИОНЕН СЪВЕТ БЪЛГАРИЯ - РУСИЯ
ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

13 септември 2014 г.
язовир КОПРИНКА
край КАЗАНЛЪК

11 събор на приятелите на Русия

БОГАТА ЛИТЕРАТУРНО-МУЗИКАЛНА ПРОГРАМА

За информация и записвания: www.rusofili.bg
София, тел.: 988 86 93, 986 53 08

Меркел плаши Путин с нови санкции

Германският канцлер Ангела Меркел обяви, че на срещата на върха през уикенда европейските лидери ще обсъждат влошаващата се украинска криза и възможни по-нататъшни санкции срещу Русия, съобщи АФП.

"Получихме съобщения за засилено присъствие на руски

Фермери изхвърлят продукция

А Еврокомисията им дава 125 млн. евро

Повечето от холандските фермери са отказали да пожертват домати, круши и ябълки за благотворителната организация "Хранителна банка" (Food Bank). Те са предпочели да ги изхвърлят, за да получат обезщетение от ЕС. Цените на селскостопанските продукти спаднаха, след като на 7 август Русия въведе хранително ембарго в отговор на икономическите санкции на ЕС, САЩ и някои други страни във връзка с кризата в Украйна. Агенция Ройтерс съобщава за решението на холандските производители, като се позовава

на представители на програмата Netherlands Enterprise Agency (NEA - регулира дейността на холандските компании).

За да получат компенсации за понесените загуби, фермерите могат или да унищожат продукцията си, или да я дарят на "Хранителна банка", за да помогнат на 35-те хиляди социално слаби семейства в Холандия. Част от продуктите ще бъдат преработени. В момента около 45 големи стопански предприятия са се регистрирали, за да получат материална компенсация от ЕС и NEA. Пресекретарят на Европейската комисия Роджър Уайт порано заяви, че ЕК ще осигури 125 млн. евро от бюджета на ЕС, за да подпомогне производителите на някои нетрайни плодове и зеленчуци, засегнати от забраната за внос в Русия. Освен това холандското правителство обеща да компенсира земеделците за разходите по транспорт и разпределение на излишците от продукти до осем пункта на "Хранителна банка".

Според оценки на холандската статистическа служба загубите за Холандия от затварянето на руския пазар през 2014 г. ще достигнат близо 300

млн. евро. Русия внасяше около 10% от холандските плодове, зеленчуци и месо за износ.

Холандия е един от най-големите доставчици на земеделски продукти на световния пазар. По данни на Еврокомисията, европейските страни, които през 2013 г. увеличиха обема на износа до 120 млрд. евро (с 6 млрд. евро повече в сравнение с 2012 г.), изместиха от челната позиция САЩ, чието селско стопанство пострада от сушата през 2012 година. По данни от 2013 г. износет на хранителни стоки от САЩ е спаднал с 2 млрд. евро до 115 млрд. При това 10% от доставките на ЕС бяха предназначени за Русия - на второ място след САЩ по покупка на европейски селскостопански продукти (13 процента).

За Русия Европа бе най-големият доставчик на хранителни продукти: от общия обем на вноса делът на ЕС възлизаше на 42 процента. Общата стойност на стоките, доставени през 2013 г., по оценка на ЕК достига 11,9 млрд. евро. Основните категории за износ не са се променили в продължение на няколко години: плодове (9%) и кашкавал (8%).

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Вулкан изригна в петък в източната част на Папуа-Нова Гвинея. Тавурбур е действащ стратовулкан в провинция Източна Нова Британия. Междувременно властите в Исландия обявиха най-високата - червен - код за ниво на опасност за въздушния транспорт заради започнало изригване на вулкана Бардгарбунга

* Хранителните банки обикновено са неправителствени организации. Такава мисия е да предоставят ресурси на хората в нужда, които са хронично гладни или временно нямат средства да се хранят пълноценно. Функционално хранителните банки са част от хранителната индустрия, с тази разлика, че оперират с храни без да реализират печалба от дейността. Те имат дуалистични отношения с бизнеса - от една страна, осъществяват филантропските му нужди, а от друга - му партнират, за да намират решения за количествата нереализирана на пазара храна.

Варшава може да подкрепи Кристалина Георгиева

Полша предложи Радослав Шикорски за дипломат номер едно на ЕС, но в действителност Варшава би могла да подкрепи кандидатурата на българския еврокомисар Кристалина Георгиева, пише полското издание на европейския сайт "Юрактив". Постът върховен представител за външната политика всъщност не интересува Полша, макар че тя издигна официално кандидат за поста, заеман сега от Катрин Аштън.

Днес европейските лидери ще обсъждат кой ще заеме местата на Херман ван Ромпой начело на Европейския съвет и на Катрин Аштън начело на европейската дипломация. В Полша номинацията на външния министър Радослав Шикорски за поста на Аштън е смятана за голя-

ма степен за политическа маневра. Шикорски вероятно няма да подаде оставка от поста си, за да отиде в Брюксел. Де факто Шикорски би имал по-голямо влияние като външен министър на една от най-големите европейски страни, отколкото на поста на Аштън. Освен това полската кандидатура не е подкрепяна единодушно от европейските столици.

Варшава би могла да подкрепи кандидатурата на Георгиева, след като полските власти вече изразиха безпокойството си от кандидатурата на Федерика Могерини. Италианската външна министърка е възприемана от Полша като прекалено благосклонно настроена към Русия.

5,8 по Рихтер угари Гърция

Трус от 5,8 по скалата на Рихтер удари Южна Гърция. Няма съобщения за жертви или материални щети. Земетресението е дълбоко и сеизмичните вълни се разпространили надалече. Трусът бил почувстван в Атина и дори съвсем слабо от очевидци в Малта и чак в Египет. Епицентърът на труса е между Пелопонес и остров Милос на 145 километра южно от Атина. Афършок с магнитуд 4,7 стана няколко минути по-късно. Земетресенията са често явление в Гърция. През януари хиляди хора останаха без дом на остров Кефалония.

ОПАСНОСТ ОТ "ЗИМА БЕЗ ГАЗ" В ЕВРОПА

Руският министър на енергетиката Александър Новак подчерта, че съществува "голяма опасност" за снабдяването на Европа с руски природен газ през идната зима. Новак направи това изявление на съвместна пресконференция в Москва с еврокомисаря по енергетиката Гюнтер Йотингер. "Положението е силно критично с приближаването на отоплителния сезон", заяви министърът, добавяйки, че "има опасност за доставките на "Газпром" за Европа, защото Украйна може да отключи незаконно газ за задоволяване на собствените си нужди".

Русия и ЕС са постигнали прогрес по отношение на въпроса за газа, но засега още няма окончателни резултати, стана ясно от думите на еврокомисаря по енергетиката Гюнтер Йотингер по време на пресконференция в Москва. Еврокомисарят Йотингер посочи, че Украйна трябва да се издължи на "Газпром". "Дълговете на "Нафтогаз" към "Газпром" са безспорни и сега възлизат на 5,3 млрд. долара", подчерта той.

"Газпром" е готов да гарантира европейския транзит през Украйна, но същевременно настоява Киев да погаси натрупания дълг от над 5 милиарда долара", заяви шефът на компанията Алексей Милер.

Руският енергиен министър Александър Новак заяви след преговорите, че за да бъде осигурен транзитът към Европа през предстоящия зимен период, Украйна спешно трябва да запълни своите подземни хранилища с още 10 милиарда куб. метра газ. В тази връзка Русия предлага да не се чака решението на арбитража и Украйна да започне да купува синьото гориво по цена от 385 долара за хиляда куб. метра, което е намаление със 100 долара.

Жителите на град Фъргоусън, щата Мисури, съдят ръководството на местната полиция, обвинявайки го в многобройни нарушения на гражданските свободи. Инициаторите на съдебния иск оценява личния си щърб, причинен от действията на полицията на реда, на 40 милиона долара. В средата на август в града избухна масови безредици след убийството на 18-годишен цветнокож тийнейджър, застрелян от полиция

Еболатата стигна до Брюксел

В болница "Свети Петър" в Брюксел е приет белгиец, чиито симптоми са типични за заболяването ебола, съобщиха белгийски медици. Според информацията болният е бил сътрудник на неправителствена организация "Лекари без граници" и се е завърнал в страната от Западна

Африка преди две седмици.

Съобщава се още, че пациентът е бил в контакт със заразен от опасния вирус в Африка и затова рискът да го е прихванал е много висок.

Това е първи случай на съмнение за наличието на заразен с ебола в Белгия.

Защо в
Русия не
обичат
имигрантите

Резонансна присъда

Российская Газета
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С ДУМА

Валерий ВИЖУТОВИЧ

Московският градски съд обяви присъдата по делото за убийството на младия москвичанин Егор Шчербаков. За виновен е признат гражданинът на Азербайджан Орхан Зейналов. Той бе осъден на 17 години лишаване от свобода в колония със строг режим. Освен това съдът частично удовлетвори иска на бащата на убития и определи ответникът да плати компенсация от 3 милиона рубли.

Ще припомним, че по данни на следствието, през нощта на 10 октомври 2013 година 29-годишният Зейналов в пияно състояние, използвайки незначителен повод, провокира конфликт с 25-годишния москвичанин Егор Шчербаков. По време на сбиването Зейналов го удря с нож в гърдите и кръста и изчезва от мястото на произшествието. От получените рани младежът умира на място. Местните жители в Бирюлово настояха убиецът да бъде намерен и наказан. Стихийният митинг прерасна в масови безредици. От този момент Бирюлово стана още един символ на гражданските вълнения на базата на високоградусното напрежение между "коренното" и "некоренното" население, между "своите" и "чуждите". Преди това такива символи бяха Кондопога, Манежният площад, град Пугачов.

Убийството на Егор Шчербаков заедно с масовите безредици в Бирюлово предизвикаха широк отзвук. Резонансна е и присъдата по това дело: 17 години строг режим за убийство при сбиване - в съвременната юридическа практика това наказание изглежда безпрецедентно. За неговата съразмерност нека говорят специалистите. Струва ми се обаче очевидно за всички, че то е съизмерно на обществения резонанс, съпътстващ бирюловските събития (включително национал-

ността на престъпника и на жертвата му, а също така етническият състав на работещите в зеленчуковата база в Бирюлово, която бе разгромена). От задържаните за участие в масовите безредици и нападения срещу полициите някои бяха дадени на съд. Бяха изследвани причините, накарвали жителите на Бирюлово да използват крайни методи на гражданско недоволство. Бяха посочени и наказани длъжностните лица, отговорни за случилото се. А в Държавната дума прие закон, който натовари регионалните и общинските власти да отговорят за националния мир.

Въпреки това сблъсъци между "местни" и "неместни" ще има и занапред. Защото първите са заразени с ксенофобия, а вторите все по-често дават повод за нея. Неизбежни са и масовите опити за извънсъдебно "възстановяване на реда" на зеленчукови бази, на пазари, в квартали, населени с "неруснаци". Защото "народните събрания", при които громят магазини, обръщат автомобили, хвърлят камъни и бутилки по полицията, това е отговорът на бездействието на общинските власти, неумеещи или нежелаещи да вземат под контрол си пристигналата етническа престъпност.

Прочистванията на пазарите, където, в частност, търкуват и граждани от ОНД, след събитията в Бирюлово станаха традиционни. Т.е. започнат е курс на защита на интересите на родните производители, а също така започна и битка с чиновническото "покриване" на пазарите. Значи причината за неравноправието в пазарните сергии е в тоталната корупция? Това съвсем не е очевидно. Както е неочевидно и друго, че издирването на "чуждите", изселването им извън територията на Русия ще благоприятства малкия бизнес на коренните рязанци, тулчани... Още по-тревожно е, че лозунгът "Русия - за руснаците!" вече престава

Убийството на Шчербаков предизвика масови безредици в московския квартал Бирюлово

да бъде само лозунг - той се превръща в програма за действие.

Според данни на допитване, извършено от фонда "Общественостно мнение", почти две трети от руските граждани се отнасят с предубеждение към трудовете имигранти, не биха искали да живеят в съседство с тях. Половината от анкетирваните не искат в техните общини да има лагери за нелегални имигранти. Защото "имигрантите са прекалено много и те изобщо не ни трябват", а също така, защото "за такъв лагер ще се харчат пари на данъкоплатците". Освен това над 40% от анкетирваните смятат, че е "необходимо депортиране на имигрантите". Както показват други допитвания, лозунгът "Всички имигранти - вън от Москва!" се подкрепя от 59% от жителите на столицата.

Освещен убиец на Егор

Шчербаков е гражданин на Азербайджан, т.е. имигрант. Но Магомед Расулов, ударил с бокс полициите на Матвеевския пазар, не е бил имигрант, той е жител на Дагестан. "Народното събрание" обаче не прави разлика между "надошлите" от Азербайджан и "пристигналите" от Северния Кавказ - за него всички те са имигранти. Слагането и на едните, и на другите в една категория се обяснява не със слабите знания на коренното население в политическата и етническата география. Проблемът е в това, че пришълците от Северен Кавказ, търгуващи с дини в Москва, Питер или Самара, повечето местни жители не припознават като свои съграждани. За тях те са чужди, подозрителни, опасни хора. С една дума - "имигранти".

Има ли Русия ясна имиграционна политика. Как да се

каже. По-скоро се наблюдават импулсивни реакции при изостряне на ситуацията ту тук, ту там. Резултатна борба с нелегалната имиграция така и не се получава.

Вече неведнъж имаше предложения да се обяви амнистия за нелегалните имигранти. Но ту Матвеевският пазар, ту Бирюловската база зачеркват желанието за по-хуманно отношение към нелегалите. По данни на Федералната миграционна служба, без необходимите документи в Русия днес живеят над 10 милиона чужденци. Предложението бързо, без излишни процедири да им се издадат имиграционни карти няма да получи позитивен обществен отзвук. Докато присъдата по резонансното дело, свързано с миналогодишните събития в Бирюлово, повечето от съгражданите приемат с одобрение.

Петте предизвикателства на „тангема“ Ердоган-Давутоглу

Новият президент на Турция Реджеп Ердоган започна своя мандат от силна позиция благодарение на категоричната си победа още на първия тур на изборите (52%) на 10 август, но по много проблеми той ще се конфронтира с премиера Давутоглу. Следват основните приоритети на tandem в изпълнителната власт. **Първото от предизвикателствата е реформата на конституцията**

Ердоган е заявявал неведнъж, че няма да се съгласи с оръзиите правомощия на своите предшественици: "Ще използвам всичките прерогативи, които ми дава конституцията, включително да свиквам и оглавявам заседа-

нията на правителството". Той обаче иска нещо повече - да реформира основния закон така, че страната да има президентски "режим", за което ще срещне съпротивата на опозицията. Освен това за тази цел му е необходимо мнозинство от две трети от състава на парламента (367 от общо 550 депутати) и той иска да използва възхода на своята Партия на справедливостта и развитието (ПСР), за да си осигури такова мнозинство на изборите през юни 2015 г.. Тези дни Давутоглу обяви това за един от своите приоритети.

Второто предизвикателство е да се запази контролът на ПСР

Като съосновател и лидер на партията Ердоган беше принуден да отстъпи на Давутоглу лидерския пост в нея в името на необходимата "безпристрастност" на държавния глава. Което едва ли означава, че Ердоган ще стои в сянката на председателя си сътрудник. Но фактът, че досегашният президент Абдула Гюл се върна в управляващата партия, може да доведе до усложняване на нещата. Като привърженик на по-умерена линия в сравнение с новия президент той разполага със солидна подкрепа, която може да изпъкне, ако например ПСР не успее да изпрати догодина 367 депутати в бъдещия парламент.

Третият приоритет на Ердоган е да продължи борбата с Фетулах Гюлен

Новият президент потвърди това: "Битката срещу паралелната държава, която извърши предателство спрямо страната... ще продължи", заяви той на партийния конгрес. От зимата насам бившият му съюзник Гюлен се превърна в негов "враг номер 1" заради "комплота" с обвиненията в корупция след публикуването на записи от негови телефонни разговори. Извършени бяха безпрецедентни чистки на държавни служители и полиция.

Четвъртата задача на президента ще бъде помиряване с кюрдите

Още вечерта след изборната си победа Реджеп Ердоган заяви, че ще продължи мирните преговори с кюрдските бунтовници от Курдската работническа партия (ПКК), които от една година са в мъртва точка. "Ние ще продължим усилията си, докато постигнем мир", подкрепта новият премиер Давутоглу. Намирайки се в затвора кюрдски лидер Абдула Йоджалан изглежда е готов да съдейства за това. Следващият ангажимент на новите лидери е излизане от "батака" в Сирия и Ирак. Ердоган е готов да ускори свалянето на сирийския президент Башар Асад и

отдавна подкрепя, макар и да отрича това, неговите най-върли врагове екстремисти, включително сунитските джихадисти от "Ислямска държава".

Последното предизвикателство е да спре спадът на темповете в икономиката

Това може би е "ахилесовата пета" на Ердоган. След растеж "по китайски" от над 8% през 2010 и 2011 г. турската икономика дава сериозни признаци за забавяне на темповете на развитие, което поставя под въпрос напредъка на страната, допринесъл за изборната победа на Ердоган.

ЛЪЧЕЗАР НИКОЛОВ - ЧЕЗАРИ:

Съмнителни бизнесмени купуваха ЦСКА, за да се легитимират

Снимка АВТОРЪТ

ЛЪЧЕЗАР НИКОЛОВ - Чезари е роден край морето преди 50 години, но от малък живее в София, защото родителите му са се преместили да работят в столицата. Баща му Никола е бил служител на ЦДНА и това естествено прави от сина му потомствен привърженик на "червените". Без да е завършил висше образование, Лъчо Николов минава за успешен бизнесмен и със собствени средства изгражда православния храм "Възнесение Господне" в столичния квартал "Ситняково". Семеен, с двамата синове Лъчезар и Станимир, които са играли футбол в Детско-юношеската школа на ЦСКА. Сред инициаторите е на сружението "ЦСКА Завинаги" и беше избран в Управителния съвет на ЦСКА, но през месец февруари 2014 г. беше освободен заради критики към председателя Александър Томов.

Интервю на Георги АРГИРОВ

□ С какво се занимавате, г-н Николов, извън дейността ви в подкрепа на ЦСКА?

- От началото на прехода в България се занимавам с бизнес. Започнал съм от най-ниските нива - бита-ци, магазини, като в момента по-голямата ми част от бизнеса е разнородна и е извън България.

□ А сам играли ли сте футбол?

- Футбол само като любител, но в продължение на 5 години тренирах лека атлетика в "Левски-Спартак". Бях състезател на 800 и 1500 м. Просто в онези години районирането, което съществуваше тогава в столицата, ме "изпрати" при "сините".

□ Дано не се засегнете от въпроса ми, но... Може ли да се каже, че вие и други бизнесмени, с които сте започнали да развивате бизнес по едно и също време и по един и същи начин, сте символ на българския модел на бизнес? Припознават ли се в образа на бизнесмена от "Магурата", който в началото на прехода бе синоним на български бизнесмен? Този образ бе доста добре изигран преди години от Влади Въргала...

- Никога не съм правил нещо незаконно, никога не съм правил измами от какъвто и да било тип! И тогава, и сега! Винаги съм бил човек, който е гравитирал около търговията! В онзи строй на подобни неща не се гледаше с добро око! Но това не ме прави никакъв престъпник! Още повече, че изминаха 25 години от смяната на системата на управление в България! Аз и колегите сме едни от пионерите на бизнеса в страната!

□ Как получихте прякора си Чезари?

- Не бих го нарекъл прякор. През 1989 година реших да емигрирам в чужбина, озовах се в Австрия. Емигрантските служби в Австрия, които ми издадоха нови документи, ме "кръстиха" Никола Чезари. Още пазя документите си от онова време. Така станаха Чезари. Няколко месеца след промените се прибрах в България, просто реших, че моето място е тук.

□ А как се породи пристрастието ви към ЦСКА?

- Откакто се помня, винаги съм бил на стадиона. В интерес на истината, не съм сред постоянното присъствие на сектор Г, ходил съм там, където ме е завел баща ми. Първите ми спомени датират от паметния сблъсък на ЦСКА с Аякс

през 1974 година. Тогава, за да гледаме мача, татко ме беше взел на раменете си, бяхме застанали прави до стълбите на един от секторите на стадиона. Помня и зарята, която имаше след края на мача. Дни след това моят баща ми прочете едно заглавие от чуждестранна преса: "Български войници убиха Аякс!"

□ А кой убива ЦСКА?

- Хора - авантюристи, които не идват в ЦСКА, за да се покажат личности! Да си в ЦСКА е чест и достойнство! ЦСКА е кауза! Всеки, който идва в ЦСКА, трябва да остави настрана егото си и да работи за каузата ЦСКА! Можеш да лъжеш в бизнес, да правиш далавери и прочие! Но не в ЦСКА! Там не можеш да лъжеш! В ЦСКА трябва да се държиш като мъж! За съжаление и настоящето, и предпоследното ръководство май не осъзнават това! И господата от "Титан", и Сашо Томов правят така, че ЦСКА да страда! През 90-те години на миналия век ЦСКА се преобразува. Клубът стана като едно предприятие, което трябва да се издържа, като купува и продава дадена стока - в случая футболисти. През всичките тези години в ЦСКА не са работили добри мениджъри! Футболът е бизнес, той трябва да се управлява от мениджъри! А спортно-техническата част трябва да бъде от футболни хора! И всеки да си гледа своята работа, а не чуждата!

□ А какъв мениджър беше, според вас, Илия Павлов, който също беше президент на ЦСКА?

- Не мога да кажа, че по негово време са били лоши времена за ЦСКА. Илия Павлов носеше бремето на времето, в което живеехме тогава! По онова време парите се изкарваха страшно бързо и се раздаваха лесно! Виждал съм трениори на ЦСКА да излизат от офисите на фирмата с торбички, пълни с долари! Така се работеше тогава, така се живееше!

□ Ако Илия Павлов е бил един тип бизнесмен, то Васил Божков може да се каже, че е лицето на промяната в бизнеса - сериозно образование, друг подход на работа в бизнеса...

- Има огромна разлика в управлението на Илия Павлов и Васил Божков! Божков е умна глава, какъвто и да е, с какъвто и да се занимава, прави така нещата, че стои много високо!

□ След Божков "армейците" попаднаха в ръцете на Сашо Томов - бивш политик, бивш заместник министър-председател, финансист, университетски преподавател...

- Оттам започват проблемите на ЦСКА! Ние тогава получихме най-тежкия си удар - отнемането на лиценза на отбора! Той обвинява Станишев, Михайлов, Батков и кой ли още не! По мое виждане, ако Томов беше си направил труда да се договори за разсрочване на задълженията на ЦСКА към НАП, мисля, че бяха 600 000 лв., и беше показал този до-

Авантюристи продължават да убиват най-титлувания български клуб, смята бившият член на управата на „армейците“

кумент в БФС, ЦСКА щеше да остане с лиценз и да играе в Шампионската лига. Тогава той се беше в гърдите, че е на печалба от над 1 млн. и 800 хиляди лв., а не можа да уреди отношенията си с НАП! Томов си мислеше, че ЦСКА е ЦСКА и никой няма да го пипне!

□ Чели ли сте неговата книга, която излезе преди малко повече от година? В нея Томов доста убедително показва, че не той е виновен за отнемането на лиценза на ЦСКА.

- Той ми я подари, при това с автограф. Но не съм я чел!

□ След Томов начело на ЦСКА застана "Титан"...

- Нормално е след една такава промяна да има някакъв импулс и отборът да потръгне. Не беше лош ходът с Любо Пенев, лошо стана, когато започнаха с техните номера. Не може Митко Борисов и неговите приближени да правят селекцията на отбора. Селекцията се прави от грамотни спортно-технически специалисти. А такива в ЦСКА винаги е имало. Те не са довериха на специалисти, а като едни чорбаджии командваха отбора! За мен те са слаби професионалисти и горделиви хора, които не търпяха някой да им се бърка в работата! Доверяваха се на техни приятели повече, отколкото на доказани професионалисти.

□ Защо Гриша Ганчев не се озова в ЦСКА, както се анонсираше миналото лято?

- При една моя среща с него през февруари 2013

има 10 млн. лв., с които може да поеме отбора. И това трябваше да стане до месец октомври 2013 година. Споменаваха имена на известни бизнесмени, които са били готови да помагат - Валентин Златев, Лъчезар Цоцорков. Но това се оказа една лъжа! Тези хора нямат понятие от това нещо!

□ Говореше се, че искат да поеме ЦСКА, Гриша Ганчев всъщност е намерил елегантен начин да се отърве от Христо Стоичков.

- Познавайки и двамата, не мисля, че между тях би имала такава задкулисна игра на гърба на ЦСКА! Подобни отношения се изглаждат за 2 минути! Това не са хора, които ще седнат да си правят взаимни финтове и да се лъжат!

□ Вие говорите за времето от миналата година. Все пак ЦСКА стана вице-шампион.

- Така е, наистина! Сашо Томов иска някой друг да дава парите, а той да ги управлява! ЦСКА е една огромна реклама в обществото! Кой говореше за "Титан" или за Сашо Томов, преди да се нагърбят с отговорността да издържат "червените"? Никой!

□ Как бихте коментирали последните изявления на Иво Иванов? Те донякъде засягат и наказанието, което ФИФА налага на "армейците"?

- Факт е, че ЦСКА има подобни задължения към определени футболисти. И тук има предистория. Сашо Томов на своя глава по допълнителни ангажменти

Сашо Томов на своя глава прие дълговете, заради които ФИФА ни наложи санкции

година г-н Ганчев ми заявя, че иска да поеме отбора. Гриша Ганчев наистина е голям цесекар. Първо чакаше да минат изборите, да види каква ще бъде обстановката след това. Впоследствие имаше доста тежки разговори с "Титан", запозна се с цялата ситуация в клуба. В един момент се прецени, че е по-добре да се вземе лицензът на "Нефтохимик", ЦСКА да излезе на чисто и да се създаде печеливша структура! Ганчев помоли за подкрепа от страна на цялата "червена" общност. Три дни преди Томов отново да поеме отбора аз и други хора опитвахме да убедим Гриша Ганчев да поеме "червените". Вариантът Александър Томов отново начело на ЦСКА бе пожарен.

□ Не се ли изгорихте от този пожарен вариант? - Томов декларираше, че

към "Титан", защото не си беше покрил предишните задължения към собствениците й! В договарянето за закупуването от Сашо Томов на ЦСКА от "Титан" той се беше нагърбил да покрие определена сума на пернишките бизнесмени над обявената цена от 10 млн. лв. В тази договорка не влизаша някои задължения, които имаха "титаните" към определени футболисти и институции. Крайната дата на заплащането бе 30 септември 2013 г. Томов не се издължи до тази дата, затова подписа анекс към договора, с който се задължи да поеме тези пасиви, само и само да е в ЦСКА! Така Томов сам се нагърби да плаща тези милиони, заради които ФИФА наложи наказанието на ЦСКА! Това е финансовата игра на Томов за спасението на ЦСКА!

На стр. 39

ДУМА

ПАВЕЛА
ДАВИДОВА

Живеем в онова китайско проклетие за интересните времена. Интересно е да следим действията на служебно-правителство. Унесени в устрема на блаженото преяждане с власт, новите силни на деня сякаш забравиха, че идват избори. А според Конституцията основното задължение на временния кабинет е именно уреждането на прозрачността и

АНАТОЛИЙ СТАНКУЛОВ

Служебни врътки

честността на вота.

Какво се случва с подготвката на тези избори май никой не знае. По темата предсрочен вот от МС се чува силна... тишина. Оказа се, че има едни допълнителни печати за СИК, а дори не е ясно колко ще са секционните избирателни комисии.

Да напомним - печатът на СИК е мощно оръжие за изборна победа. За какво му е на някого да реди генерални и невероятно силни листи,

защо друг да си харчи парите, за да купува гласове или изборни комисии, когато му е необходим един печат и няколко празни бюлетини... Но нека изчакаме да видим колко ще са новите избирателни секции, нищо че, уви, от опит в България знаем - всички са виновни до доказване на противното.

Един бърз прочит на последните новини около временните министри показва, че те съвсем не

бързат с изборните си задължения. Изживяват се като крале на днешния ден, действат като императори на утрешния. Със замаха уволняват, променят, подписват скандални документи. Нещо, което никое служебно правителство досега не си е позволявало. Всеки нов кабинет сменя областните управители, шефове на агенции и дружества. Повечето от назначените от Орешарски със сигурност са се

подготвили за чистка след 5 октомври. Но служебното правителство започна поголовна сеч, сякаш забравило, че може да взема решения само за два месеца. Половината му време мина. Може би новите министри очакват някой да ги остави на постове. Нима това е отплата за настоящата чистка, за подписите под скандални документи и, разбира се - за допълнителните печати за избирателни секции?

Енергиен покер

СВЕТЛА
ВАСИЛЕВА

Енергетиката във всяка уважаваща себе си държава е национален приоритет и елемент на сигурността. У нас тя е просто залог в игра на покер. Част от играчите, държащи картите и обявяващи ставките, са професионалисти, други - аматьори.

Тези дни служебният

министър на енергетиката "влезе" в играта от името на всички граждани на България с ентузиазма на новобранец. Направо напред с бутонките. Още с първата си медийна изява ни показа карта, на която пишеше 50% ръст на цените на тока. После обясни, че неправилно бил избран и не сме гледали където трябва. Сетне поиска оставката на трима от членовете на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране с аргумента, че има съмнения за конфликт на интереси. Самият министър Щонов, видно от декларацията му, качена на сайта на президентството, е в този конфликт, по-

неже е член на съвета на директорите на четирите компании и на управителния съвет на едно сдружение. Две оставки паднаха, една обаче няма да бъде сложена на покер-масата - тази на Еленко Божков. Защото според закона нито министърът, нито служебното правителство имат правомощия да я искат. И защото не са изпълнени изискванията да бъде подадена. Ако министър Щонов не ги знае, подсказваме му ги: здравословни причини, невъзможност за изпълняване на функциите и доказан (както е при него) конфликт на интереси, а не подозиран такъв.

Енергийният борд е третата карта, която министърът показа на публиката. Само не ни каза колко ще ни струва работата на тази структура, както и какво ще прави с обществения съвет по енергетика към министерството му, който е институционализиран и регламентиран в чл. 7а на Закона за енергетиката, за разлика от борда. Играта обаче върви. Залозите също.

Предшните играчи от същата боя участваха с троен скок на ВЕИ, с екологични и калинки във висшия мениджмънт. Тези започват с цената на тока, чистки и нови структури. Накрая цената ще я плащаме ние.

Живот на кантар

АЛОНА
НЕЙКОВА

Деца с тегло под 800 грама, родени преди 26-ата гестационна седмица, ще се смятат за "биологичен отпадък". Тази "новина" разбуни духовете в публичното пространство, въпреки че за нея се "знае" от края на юли, когато промяната в Министърството на здравеопаз-

ването. Но не е толкова важно, че трябваше да мине почти месец, за да се обърне подобаващо внимание на новото правило, променящо досегашното, съобразено със стандартите на Световната здравна организация. А според тях, ако бременността прекъсне от 22-рата до 28-ата седмица и на бял свят се появи бебе с тегло 500-1000 грама, се отнася към много ранно преждевременно раждане. Забележете - не аборт, не боклук, не биологичен отпадък, а именно раждане!

Със сигурност мнозина са потресени от "варварското" разбиране и "пълната липса на хуманност" в наредбата на МЗ. Малци на обаче се замислят как-

во точно се цели с подобни текстове, защото въпросът най-напред е етичен: кога едно живо родено бебе може да бъде признато за личност и кога - да се изхвърли в екариджа? Тук обаче се пренебрегва другата страна - на възможностите на съвременната медицина за спасяване на човешки живот, в случай - живота на новородено.

В чужбина борбата за оцеляването на миниатюрните бебета граничи с фантастика, като всеки грам е от значение. Ако се събразява с наредбите на СЗО, украински лекари преди няколко години би трябвало да запишат априори като "биологичен отпадък" 490-грамовия Бог-

дан. Пренебрегвайки "липсващите" 10 грама, медицинците месеци наред се грижат за детето и го спасяват. Абсолютен рекорд за реанимиране на "биологичен отпадък" обаче държат в САЩ, където успяват да се преборят за новородено с тегло 280 грама...

Българските лекари вероятно също правят подобни чудеса, независимо от наредбите. Факт е, че грижите за недоносените бебета не само струват страшно много - пари, време, знания, усилия, но и съществуват огромни рискове за децата да живеят с тежки увреждания. Шанс за спасение обаче трябва да получи всеки. Дори когато тежи по-малко от 800 грама.

Датата

30

СЪБОТА 30 АВГУСТ 2014

1040 - ИЗБУХВА ВЪСТАНИЕТО НА ПЕТЪР ДЕЛЯН.

Най-голямото въстание срещу византийското робство обхваща западните и югозападните български земи. Начело на въстаниците е Петър Делян - син на цар Гаврил Радомир и внук на цар Самуил. Въстанието е разгромено през 1041 г. Петър Делян е пленен и заедно с други въстанически ръководители е отведен в Константинопол.

1871 - РАЖДА СЕ ЪРНЕСТ РЪДЪРФОРД, НОВОЗЕЛАНДСКО-БРИТАНСКИ ФИЗИК (УМИРА 1937 Г.).

Основател на ядрената физика. През 1908 г. получава Нобелова награда за химия за своите "проучвания на разпадането на елементите и химията на радиоактивните вещества". Предлага модел на атома, според който положителният електрически заряд е концентриран в малко ядро. Извършва първата експериментална ядрена реакция и ръководи групата, провела първото контролирано делене на атомно ядро през 1932 г.

1907 - В СОФИЯ Е ОТКРИТ ПАМЕТНИКЪТ НА ЦАР ОСВОБОДИТЕЛЯ.

Издигнат е от столичани в чест на Александър II. Дело е на прочутия флорентински скулптор Арналдо Дзюки (1862-1940), автор на статуята на Колумб в Буенос Айрес, на Гарибалди в Болоня и др. Основният камък е положен на 23 април 1901 г., а работата по паметника завършва на 15 септември 1903 г. На освещаването му присъства Фердинанд I, княз Владимир Александрович (син на Александър II), военният министър ген. Каулбарс, ген. Столетов, командантът на Санкт Петербург - ген. Паренсов, участници от войната, Арналдо Дзюки.

1935 - УМИРА АНРИ БАРБЮС, ФРЕНСКИ ПИСАТЕЛ (Р. 1873 Г.).

Става известен с антивоенния си роман "Огънят", издаден през 1916 г. За него печели наградата "Гонкур". През есента на 1925 г. създава и лично оглавява Комитет за защита на жертвите от фашизма и белия терор в балканските държави. В комитета са видният френски общественик Жан Вилар и белгийската общественичка Поле Лами. Анкетната комисия посещава България, Румъния и Югославия, след което членовете ѝ развиват активна дейност в защита на пострадалите. Анри Барбюс написва поразяващата документална книга "Палачите", а Жан Вилар публикува книгата "За това, което видях в България".

1987 - СТЕФКА КОСТАДИНОВА ПОСТАВЯ СВЕТОВЕН РЕКОРД В СКОКА НА ВИСОЧИНА.

По време на второто световно първенство в Рим състезателката ни по лека атлетика преодолява 209 см - височина, която и до момента е недостижима. Родената в Пловдив прима на българската атлетика има седем златни медала от световни първенства, европейски шампион е в зала и на открито, през 1996 г. става олимпийски шампион в Атланта (САЩ), а през 1988 г. печели сребърен медал от игрите в Сеул. От 2005 г. е председател на Българския олимпийски комитет.

2003 - УМИРА ЧАРЛЗ БРОНСЪН, АМЕРИКАНСКИ АКТЬОР (Р. 1921 Г.).

Рожденото му име е Карлос Бучински или Чарлс Денис Бучински. Той е 11-ото от общо 15 деца в бедно семейство на емигранти от татарско-литовски произход. След Втората световна война става актьор и добива популярност с участието си в уестърни, екшъни и криминални филми. Знаменити са ролите му във "Великолепната седмостра", "Имало едно време на Запад", "Мръсната дузина" и особено в криминалната "Смъртоносно желание".

Неделник

ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ

СЪБОТА
30 АВГУСТ 2014

ДУМА

Таланти и поклонници

На канадката Гладис Мари Смитс било съдено първа да позлати славата си и да блесне като истинска филмова звезда, печелила по един милион долара годишно в Холивуд. "Момиченцето с къдриците", "Малката Мери" става позната на цял свят с артистичния си псевдоним Мери Пикфорд и е класирана на двадесет и четвърто място сред най-великите сто киноактриси в списъка, в чието начало са Катрин

по двеста и петдесет днешни долара на ден, макар че на повечето актьори плащат наполовина по-малко.

Играе майки, наивни момичета, отхвърлени жени, робини, индианки, проститутки, чистачки, секретарки. Само през 1909 г. се снима в 51 филма (повечето са късометражни, по около 10 минути всеки). През 1910 г. заминава за Лос Анжелис и запознава Грифит с приятелките си от годините на турнетата с мелодраматичните постановки - сестрите Лилиан и Дороти Гиш.

Мери Пикфорд първата дама на немия филм

Макар още твърде млада, тя става най-прочутата жена на света, единствен Чарли Чаплин я надминава по популярност

Йордан КОСТУРКОВ

Хепбърн, Бети Дейвис, Одри Хепбърн, Ингрид Бергман, Грета Гарбо, Мерлин Монро, Елизабет Тейлър.

Мери Пикфорд е родена на 8 април 1892 г. в Торонто, Онтарио. Дъщеря е на ирландска католичка и англичанин алкохолик, който зарязва семейството си и умира от мозъчен кръвоизлив, когато Мери е тригодишна. Брат ѝ Джак и сестра ѝ Лоли също са актьори.

Мери започва да играе най-напред мелодраматични роли в театъра на Торонто, в това число и на малката Ева от "Чичо Томовата колиба". Цялото семейство пътува повече от шест години с влакове на турнета из Съединените щати, докато през 1906 г. Мери не получава поддържаща роля на Бродуей. Три години по-късно Дейвид Грифит ѝ прави проби и я наема, като ѝ плаща

След 1913 г. тя престава да играе в театъра, за да се снима само в киното. Една от най-знаменитите ѝ ранни роли е в "Сърца на произвола на съдбата", а до 1916 г. единствен Чарли Чаплин я надминава по популярност. Тя става най-прочутата жена на света!

Остава ѝ да стане звезда. През цялата си кариера заснема 52 пълнометражни филма или заедно с другите - общо 236! Сключва нов договор с филмовата компания за рекордната заплата от 12 000 днешни долара седмично, което за времето си са били луди пари.

През 1919 г. заедно с Дейвид Грифит, Чарли Чаплин и Дъглас Феърбанк създава независима кинокомпания - "Юнайтед Артистс". Заснема филми, чийто касов успех надхвърля 25 милиона долара.

Подценява говорещия филм и смята, че няма бъдеще. Прави обаче проби за

цветни филми (единственият ѝ цветен филм е "Звездна нощ в какаовата горичка" - 1934 г.), но вече не е в състояние да изпълнява роли на деца и млади жени. Оттегля се от актьорска дейност през 1933 г. и се занимава с продуциране. По време на Първата световна война използва популярността си, за да набира средства и е произведена в чин "почетен полковник".

Първият съпруг на Мери Пикфорд е актьорът Оуен Мур. След спонтанен аборт обаче тя не е в състояние да ражда деца. Мур се алкохолизира и бракът им се разпада за няколко години. Междувременно тя е започнала връзка с Дъглас Феърбанк, за когото се омъжва през 1920 г.

Двамата представляват истинска звездна двойка. Сред прочутите личности, които гостуват в дома им в Бевърли Хилс, са най-добрият приятел на Феърбанк

Чарли Чаплин, писатели като Джордж Бернард Шоу, Хърбърт Уелс, Скот Фицджералд, Ноел Кауърд, Конан Дойл, а така също Алберт Айнщайн, Хелън Келър, Амелия Ърхарт.

През тридесетте години обаче Феърбанк започва връзка с английската манекенка и актриса лейди Ашли (тя по-късно се жени за Кларк Гейбъл). Мери се развежда с Феърбанк на 10 януари 1936 г. Година и половина по-късно тя се омъжва за трети и последен път. Неин съпруг става актьорът и диригент Чарлс "Бъди" Роджърс. С него осиновяват две деца, но тя така и не изпитва майчински чувства към тях.

Вероятно една от причините е, че Мери Пикфорд през тридесетте години видимо се алкохолизира - като баща си и майка си, като първия си съпруг, като брат си и сестра си, вече покойници. Тя става отшелничка и приема рядко само най-близки хора. Най-често нейни гости са Лилиан Гиш и синът на Феърбанк от първия му брак - актьорът Дъглас Феърбанк-Младши.

Още през 1929 г. е получила наградата на филмовата академия за "Кокетката" - първият ѝ "говорящ филм", в който изненадва почитателите си с нова прическа, но през 1976 г. ѝ връчват и почетен "Оскар" от организацията, която е учредила преди толкова години.

Макар че е получила американско гражданство след брака си с Дъглас Феърбанк, прави постъпки за възстановяване и на канадското си гражданство, "за да умре като канадка".

Дъглас Феърбанк си отива още през 1939 г. Тя го надживява с четиридесет години. През същата година е починал и Оуен Мур, докато нея я надживява само Бъди Роджърс.

Мери Пикфорд свършва живота си в болницата в Санта Моника на 29 май 1979 г. Погребана е недалеч от майка си, брат си Джак и сестра си Лоли. На нейно име са наречени театри и кина, създаден е музикал за живота ѝ. В родината ѝ Канада също ѝ оказват почит - поставят ѝ звезда на Алеята на славата в Торонто, отпечатват лика ѝ върху пощенска марка.

Днес "любимките на Америка" са Мег Райън и Дженифър Анистън, но Мери Пикфорд е "любимката на света". С Феърбанк те са нещо като Брад Пит и Анистън днес, но Пит след това се ожени за Анджелина Джоли.

Някога Мери Пикфорд основа "Юнайтед Артистс" с Чаплин, Феърбанк и Грифит. Днес собственик на компанията е Том Круз, но Мери винаги ще си остане първата дама на немия филм.

Момиченцето с къдриците, или Малката Мери, както я нарича публиката от цял свят, в роли от нейни филми

ТОКАТА И ФУГА ЗА ЦАРЯ

НА ИНСТРУМЕНТИТЕ

ВНУШИТЕЛНАТА КОНСТРУКЦИЯ И НЕПОДРАЖАЕМОТО ЗВУЧЕНЕ ОСИГУРЯВАТ ПРИЗНАНИЕТО ЗА ОРГАНА КАТО НАЙ-УДИВИТЕЛНИЯ В СВЕТА НА МУЗИКАТА

Моцарт го нарича Царят на инструментите. Органът е един от рода на рояла, клавиесина, клавиорда, определяни като прародители на пианото. Снабден обаче с многобройни тръби, той може да бъде квалифициран и като духов музикален инструмент. Това е инструментът с най-голям тонов обем, с най-много възможности за избор на различни тембри и с най-големи физически изисквания към помещението, където да бъде монтиран. Акустичната му среда, за разлика от кавалетните инструменти, е целият архитектурен интериор. Исторически често архитектурните решения на дадени сгради са съобразявани именно с това, че в тях ще бъде изграден орган, пише в Уикипедия, където може да се намерят много подробни описания за произхода на този внушителен инструмент, за неговото устройство, развитието през вековете, разновидностите му, композитори, изпълнители и т.н.

Съвременните инструменти се състоят от клавиатури, на които се свиря с ръце (мануали), и клавиатура от педали, задвижвана с краката на изпълнителя (педалиера). Обикновено органите имат от 2, 3 до 4 мануала, но се срещат и изключения с 6 и дори 7 мануала. Звукът на органа не се влияе от силата на удара, с която се нати-

ска съответният клавиш (както е при пианото например) и прекъсва моментално, а не отзвучава, след като отделим ръце от клавиатурата. Органът първоначално се използва в католическата и протестантската църковна музика, а по-късно добива популярност и в светската класическа музика. В днешно време звучи при различни церемонии (литургии, сватби, тържества) на католически и протестантски църкви; пресъздава творчеството на бароковите композитори, сред които най-значим е Йохан Себастиан Бах, член на Евангелската Лутеранска църква; среща се в съвременната авангардна и филмова музика; а електронният орган - и в популярната.

Предците му се появяват през III век

Създател на първия такъв инструмент е гръцкият инженер Ктесибий от Александрия, който през III в. изобретява воден орган, наричан хидравлис. Той присъства в множество релефи и изображения. Системата, подаваща въздух, е подробно описана от Витрувий и Херон. За организацията и материала на тръбите, както и за устройството на клавиатурата се знае от откритите образци от такива инструменти. Първият воден орган е намерен в древния римски град Аквинум през 1931 г., а вятрят - в гръцкия Дион през 1992 г. Находките представят ясна картина за цялостното устройство на инструментите, а след това дори се правят техни точни работещи копия.

Дори след упадъка на Рим през V век органите продължават да бъдат използвани във Византийската империя, където са символи на престиж. И това е така до XV век, като след падането на Византия под османска власт повечето инструменти са унищожени. Благодарение на възприемането на органа от католическата църква през VII век инструментът продължава да съществува.

През Средновековието се появяват "подвижни" органи - портатив и позитив. Достатъчно малък по размер, за да може да се пренася лесно, без да е нужно да се разглобява, портативът е популярен за изпълнение на светска музика в ранното Средновековие, но напълно изчезва до края на XVI век. Позитивът е по-голям, но също е възможно да бъде преместван. Използва се както за църковна, така и за светска музика. Най-ранният източник за позитив е върху рисунките на обелиска на Теодосий I, издигнат в негово памет в годината на смъртта му - 395 г. Според средновековните ръкописи, изложени в Британския музей, има множество миниатюри, изобразяващи различни варианти на този инструмент. След XIII век постепенно започват да се строят по-големи органи, които се монтират в църкви. В края на Средновековието се появява и регалът (друга портативна разновидност на инструмента).

През епохата на Ренесанса и Барока органите са усъвършенствани - изобретява се педалиерата и вече имат способността да свирят с различни регистри. През този период инструментът изиграва важна роля в т.нар. полифоничен стил. През епохата

на Романтизма нововъведения в устройството прави и френският органостроител Аристид Кавайе-Кол. Хармоний или езиков орган е музикален инструмент от групата на клавишните. Звукът се излъчва от свободно трептящи езичета без тръби. Има един или два мануала, а там, където е педалиерата при големите органи, е монтиран голям педал, с който музикантът сам изпълнява въздух всмукващия мях. За първи път такъв инструмент е конструиран през 1842 г. в Париж от Александър Дюбен. Отначало се използва в музиката на Лист, Дворжак, Шьонберг, Веберн и др. По-късно намира приложение в салонните оркестри.

Механичният орган, който свиря сам, без помощта на музикант, съществува от XVIII век. Първоначално музиката се записва с перфорации по въртящ се цилиндр. След края на XIX век инструментът работи с помощта на наскоро създадената музикална ролка, която позволява запис на по-дълги произведения. През XX век меховете са заменени от пневматични помпи, трактурата (вързките между клавиите на тръбите и клавишите) става освен механична и електронна или пневматична. Това позволява шпилтишът да бъде монтиран на разстояние от секциите с тръбите. През 30-те години започва производството на първите синтезатори и електронни органи, което го прави достъпен за по-широк кръг от музиканти и слушатели.

Клавиши, педали, регистри и ключове и система от тръби

Шпилтишът (от немски - маса за свирене), наричан също конзола или пулт, при големите тръбни и електронни органи е омази част от инструмента, на която са разположени мануалите, педалиерата, всички видове педали/клапи, регистрирните ключове и скамейката. Мануалите са поставени стъпаловидно, един над друг. Познати са с немските си наименования.

Регистровите ключове се намират от двете страни или само отляво на мануалите, а понякога и над тях (при малките романтични органи). Броят и звученето им силно варира според предназначението и периода, през които е строен инструментът. Но при църковните органи обикновено броят на регистрите е около 20, а при концертните може да достигне до няколкостотин. Те са под формата на бутони, които по електронен път пропускат въздуха към избрания ред тръби (регистър), или като

бутала, които се изтеглят и механично осъществяват клавиите.

Педалиерата, на която се свиря с крака, е в основата на органа. Над нея има една, две или повече клавиши за контролиране на швелерите и/или валце. При по-съвременните инструменти може да има и бутони, чрез които органистът сам, с крак, включва запомнените Selzer комбинации. При някои по-малки разновидности на акустичните органи на мястото на педалиерата има две големи клавиши, които са свързани с меховете и позволяват на органиста сам да

въздухът е подаван от мях, задвижван с човешка сила. Тъй като въздушното налягане е неравномерно - на тласъци, от XVII век се въвежда двойният мях: всмукващият изпомпва въздуха към магазинния, което осигурява непрекъснато и постоянно налягане. Поради това при изпълнение на музика освен органиста е бил необходим още един човек, който да наддува меховете. След откриването на електричеството всмукващият мях е заменен от електрически вентилатор (духало).

Начинът, по който са свързани клавишите, педалите и регистрирните ключове със системата от тръби, се нарича трактура. При най-ранните органи тя е механична и връзката се осъществява посредством системата от лостове. През XIX век органите инструменти работят и с пневматична трак-

Орган в Magrug, Испания, с хоризонтална структура на тръбите

си осигурява въздушната струя.

При тръбните органи звукът се произвежда от въздуха, преминаващ през тръбите, разположени вертикално и в редки случаи - хоризонтално. Тяхната форма може да бъде цилиндрична, конична, четиристенна или комбинирана, а материалът е метал (цинк, мед, сплав калай-олово) или дърво. В горната си част може да бъдат отворени или затворени. Подредени са във вертикални редци (регистри) в хроматичен ред. Височината на тона се определя от дължината на тръбата във футове. Височината им се изменя в геометрична прогресия.

За да свиря органът, е необходимо да бъде снабдяван с въздух. В миналото

Орган в катедралата в Трир, Германия

тура, при която въздух под налягане, изпускан при натискането на клавиш, отваря винтила на тоновата кутия.

Различно е от свиренето на пиано

Въпреки визуалната прилика между клавиатурите на органа с тези на пианото, съществуват големи различия в начина на изпълнение. Те са продиктувани на първо място от това, че при органа начинът, по който се натиска даден клавиш (туше), не оказва влияние върху звука. Характерната звучност се постига чрез смяна на регистрите. В някои случаи, особено при по-сложни произведения, редом с изпълнителя има

и асистент-органист, чиято основна функция е именно да превключва съответните регистри. Възможността краката да участват в полифоничната разработка допълнително разширява интерпретаторските възможности на изпълнителя.

Свиренето на орган изисква професионална подготовка, която се различава коренно от тази на пианистите. Основната характеристика на органовия мануал е липсата на динамика и това, че тонът се задържа толкова време, колкото клавишът стои натиснат. При педалите също има специфични техники за свирене. Музикалните произведения за орган се записват най-често върху три петолиния - за лявата, за дясната ръка и едно за краката.

Тримата най-значими класически композитори, писали музика за орган до 1650 г., са Антонио де Кабесон, Ян Свелинк и Джироламо Фрескобалди. В по-голямата си част стилът на техните произведения е изключително близък до този на вокалната музика. Под тяхно влияние от нем-

В катедралата в Залцбург
В катедралата в Брюксел

ската църква се издигнал Дитрих Букстехуде и Йохан Себастиан Бах, определяни като авторите, повлияли значително за развитието на органовата музика. По това време (началото на XVIII век) силно се акцентира и върху клавиризма за сметка на "вокалния" стил, който постепенно започва да бъде отхвърлян. Основните жанрове, в които се композира, са токката, fuga, прелюдия и хорал.

През епохата на Романтизма органът отново възражда позициите си и присъства в произведенията на Феликс Менделсон, Антон Брукнер, Цезар Франк и Александър Бюли, а по-късно при Шарл-Мари Видор, Луи Виери и др. Пишат се и симфонии с активно участие на органа като солиращ инструмент (например Трета симфония от Камил Сен-Санс).

В България

Първият органов инструмент е построен през 1861 г. в пловдивската католическа катедрала "Свети Лудвиг", но през 1931 г. той изгрява при пожар. В момента най-старият запазен е този в католическата катедрала "Свети Павел от Кръста" в Русе, построен през 1907 г., според информацията в Уикипедия.

Най-големият е в софийската зала "България". Той е построен през 1974 г. на мястото на стария, разрушен при бомбардировките по време на Втората световна война. Органът е с 3 мануала и 55 регистра. Други големи инструменти се намират във Фестивалия и Конгресен център във Варна (3 мануала и 53 регистра, испански троупети) и в Органовата зала в Добрич (2 мануала и 36 регистра).

Въпреки че органът няма многовековни традиции у нас, голяма част от родните композитори му отделят внимание в своите творби - като Неве Кръстева (която е и органист и първият преподавател по орган в страната), Иван Спасов, Красимир Кюркчийски, Емил Табаков и др. Сред музикантите, свирещи на орган, са още Янка Хекимова, Ани Тошева, Иван Иванчев, Велин Илиев, Петър Шолов, Стефан Далчев, Сабин Леви, Димитър Димитров, Ивета Иванова, Кристиан Йорданов, Силвия Матева, Силвия Георгиева, Мариана Григорова. Благодарение на тези музиканти се дава възможност на българските меломани да се докосват до шедьоври на органовата музика, да се наслаждават на уникалното звучене на този величествен и несравним инструмент.

А по-любопытелните могат да научат интересни факти и да следят актуална информация за събития в областта на органовата музика на българския форум на органистите и почитателите на органа в интернет на www.vox-organbg.blogspot.com, както и на organbg.blogspot.com.

"Блокбастърите" на своето време

Великолепни музикални шедьоври са били създадени за изпълнение на голям орган. Но, разбира се, през вековете са

Ръчен преносим орган с перфокарта

изработвани и множество преносими инструменти, които са радвали не само меломаните, а и любителите на оригиналните хрумвания, пише сайтът podkofee.ru. Например орган, направен от бутилки, е идея, осъществена още през 1750 г. Но когато става дума за големи размери, се имат предвид непреносимите, статични органи.

Подобно на астрономическите часовници, големите органи бързо са станали "блокбастърите" на своето време. Впечатляващи са фантастичните орнаментни висящи тръби на църковния орган в германския град Трир и странната хоризонтална структура от тръби на този в Мадрид, Испания.

Един от най-големите инструменти в света, на който и днес се изпълняват произведения, е Мемориалният орган Кочмар в Портланд, Мейн. Създаден през 1911 г., той представлява превъзходно съчетание на механичното и музикалното изкуство. Макар че голямата част от неговата технология остава невидима, обзримото е едновременно елегантно и величествено.

Друг огромен орган е създаден през 1904 г. за световен панаир - инструментът бил купен от търговеца Джон Уонамейкър за неговия универиал във Филаделфия (който от 1995 г. принадлежи на магазин "Мейсис") и е най-забележителният от всички органови "чудовища".

Пеещото звънящо дърво, дело на Майк Тонкин и Анна Лиу, поставено на висок хълм в графство Панкшър (Англия), е въздушна скулптура на орган, която "пее" заедно с вятъра. И всеки път - различни мелодии.

Природни образувания във вид на орган може да се видят в някои карстови пещери - обикновено те мълчат, а музиката им е доловима само за изтънченото ухо. Един от тях се намира в Мраморната пещера в Крим.

Най-гръмният музикален инструмент, създаден някога, произвежда звук, шест пъти по-силен от този на скоростен влак. Всеки, попадащ в Атлантис сити, трябва да посети Бордюк хол. Създаден през 1932 г., органът, монтиран в концертната зала, притежава повече от 30 000 тръби, според неговите стопани. Инструментът владее три реда на Гинес: за най-голям орган в света, за най-огромен музикален инструмент и за най-огромен музикален инструмент, създаван някога. Казват, че свиренето на тази мащабна конструкция е изпитание и за най-добрите музиканти. Поради "напредналата си възраст", климатичните влияния, влагата, недостига на бюджет за постоянната му поддръжка, както и заради невисоки качества и компетентни ремонти, извършвани през годините, това внушително творение, на което и днес се изпълняват концерти, за съжаление на може да звучи с пълната си мощ и красота.

Създагоха Viola Organista по чертежи на Леонардо да Винчи

Легендарната Viola Organista - необичаен хибрид между орган и цигулка, най-накрая стана факт. Три години са били необходими на полския пианист Славомир Зубжиц, за да създаде инструмента по макет на Леонардо да Винчи от XV век. Чертежът на Viola Organista и описанието към него са създадени в края на 1480 г., съобщава "Дейли мейл". Мнозина са се опитвали да пресъздадат идеята на гениалния изобретател. Единственият, успял да завърши инструмента, да извлече желаните звук и да го представи пред публика, стана полският музикант Зубжиц, свирил лично на него по време на премиерата му в Музикалната академия в Краков.

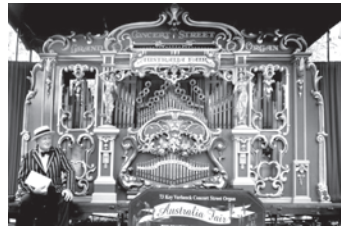
Мнозина наричат творението на Да Винчи подобие на средновековна лира на коледа, но то прилича повече на комбинация от роял, клавиесин и орган. Има 61 струни, звукът от които се излъчва с помощта на четири въртящи се коледа, обвити с конски косми. Звукът от Viola Organista надобавя този от струнен оркестър, въпреки че зад клавишите стои само един човек.

В катедралата "Свети Михаил" в Хамбург, Германия

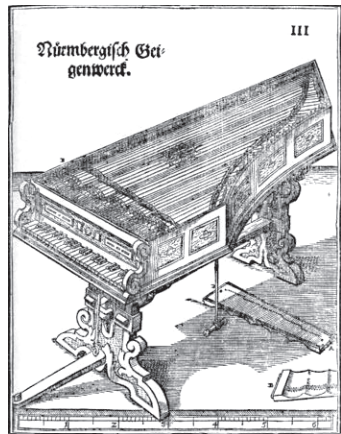
В катедралата "Свети Павел" в Мелбърн

Уличен концертен орган

В Лутеранската църква в Хелзинки, Финландия

Viola Organista, създадена по чертежи на Леонардо да Винчи

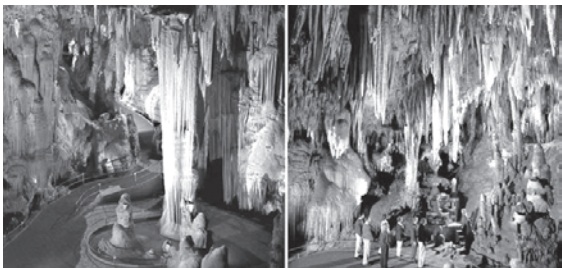
Страниците подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Органът Уонамейкър във Филаделфия

Пеещото звънящо дърво на Майк Тонкин и Анна Лиу

Пещерен орган

ГАВРАИЛ ГАВРАИЛОВ:

Културата гнес е спогеляне на нови идеи, а не закостеняла казионност

Няма голяма или малка политика, има можещи и неможещи, желаещи и нежелаещи, казва организаторът на фестивала на плажното четене

Интервю на Александър СИМОВ

□ Кое ви амбицира да създадете фестивал на плажното четене?

- Идеята за ФЕСТИВАЛ НА ПЛАЖНОТО ЧЕТЕНЕ възникна съвсем спонтанно в началото на пролетта. Подготвихме обекта за отваряне, подрязвахме лозите и си бяхме по телефона с един приятел от "Сиела", всъщност по това време той тъкмо беше станал главен редактор в издателството. Аз му предложих да организираме щанд с техни книги, малко летни предложения за плажа. За мен беше важно да провокираме повече интерес на плажуващите към книгите, към качествената литература. И се радвам, че от "Сиела" ми се вързаша на акъла, понеже досега такова нещо не е правено. В един момент обаче реших, че само да продаваме книги е твърде банално, ставаме книжарица. Затова предложих да поканим автори на живо, буквално на пясъка по банки да се срещат с хората. След това комбинирахме предложението и с чаша вино. Нашето място се казва бистро "Дионисиус" не заради някаква прищявка, имаме шест вида лози на самия бряг, една от тях даже си расте вътре в залата на заведение. Така нещата дойдох завършен вид. Няколко винарски изби харесаха идеята и предоставиха вино от новата реколта, получихме и медина подкрепа от две младежки по дух медии - пейка.бг и азе-чета.ком. Като казвам фестивал, аз разбирам древната традиция на келтите и смисъла, който те вглед в тази дума. Фестивала е един дълъг празник със старт на 1 май и финал на 1 октомври. Това е летният сезон, когато хората работят усилено, но и се забавляват. Всъщност фестивалната култура в Европа се вързаша благодарение на този келтски дух, който живее в много хора на континента. Донякъде аз също се чувствам така заради моите родопски корени, а и като генотип приличам на нашата съвременна представа за келтите. Всъщност трите са техни далечни братовчеди. Така че този отворен празник се получи и при нас, плажното безверие доби и смисъл в посока на литературно предизвикателство.

□ В България в момента е оформено мнение, че е трудно човек да оцелява покрай културата, че това е някаква парцелирана сфера, така ли е наистина?

- Жена ми и аз произхождаме от града културен символ на страната Пловдив. В последните години живеем в Добрич, който пък се свързва със земелието. Култура има навсякъде, друг е въпросът каква е представата на местните за качествената култура и как се възпроизвежда тя. Определено в периферията на страната има много резерви, може да се прави повече. Ето, да кажем, ние сме концесионери на плаж на територията на община Балчик. Този град ние си титлата фестивална столица на Балканите, случват се доста неща. Ние самите от бистро "Дионисиус" подпомагаме фестивала за съвременно изкуство Процес-Пространство. И се радваме да общуваме с нови артисти, с млади и енергични хора. Честно казано, културата днес е все повече енергия и споделяне на нови идеи, все по-малко казионност и принадлежност към дадени творчески съзиди. С фестивала на плажното четене ние създаваме книжна субкултура. Хора по банки могат да качат тези осем стъпки до залата на заведението, да седнат с чаша вино под асмата и да слушат един Калин Терзийски два часа. Ние всички сме част от културния ни модел и елитарността в нея не се постига с предвартелно парцелиране и витиеват език. Или си можещ и търсен, или си стоиш познат само в тесния кръг на творческите съзиди. Папарт определя кое е ценно и кое не. Напоследък най-посещаваните събития се случват в Пловдив, това е факт. Дали това автоматично означава, че там е центърът на културния живот.

Вероятно с избирането на европейска столица на културата поне за следващите пет години ще се фиксира този център. И аз тайно се надявам това да е родният ми град. Дори и там може да се организира плажен фестивал на четенето покрай брега на река Марица например.

□ Литературата в България присъства в медиите, когато стане някакъв скандал, това на малкия или увеличава интереса към нея?

- Скандалите също са част от нашия живот. Няма да има интерес към медиите, ако не се създават скандали, които да продават информацията на читателите. Обаче за мен все още критерий за качество на книжния пазар са продажбите. Водещите писатели се опитват да създават някаква магия около себе си, да се крият зад собствен медийен образ. Но моята рецепта за успех е авторът да бъде естествен. Най-лесно е да седнеш и да напишеш някоя глупост и да станеш известен. Но за да поддържаш славата си дълго време, трябва да имаш все пак някакви качества. Добрият писател не е на някакво работно място на заплата някъде. Това е призвание. Единичи са нашите писатели, които се издържат само от своето писане. Повечето са някъде на заплата в някой институт към БАН, а към някой вестник или списание. Ако се замислим, дори и ежедневниците са тип литература, за съжаление в последните години твърде падна качеството на писане там в чисто литературен аспект. Може би е показателно, че жълтите вестници рядко отразяват скандално нашите автори. Залага се повече на кича, на шаренийката в обществото. Най-добре това го формулира един от гостуващите ни автори, според който по-добре е да не познаваме лично авторите, да ги четем, но да не ги познаваме. Добрата книга е като добрия филм. Авторът обаче по-скоро е в ролата на добрия оператор. Колко от нас гледат даден филм заради конкретен оператор? Всъщност, ако една книга е добра, няма значение дали е писана от известен автор, просто те грабва. Може да е дебютен роман и толпоз.

□ Какви са вашите наблюдения - как се отнасят хората към по-известните писатели?

- По-известните писатели за мен са триесетина човека в държавата. Оттам мога да кажа как ги възприемат на плажа. Всичко зависи от моментното им физическо състояние. Казвам го, без да се шегувам. Нашите гости много добре се бяха справили с провокацията към тях - дрес код по банки. Никой не дойде по банки, но всички бяха достатъчно неформално облечени. На самите живи срещи имаше елемент на аура и страхопочитание към авторитета им. Но най-забавно беше след това, когато вече, седнали на маса да похапваме, имаше гости от плажа, които доста свенливо идваха при нас и питаха дали може да получат автограф. Определено провокацията известен автор да ти подписва книга на плажа, докато си хапва рибена чорба, е голям културен шок за всички. Но в това е чарът на неформалното общуване при нас.

□ Самият вие сте автор на няколко книги - пътеводители за България. Какво ви подтигна да се занимавате с това?

- Първата си книга написих, за да подкрепя усилията на хората от Североизточна да предлагат услуги в туризма през цялата година, не само през лятото на морския бряг и в баналните места, където лъха ретро атмосфера. Исках да създам и един регионален дух. Надявам се, че се получава вече за Добруджа това. След това направих книга за Родопите, защото там пък има нужда от помощта на всички българи, за да запазим тази територия чисто физически като наша. Родопите са

ГАВРАИЛ ГАВРАИЛОВ е роден през 1979 г. в Пловдив, магистър по приложна психология и бакалавър по политология. Автор на книгите "Североизточна България - гуд за пътешественици" и "Родопи - в търсене на корените". В момента работи върху книга със заглавие "Салата в България - 50 възможни посоки". Организатор на Фестивал на плажното четене на Плаж Моби гик (община Балчик).

любимо място за милиони българи, но все по-малко млади хора живеят там, ние сме дезертирали от тази територия като държава. Моите скромни усилия са да пиша книги за туризъм, в които да алармирам, че изчезваме като народ, че на практика подаряваме много свои територии на малцинствените ни групи и те стават все по-агресивни към българите в малките населени места. Естествено, се опитвам да предлагам и алтернативи. Сега в новата ми книга се опитвам да дам информация за селския туризъм, ще се опитам да предложа поне 50 възможни посоки както за отделни региони в страната, така и като метафорични алтернативи за бъдещето на селския живот. Селските райони са три четвърти от нашата територия. Ако ги загубим като културна идентичност, ние ще изчезнем като нация. България е свързан много със селото. Преди седемдесет години сме били седем милиона, като пет милиона са живеели на село. Днес сме пак седем милиона, но пет милиона живеят в градовете. Направо е престъпление да имаме такава богата земя и да се завираме в градската джунгла, където не сме щастливи, депресиравме се, създаваме работа на психиатрите. Нашият културен модел предполага свобода и независимост дори и в чисто физически план. Ние имаме нужда от жизнено пространство, за да бъдем пълноценни. Явно в моите книги се опитвам да дам и рецепти за щастие. Книгата за селата се надявам да излезе до края на годината благодарение на издателство "Сиела".

□ Когато говорим за България, е трудно да отминем въпроса и с политиката. Вие сте участвал на избори в партия, която не влезе в парламента. Имат ли бъдеще малките и идейни партии у нас?

- Идеологиите в последно време се развият като дефиниции. Живеем в един обезличаващ се свят, когато само финансите имат значение. Сега наблюдавам малко отстраняване политиката и ми прави впечатление как много малки партии влизат в коалиции, за да оцелят като отделни субекти и да имат все пак някаква тежест за идеите си. Явно при

нас това ще е близкото бъдеще - повече избори, по-малко участници и в голяма степен парите ще решават победителите... Кое е твърде жалко, но трудно ще излезем от тази спирала. Аз още мисля, че трябва да падне прагът за влизане в парламента за отделна партия и да се повиши този за коалициите. Но нека видим как ще минат предстоящите избори и какви резултати ще отрази сегашното изборно законодателство. Прогнозата ми е, че след тези избори ще има доста гласове за въвеждане на задължителното гласуване. Редно е да се привлече в политическо участие и нашите сънародници зад граница. Ако емигрантите ни сумарно са най-големият външен инвеститор в българската икономика с постоянен поток на пари през годините, нека те да имат възможност да участват активно и във взимането на политическите решения.

□ Кой са каузите, които активизират младите хора в страната?

- Младостта е относително понятие. Аз скоро навършвам 35 и вече няма да съм младеж, а зрял човек. Поне според някаква европейска дефиниция. А всъщност още си мисля, че съм на 23. Младостта е състояние на духа, а каузите са много и различни. За съжаление трябва да кажа, че каузите, които се подкрепят от младите хора, в последно време до голяма степен се фабрикуват. Има икономически интереси да се мобилизира младежката енергия в дадена посока и все по-малко от тези каузи са спонтанен акт на недоволство. Друго, което веднага се забелязва, е, че младежката енергия е деструктивна. Живеем с преварителна нагласа, че някой нещо лошо прави, вероятно се облагодетелства и така нататък. Крайно време е да насочим протестната си енергия в положителна посока. Мен ме изтощава да чета хейтърски тролове, блогъри... пак казвам, че изчезваме като нация и вместо да седим по офиси и да се кълвем като гарвани в мрежата, защо не правим деца? Колко от активните протестиращи имат деца? А някои вече не са и младежи според дефиницията за възраст.

□ Защо тези теми не присъстват в големата политика?

- Големата политика у нас е малко като вица за големия тенис в задния двор. Ако не го виждаме по медиите, значи не е голяма работа някой или нещо... Според мен няма голяма или малка политика, има можещи и неможещи, желаещи и нежелаещи. Ако така вървим, скоро и при нас ще дойде повратният момент на революционната ситуация. Ако се върнем назад във времето до 1968 г., студентските външения, бунта на младите, нежната революция, протестните движения, тогава у нас също е имало протест - срещу повишаването на цените на колбасите. А тогава те са били с чудесно качество. Днес нито саламът е салам, нито радостта ни е радост, нито кучетата са кучета. Днес има цялостна деградация на културната ни идентичност. Има разпад на българщината.

□ Изживяхме една година на протести. Дали ни предстои още една такава?

- Пак ще се върна към символиката на колбасите. Ако не протестираме, че ни дават наденица, че протестираме, че е македонска, а не приморно родопска. За мен последната година беше загубена за цялостното развитие на държавата. Аз лично не си губих времето в протести, а се опитвах да работя, да изхранвам семейството си, да отделям време за двегодишния ми син. Много се надявам да няма вече безсмислени протести, да не ги превръщаме в рекламна шоу програма. Ако от няколко години колемнятим бизнес не върви, не е редно да му намираме работа в политиката и на площадите. Но явно има сили, които финансират тази протестна енергия. Да оставим институциите да работят и да се опитваме и ние да работим с духа на предприемача. Иначе няма да вървят нещата. Искаме да има по-малко държава, но в крайна сметка и ние сме държавата. Всичко зависи от позитивната ни нагласа към реалността. И тогава протестите ще секнат.

Тайното страгание

Заради инконтиненцията 17% от жените се отказват от секса

Заболяването е проблем на близо 10% от жените

Тайно страдание измъчва милиони хора по света, но малцина говорят за него. То превръща обикновените ангажменти във всекидневно изпитание, житейските предизвикателства - в непреодолими проблеми, разрушава семейства, проваля кариери. Медицинското му наименование е инконтиненция (неконтролирано изпускане на урина). Според статистиките в САЩ броят заболяели ежегодно се увеличава с 1 млн. души. Според английски публикации 8,5% от жените и 1,6% от мъжете между 15 и 64 г. и 11,6% от жените и 6,9% от мъжете над 64 г. имат инконтиненция на урина.

В световен мащаб страдащите от заболяването почти са се удвоили за последните 10 години.

Според проучване на Световната здравна организация (СЗО) около 42% от джипитата не насочват пациентите към специалист

уролог или гинеколог. Това е характерно и за българските лични лекари, коментират от Новоучредената Асоциация за хората с проблеми на пикочния мехур.

Поне засега медицинската наука не е открила връзка между стрес инконтиненцията и предшествващо бъбречно или друго урологично заболяване. Според международни проучвания 40% от младите жени не обръщат внимание на проблема, у 52% намалява желанието за секс, като 17% стигат до пълен отказ, близо 60% развиват в различна степен депресия, уточняват медици. Медицинската различава няколко типа инконтиненция, свързани и с различни причини:

- стрес инконтиненцията представлява изпускане на малки количества урина при кашане, кашляне, смях или вдигане на тежести;

- при "свързативен пикочен мехур" възниква внезапно и силен позив за уриниране, който в рамките на

секунди води до изпускане преди стигането до тоалетна;

- за преливна инконтиненция се говори, когато има непрекъснато капене на урина вследствие на препълнен пикочен мехур. Възниква при слабост на детрузора или блокирана уретра, поради което изпразването на мехура е затруднено. Подобна картина настъпва при диабетна невропатия, травми на гръбначния стълб и др., когато е отслабена нервната стимулация към детрузора;

- при функционална инконтиненция отсъства патология на отделителната система;

- смесена инконтиненция настъпва, когато е налице клиничната картина на няколко от споменатите типа. Най-често се комбинират първите два.

Някои напитки, медикаменти или инфекция на уринните пътища могат да предизвикат временни проблеми със задръжката на урина. Такива са например

алкохолът, кофеин-съдържащите и газирани напитки, приемът на голямо количество вода. За нормално се приема уринирането на 3-4 часа, пояснява д-р Лазаров. Той е категоричен, че дамиче в никакъв случай не трябва да се примиряват с това свое страдание, защото съвременната медицина предлага достатъчно добри решения, които се прилагат и у нас.

Икономическата и социална цена

Трудно е да се дадат точни числа. И все пак някои лекари правят следната елементарна сметка за нелекувана (или късно диагностицирана) инконтиненция: памперси, кремове за предпазване от подсичане, непромокаеми чаршафи, ароматизатори, перилни препарати, дезинфектанти, лично и спално бельо стигат месечно поне 300-350 лева.

Според наредбата за медицинската експертиза на работоспособността (част осма, раздел VI, пикочни органи) страдащите от заболяването може да получават и група инвалидност:

"7.1. инконтиненция алве - само при физическо натоварване: 10-20%

7.2. постоянна инконтиненция: 50-75%".

Новости

Управлят молекула срещу болести и стареене

Учени от Лондонския университет разработили механизъм за подмладяване на организма, след като изследвали връзката между храненето, обмяната на веществата и работата на имунната система, съобщава сп. Biotechnology and Biological Sciences Research Council. Досега науката е установила, че стареенето на клетките на имунната система се контролира от молекула с наименование р38 MAPK. Тя може да забави този процес, а и учените се научиха да управляват работата ѝ с помощта на медикаменти. В новото изследване изследователите откриха, че работата на тази молекула е свързана с равнището на хранителните вещества в клетката. Те успешно пробваха нов препарат, който управлява молекулата р38 - MAPK, за лечение на възпалителни заболявания. Учените планират да използват съединението за повишаване имунитета на възрастните хора и подмладяването на организма.

Пентагонът харчи 1,6 млрд. за пушачите в армията

1,6 млрд. долара годишно отделя военното министерство на САЩ за преодоляване на последните от пристрастяването към тютюна на американските военнослужещи, както и за лечение на свързани с тютюнопушенето заболявания сред военния персонал, посочва седмичникът "Bloomberg BusinessWeek". От него става ясно, че пушач във въоръжените сили на САЩ е всеки четвърти военнослужещ. Най-загнетите са в морската пехота - 30% от личния състав. Наличието на толкова голям брой пушачи сред военните се обяснява със стреса, с който хората в униформа се борят с помощта на тютюна.

Пробив в лечението на автоимунния диабет тип едно

Учени от Мелбърн са направили революционно откритие, което в бъдеще може да пребори автоимунния заболявания, съобщава австралийският сайт на SBS. Hagenbata е, че диабет тип 1 може да стане минало. Заболяването се характеризира с това, че имунната система атакува клетките на панкреаса, които произвеждат инсулин, и организмът губи контрол върху регулирането на кръвната захар. Стюарт Манеринг и колежите му прекратиха 6 години в наблюденията на клетките на панкреаса от 18-годишен мъж, починал от усложнения на диабет тип 1. Така за първи път в историята те успели да изолират клетки на зостомашната жлеза и да наблюдават тяхното взаимодействие с неправилно функциониращите имунни клетки. Учените успели да накарат клетките на панкреаса да "разпознават" правилно инсулина на места, където локално се задейства имунната система. Освен това успели им въздействали и забавили или дори попречили на автоимунния болестен процес. Проучванията вече са напреднали, като в близко бъдеще е възможно дори да започнат клинични изпитвания.

Нарогна медицина

КАКВИ БИЛКИ СЕ БЕРАТ ПРЕЗ СЕПТЕМВРИ

В началото на есента се берат корени на коприва, къпина (използват се листата и плодовете, брани при хубаво, слънчево време, от юни до септември), ранилист (използват се стръковете по време на цъфтенето от юни до септември, както и корените, извадени късно през есента), стръковете на полския хвощ, ореховите листа, волски език (събира се в края на септември, октомври, когато спорите на долната част на листата са станали кафяви), листата на бяла, на ружката (заедно с цветата). Листата на волския език (Phyllitis scolopendrium) имат омекчаващо действие, успокояват кашлицата, болката. Имат известно кръвоспиращо и противовъзпалително действие. При кашлица, дължаща се на различни причини, при жлъчни и бъбречни възпалителни заболявания, при гръдна жаба. По-рано растението се е прилагало в официалната медицина, а сега само в народната. По влажни сенчести скали места главно в широколистни гори, най-често в дъбовия пояс докъм 1400 м н. в.

Начин на употреба:

Прави се запарка - 1 супена лъжица droga се залива с 250 мл вряща вода. След изстиване се прецежда. Изпива се в 3 части за 1 ден.

Внимание! Лечението следва да се провежда под контрол на лекар!

Фасулът като лекарство

Ако кажем, че има близо 250 вида фасул, едва ли ще е сме далеч от истината. Родина на повече от 200 вида е Централна и Южна Америка, но има и азиатски и африкански видове. Твърди се, че фасулът е култивиран в Мексико и Перу още преди инките - 4000 г. до н.е., а в Европа е пренесен, както и картофите, от експедициите на Христофор Колумб през XV-XVI в., а след това е разпространен и в африканските и азиатските колонии. Отличава се с голямо съдържание на белтъчини, близки до животинските, аминокиселини, минерални соли (калий, фосфор, микроелементи - особено йод) и витамини. Зрелият фасул съдържа до 31% белтъчини, 50-60% въглехидрати и до 2-6% мазнини. Консумацията му

укрепва градивните сили на организма

подобрява обмяната на веществата, увеличава пикочоотделянето, нараства кръвотворенето, регулират се дейностите на нервната система и някои жлези с вътрешна секреция и т.н.

Клиничната практика е установила, че фасулът снижава съдържанието на захари в кръвта, което е особено важно за болните от диабет, а съотношението на съдържащите се в него калий и натрий действа благоприятно на сърдечно-съдовата система.

Консумацията на фасула усилва отделянето на стомашен сок. Приготвен като пюре, той е чудесна диетична храна за страдащи от гастрит. Въпреки това...

! Младият зелен фасул не се препоръчва на хора със стомашно-чревни проблеми (гастрити, язва, диарии).

! Любителите на суровоядството не бива да ядат неварен зелен фасул - особено младите наедряващи зърна. В тях се съдържа така наречения фазин - гликозид с токсични свойства.

В билколечението

се използват сухите бобови чушки без семената, като се берат при пълното им узряване през периода юли-септември. Оставят се на слънце да се досушат до бял или слабо жълт цвят. Сухите чушки на боба съдържат инсулиноподобното вещество аргинин. Изсушените обвивки се използват като билка.

Отвара от изсушени обвивки

2-3 супени лъжици от стритите шушулки (след отстраняване на зърната) се варят около 10 мин. в 500 мл вода. Пие се няколко пъти дневно по една чаша. Повлиява добре захарната болест, действа пикочоногонно (прилага се при застойни отоци, високо кръвно налягане, някои пикочни възпаления).

При висока захар...

Счукват се сухи чушки от боб (без зърна), като 20 г от тях се варят в 1 л вода, докато течността остане наполовина. Отварата се прецежда и разпределя за 3-4 пъти на ден.

! Прилагайте рецептата след консултация с лекар и редовно следете кръвната захар!

За диабет се ползва и смес от бобени шушулки, корени от черна боровинка, цариче, диланка и леноно семе. Всички билки се варят заедно в 0,5 л вода около 15-20 мин. След прецеждане отварата се пие студена.

Паргон

Снимка Иван СТОИМЕНОВ

ВАЛЕРИ ПЕТРОВ

ПЕСНИЧКА ЗА КУРАЖ

Какво правиш, боксьорче! Май че губиш надежда?
Е, да, ясно: в нокдаун си и със пукната вежда.
Но какво от това? Не хленчи като бебе!
Имаш въздух все още и два рунда пред тебе!
Провери: как е левия ти?
А десния – как?
На колене до „девет“ и
във боя пак.

Е, боли те, уви,
ала ти не реви!
Ти си мъжко момче,
а известно е, че
и най-мъжкия мъж го пердашат веднъж.

А когато боксьорът стои на колене,
това в бокса не значи, че той победен е –
не, той сили набира, макар и с пукната вежда,
той не е още свършен, така само изглежда!
Провери: как е левия ти?
А десния – как?
На колене до „девет“ и
в боя пак!

Вярно доста си бит,
но в тебе има скрит
непокоятен резерв
от рефлекс и нерв!
Ето, точно така!
Ей те, пак на крака!

Така! Още веднъж!
Това темпо задръж!
Точно тъй! Сега той
яде здравата бой!...
Аз какво ти разправях,
глупчо, глупави мой!

(юни 1993 г., в. „Паргон“)

СМЯНА НА КАРАУЛА

Тез – бляскави сред общата беда
коктейли, шератони, боже мили!
И как държат се тези господа,
като че ли за тях са се родили!

Отде се пръкна този нов елит,
този нов хайлайф, таз нова висша сфера?
От черната кола с разсеян вид
излиза асистентчето от вчера.

А пък жена му – явно си личи –
от някога обидена е люто,
и светка още в детските очи
студената искра на първеното.

Неща не нови. Знаех отнапред,
че тъй ще е, но то тъй в миг изригна...
На нас ни трябваша 45,
на тях една-единствена им стигна!

(февруари 1992 г., в. „Паргон“)

Искам си пейката, г-н кмете

До г-н Каракачанов,
кмет на София

Г-н кмете,
Сега, когато общ е повикът „Искаме
свобода, искаме демокрация“, аз пък
Ви казвам: искам си пейката!

Става дума за нещо, което би трябвало да бъде близо до сърцето на един изявен борец за среда – екологично чиста и удобна за живеене. Защото за какъв път към Европа можем да говорим, ако няма къде човек да поседне, па да си откъдне, па да си спомни откъде е тръгнал и накъде отива! Но да не се отклонявам – думата ми е за пейките на площад „Славейков“, които са превърнати в павилиони, будки за вестници и сергии за всякаква кинкалория. (Вие, като млад човек, може би не познавате тази дума, произлизаща от френското quincaillerie, което означава „всякакви дреболии“). Казано en passant, аз съм завършил административно право в Лозана и бих могъл да Ви бъда полезен с някой и друг съвет, ако се затрудните в борбата със столичната номенклатура.) Но, връщам се на темата за пейките. Разбирам, вестниците са наши – заглавията им „Корона“, „Хайлайф“, сами говорят, но нали човекът е над всичко? А пък аз, като чакам пред Алианса внучето, и то по три пъти на ден, защото то учи френски, английски и местния канадски, тъй като нашият Фели трябва да е готов, защото, както казах, нали сме тръгнали... Само дето entre nous (фр. - между нас) с него си имам една грижа. Тоя тутманик, зет ми, да вземе да го запише Феликс. На мен ми вика, че уж го записал „Феникс“, а простациите в съвета - не Вашия, тогавашния! - го записали „Феликс“. Не му вярвам, но и така да е, върви сега обяснявай на Енчо Мутафов, че не е Едмун-

дович. А той, Енчо, не прощава...

Та, господин кмете, разчитам на доброто Ви сърце - Вие няма да оставите един стар поборник за идеята да стърчи и да чака като каракачанин, подпрян на гегата си. Та мисля, че съм ясен: дайте си ми пейката! Знаем голямата Ви заетост, но ако сините вени на белите ми кльощава нозе не Ви разчувствуват, то нека поне синята кръв, която тече в тях, не Ви остави безучастен към моя проблем. Защото, позволи ми, младомомко, да ти кажа, че моят род не е кой да е и в миналото може да се похвали с една дама в антуража (меко казано) на първия български княз. И хвала на новата власт в опозиция, загдето на рече на него централния столичен площад. Така името „Княз Бакембард“ ще остане непокоятно в благородната памет на поколенията.

И да не забравя. Може би претенцията ми за цяла пейка ще Ви се види прекалена, но знайте, че макар определена за мен, пейката ще бъде достъпна за всяка сродна душа. Казвам „сродна“, понеже на нея нивга, ама нивга няма да седне червена бабичка!

С уважение,
Ваш Син Дядо

П.П. Не пиша името си, защото въпросът не е личен, макар да чувствавам, че псевдонимът ми е малко игрив (fivole, биха казали французите). И простете възможните печатни грешки - мозъкът ми заципля на някои срички.

Същият

(в. „Паргон“ Всеки
брой от май 1991 до юли
1992 г. в съавторство с
Христо Ганев)

ПЕСЕН ЗА „ТИТАНИКА“

Те напразно надяват се
да изпадат във паника –
макар цял във пробойни
не потъва „Титаника“!

Много здраве на мишките,
към сушата плаващи –
ние сме мишките
от порода „оставащи“.

Да, преди ни изглеждаше,
че всичко свърхлесно е –
сега всичко свърх трудно е,
но затуй пък чудесно е

да, това е чудесното,
това е голямото
чувство да чувстваш
на другаря си рамото!

И припомнят си старите
бележите, бригадите,
и все повече чуват се
гласовете на младите!

Извън борда изпаднаха
доста думи и символи,
но отдавна не сме си ний
така весело кимвали,

така весело кимвали
и така поздравявали,
и не, не, не сме мишките ний –
ний сме черните дяволи,

машинистите ний сме
от горещите трюмове,
и лъчим ний с мускули,
и напрегнати умове,

и си спомняме нашите
бащи по бесилата,
и отново завръща се
в редовете ни силата,

и в души и във мозъци
се извършват промените,
и ностъ реже гребена
на вълните, зелените,

и напразно надяват се
да изпадат във паника –
макар цял във пробойни,
не потъва „Титаника“,
не потъва „Титаника“!

(октомври 1991 г.,
в. „Паргон“)

„WHO'S WHO“ ИЛИ „КОЙ КОЙ Е“

На Запад, щом кажат си: - А кой беше тоз? –
не си блъскат главите напразно,
а предпоставят „Кой кой е“ и на този въпрос
отговаря им той безотказно.

Много хитър справочник.

Трябва още сега
да внедрим тази практика чужда!
-Тъй си мисля, но после забелязвам с тъга,
че от нея май нямаме нужда.

-Погледни ги – си казвам, - тези нашенски дни!
Виж го онзи! Виж го пък този! –
Едни тънки предлози,
изненади едни,
едни смайващи метаморфози,

едни фокуси долни, едни номера,
каквито не си и снувал!...
Не, не трябва „Кой кой е“!... и без тях се разбира
кой кой бил и колко струвал!

(април 1994 г., в. „Паргон“)

ПЕСНИЧКА ЗА АНГЕЛА

Малко дидактичен,
но и много мил,
бди над мене личен
ангел белокрил.

Нравствено фенерче
в ръка държи,
вписва във тефтерче
грешки и лъжи.

-Там недей отива!
-Тука зле вървиш!
-В таз посока крива
ще се провалиш!...

Аз му казвам: - Стига!
Махай се, глупак!
Той се спира, мига
и ме следва пак.

И дори когато
цял съм натопен,
ей го в мойто благо
цопя редом с мен...

После търка с четка
белите криле,
и при тази гледка
аз се чувствам зле:

Дявол да го вземе –
казвам си, смутен, -
под такова бреме
страда зарад мен!

Ако тез тормози
никак си не спрат,
ще ме вкара този
в правилния път!

(март 1994 г., в. „Паргон“)

Алкохолик кандидатства за членство в клуб на алкохолиците. Изпитва го комисия и му задава въпрос:

- Колега, кажете едно питие с "Ш".
- Шише ракия.
- Отлично, колега! Едно питие с "Б"?
- Бутилка водка.
- Страхотно, колега! Едно питие с "К".
- Каса бира.
- Великолепно, колега и последен въпрос - едно питие с "Е".

След дълго мислене кандидатът отговаря:

- Еwentуално още една каса бира!

Две дами играели голф. Едната ударил топката и с ужас видяла как тя уцелила един мъж в бара наблизо. Мъжът паднал на земята и започнал да се превива. Дамата се затичала към него и казала:

- Моля, извинете ме, стана случайно!
- Не се притеснявайте, о-о-о, сега ще ми мине!
- Позволете да ви помогна!
- Не се притеснявайте, всичко е наред, о-о-о-о!

- Аз съм лекар, мога да ви помогна! Дамата сложила едната си ръка на гърба на мъжа, а с другата разкопчала ципа на панталоните и започнала да го масажира.

- Е, така по-добре ли е?
- О-о-о, така наистина е много хубаво, но палецът продължава да ме боли ужасно!

Младеж се прибрал къщи с обеща на ухото. Баща му го погледнал и казал:

- Знаеш ли, сине, от далечни времена обеща на ушите са носели или пиратите, или педерастите. Сега, като погледна през прозореца, се надявам да видя кораб!

В чудния свят на семейните:

- Скъпа! Четох, че по време секс човек изгаря толкова калории, колкото ако тича девет километра!

- Е, ти значи си велик шампион! Девет километра за две минути!

Футболен мач. Нападателят се отпраща с гневно изражение към съдията.

- Как се казва кучето ти?
- Аз нямам куче - отговаря съдията.
- Е може ли слепец без куче?

Лежат двама в болница, единият целия обинтован. Съседът му го пита:

- Какво стана?
- Абе карам си аз камиона, по едно време завивам в пресечката и...
- И какво?
- Ами нямало пресечка...

Знаете ли, че: Всяка жена има три стадия на развитие.

- I лази по нервите на баща си.
- II лази по нервите на мъжа си.
- III лази по нервите на зет си.

В чудния свят на медиците: Лекар преглежда пострадад пациент:

- Да-а-а. Всички кости са си цели, само че някак подредбата им е по-друга.

Малко момченце пита баща си:

- Тате, а какво е това "биология"?
- Как да ти обясня по-просто? Например ти приличаш на мен - това е биология.
- А "социология" какво е?
- Синът на съседа също прилича на мен. Това вече е социология...

На митницата:

- Злато?
- Да!
- Оръжие?
- Да!
- Наркотици?
- Да!
- Леле! Мога ли да се снимам с вас?

Срещат се двама приятели, които не са се виждали много време.

- Ти с какво се занимаваш в момента?
- Командвам милиони хора, които заемат разнообразни пози.
- Това пък какво е? Да не работиш в правителството?
- Не, вода сутрешната гимнастика по радиото...

Бащата кърлеж учи сина как да се храни:

- Ще пиеш кръв от няколко човека, докато се нахраниш.
- Синът:
- Защо от няколко, не може ли само от един, ама много?
- Бащата:
- Ти си кърлеж, а не адвокат.

Лейди Джейн, лейди Хариет и лейди Мейбъл са на сафари в Кения. Един ден те спират за следобедния си чай на поляна току на границата между саваната и джунглата. Слугите разпъват палатки, изваждат плетени столове и чадъри и трите дами се разполагат, все едно че са в някое от именения си

- Освен всичко друго, нашите часовници трябва да показват и колко е часът!

Хлапе разпитва баща си - полковник:

- Татко, като порасна, ще стана ли и аз военен?
- Да, сине.
- Ама ще стана ли лейтенант?
- Да, сине.
- А капитан?
- Да, сине.
- А полковник?
- Ама разбира се...
- А генерал?
- Е, генерал няма да може... Генералът и той си има син.

Съдията:

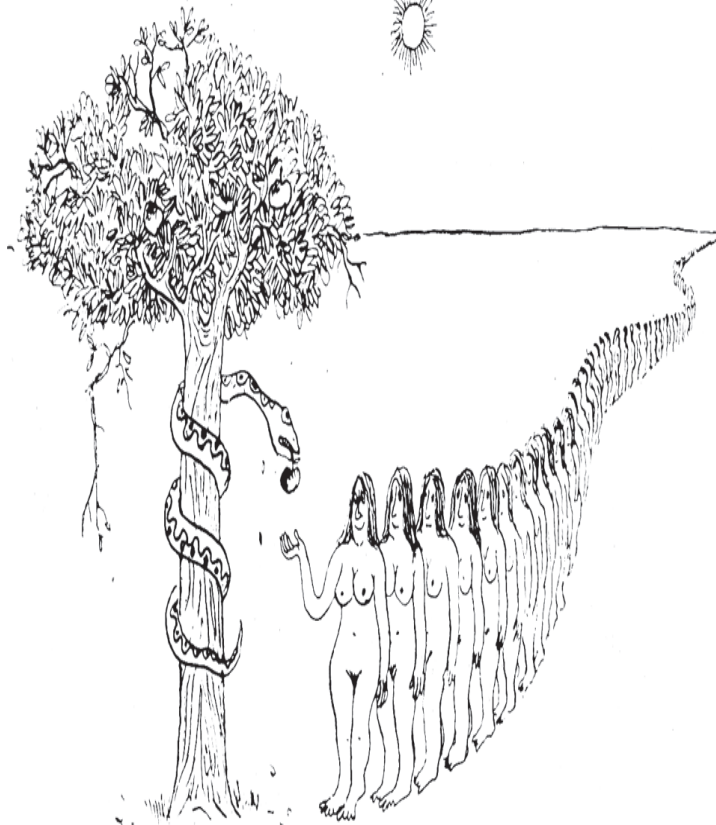
- Трябва да се опитате да станете друг човек.
- Вече се опитах, но ме затвориха за подправяне на документи.

Двама приятели си говорят по мъжки:

- Много си харесвам Марчето от съседния вход.
- Оооо! Разбираш ти от жени, браво!

Еврокласици

Анжей ЧЕЧОТ - ПОЛША

в Западен Йоркшир.

Внезапно от джунглата изскача огромна мъжка горилла, оглежда дамите, грабва лейди Мейбъл и я отнася със себе си между дърветата. Лейди Джейн и лейди Хариет продължават да пият чай си. След известно време Хариет си позволява лек коментар:

- И като си помислиш, скъпа, какво толкова намери той в бедната Мейбъл?

Ако всичко ви е наред. Ако жена ви е прекрасна. Ако и любовницата ви е прекрасна. Ако заплатата ви не само стига, а и остава.

Ако шефът ви е хубав човек. Ако нямате никакви проблеми със здравето. Кажете "не" на наркотиците!

- Скъпи, къде си?
- На лов.
- А кой до тебе диша така тежко?
- Една мечка...

Модерни времена: В японска компания за часовници провеждат годишно събрание. След всички изказвания накрая президентът й обобщава:

- Да, ама тя не ми обръща никакво внимание.

- Ееее, да, и тя разбира от мъже.

Мъж и жена излизат от църквата. Жената:

- Скъпи, забелязах, че остави в касата за дарения двадесет лева?
- Е, и?
- Интересно, за какъв ли грях даде такива пари?

В общински апартамент живеели професор и студент-пияница. Всеки път, когато се прибирал у дома през нощта, студентът събувал ботушите, мятал ги по стената и така събуждал професора. И всеки път професорът молел студента да бъде по-тих през нощта.

Една нощ студентът се прибрал, свалил си едната обувка и я хвърлил по стената. Но за първи път той си спомнил молбите на своя професор и внимателно събул втория си ботуш, оставил го на земята и заспал. Един час по-късно се чул вик:

- Мислил ли си някога да сваляш и другата обувка?

- Докторе, спомняте ли си, че преди две години ме посъветвахте да избя-

вам влагата заради ревматизма.

- Спомням си! Има ли подобрение?
- О, определено да! А мога ли вече да се изкъпя?

Моряк разправя на приятеля си:

- За старата ми лодка са нужни трима.
- Трима ли?
- Да. Един да гребе, един да изгребва водата и един да вика за помощ!

- Имам страхотно куче. Всяка сутрин ми носи вестника в леглото - хвали се шотландец.

- Като си помисля, всяко що-годе добре обучено куче може да направи това.

- Да, но аз не съм абониран за нито един вестник.

Кой какво обича...

Англичанинът има жена и любовница, но обича жена си.

Французинът има жена и любовница, но обича любовницата.

Българинът има жена и любовница, но обича да си пийне...

В чудния свят на семейните:

- Двама в леглото. Звъни телефонът. Жената вдига, говори малко и казва:
- Обадете се мъжът ми. Каза, че е с теб за риба.

- Знаеш ли, че пиенето съкращава живота двойно?

- Как така?
- Ами ти например на колко години си?
- На четиресет...
- А ако не пиеше, вече да си на осемдесет!

Българският отбор по водна топка отива на турне в чужбина.

На мача - българин хваща топката и започва да плува към противниковата врата. От брега треньорът вика: "Поддай на Спас". Нашия продължава, лъже един, втори, трети...

От брега треньорът вика: "Поддай на Спас". Нашия продължава, лъже още двама. От брега треньора вика: "Поддай на Спас".

Нашия стига до вратата, замахва, удар и - гол! Отива при треньора и му казва:

- К'во исках бе, тренер, не виде ли, че вкарах гол?
- Треньорът:
- Абе ти вкара гол, ама Спас се удави.

Редник се явява пред ротния си командир без пушката си и заявява, че я е загубил.

След като му разяснява колко е сериозно провинението, тъй като пушката е държавна собственост, офицерът казва, че стойността на оръжието ще бъде удържана от заплатата на войника.

- Ако това е обичайната практика, вече разбирам защо капитанът потъва винаги с кораба си! - въздиша редникът.

- На колко сте години? - пита съдията.

- Ами, навърших трийсет... - шепне жената.
- Добре, а коя година?

Две циганки си говорят и едната пита:

- Ти първия път за какво прави секс, за пари или по любов?
- Ами по любов беше, то два лева пари ли са...

На изпит за шофьорска книжка полицаят пита курсист:

- Какво ще направите, ако насред пътя вашата кола се развали?
- Ще слеза от колата и ще отворя капак на двигателя.
- А после?
- Ще почна да псувам.

От редактора

Вълци водят стадо

Борис ДАНКОВ

Кой ни води и накъде отиваме? - този "болен въпрос", по думите на Ботева, днес никой не си поставя, камо ли пък да се опитва да отговаря. Нареденият ни бил изморен и обезверен, отчаян. Не искал ни да пие, ни да яде, нито пък да гласува. "Нищо не ни засяга. Никой не ни интересува. Там онези "горе" да се оправят, както намерят за добре. Ние "долу" си знаеме хала..." А "онези горе" се оправят и още как...

Кажете-речи вече цял месец гербаджийско-пропестърската община, назначена от инженер Плевнелиев, ни показва как и по какъв начин трябва да се управлява и... уволнява. Първо, като се подберат наши хора. Ама от наши понаши! И тук-там малко американски агенции и "специализанти" на Джордж Сорос. Плюс цяла сюртия от "експерти" по скандинавистика, американистика, богословие, борба с измамите и... тенис на корт. Вече по футбол на малки братишки знаем кой кого и как съветва. Та вече цял месец т.нар. служебен ка-

бинет подгреща пъзела на бъдещата гербаджийска власт. Това не били уволнения, а "част от подготовката за изборите". Не било чистка, а "структурни промени" и назначаване на "поподходящи" кадри - обяснява кротко чужденният комунист Близнашки пред "свободните" ни медии.

Вече видяхме (и чухме) какво могат и накъде ни водят тези "подготвени" кадри на Близнашки-Плевнелиев. Чухме натовската доктрина на военния министър Шаламанов, според която в момента Русия е най-голямата заплаха за България. Станахме свидетели и на инфантилното мазало на президента, пръв говорител на Алианса. Е, вярно, че Близнашки гадже "заген ход", но това си е само шопското мижи да те лажим и нищо повече.

Така сто и косур години след Освобождението на България от турско робство една клика от управници обяснява на простия народ, че най-големият враг на отечеството ни е Русия. А през това време ние какво правим - гузно си траем или се правим на разсеяни. Или пък казваме с половин уста: "Е, не - не е така" и чакаме... И какво чакаме? Да се върне на бял кон новият Стамболов, за да ни построи автомагистралата от Делиормана през Анадола до Катар, или заедно с Вежди да ни изкъпят в реставрираните вече хамам на Сюлейман Великолепни. А чест ита бая, братя българи!

ПРИЗ

Аржентинец грабна наградата „Хулио Кортасар“

Известният аржентински писател Алехандро Стилман е новият носител на престижната латиноамериканска литературна награда "Хулио Кортасар", която се дава всяка година от кубинската "Каса де лас Америкас" и аржентинската фондация "Alia". Наградата в размер на 500 000 евро бе присъдена на аржентинския класик А. Стилман за неговата книга "Светът е наш", като сред основанията за нейното присъждане се отбелязва приносът на автора за разширяване на културната идентичност на съвременния свят.

В тринадесетото издание на тазгодишния конкурс са участвали над 300 писатели на Латинска Америка от 17 страни.

Наградата "Хулио Кортасар" се присъжда всяка година в Хава на 26 август по случай рожденията дата на големия аржентински класик. Роденият в Брюксел през 1914 г. Кортасар, се завръща в родината на родителите си

Алехандро Стилман

през 1918 г. Като писател се обявява срещу перонисткия режим, а през 60-те години живее в Хава, където подкрепя кубинската революция, а по-късно и революцията в Никарагуа. Автор е на книгите "Игра на дама", "Тайните оръжия", "Аматариата", "Около мита" и др., преведени и издавани и у нас с огромен успех.

МЕТРОНОМ

Минчо Минчев ще гостува в родния си град

Големият български цигулар Минчо Минчев ще гостува с няколко концерта в Габрово. На 1 септември от 19 часа той ще събере в голямата зала на Дома на културата "Емануил Манолов" в родния си град. На този концерт негов партньор ще бъде младият пианист Евгени Божанов, лауреат на престижни международни конкурси. Той е носител на такива национални награди като "Светослав Обретенов" и "Димитър Ненов" (1996, 1997). Също така и на международните "Карл Бехайн" от Германия (2006), "Алесандро Казаранге" от Италия (2008) и др. Финалист е на международния конкурс по пиано "Ван Клайбърн", САЩ през 2009 г. Програмата на концерта включва четири сонати за пиано и цигулка по Волфганг Амадеус Моцарт.

Минчо Минчев ще гостува

Минчо Минчев

в Габрово и на 12 септември от 19 часа отново в Дома на културата "Емануил Манолов" като солист на Габровския камерен оркестър заедно със своите студенти от Международния му майсторски клас. Програмата включва всички концерти за цигу-

лки от Антонио Вивалди. Двата концерта са в рамките на традиционния музикален фестивал на камерната музика в Габрово, в който са включени множество концерти и изяви, предназначени за любителите на музикалната класика.

СТОП КАДЪР

Руски филм се снима в България

Снимки по руската фентъзи-мелодрама "Драconi" по романа на фантастите Сергей и Марина Дяченко започнаха да се снимат в България - съобщава ИТАР-ТАСС. Продуцент на филма ще бъде известният руски режисьор Тимур Бекмамбетов, автор на нашумялата руска филмова поредица "Нощна стража".

Сюжетът на филма е около перипетиите на младата княгиня Мирослава отвлечена по време на сватбата си от тайнствен дракон. Главната роля на дракона се изпълнява от Матвей Луков - син на известния руски актьор Александър Луков, а ролята на княгиня Мирослава е поверена на младата актриса Мария Поезжаева. Режисьор е Ингар Джандубаев.

Самият Тимур Бекмамбетов е известен от заснетия в Холивуд филм "Wanted" с участието на Анджелина Джоли и фентъзито "Ейбрахам Линкълн: ловец на вампири".

Снимките на "Драconi" у нас вече са започнали в лещерата "Проходна" край Карлуково, където скалите са фон на драконовия дъбрец.

Други кадри руснаците са снимали в Синеморец, а след края на август работата по филма ще продължи в Москва - известяват медиите.

Кадр от "Драconi"

ПАМЕТ

Паметникът на Петкова нива пред разруха

Вестта за рушенето на паметника, издигнат в местността Петкова нива край Малко Търново, в памет на участниците в Илинденско-Преображенското въстание не е от вчера и днес. От доста време за опасността от пълна разруха на монумента сигнализираха граждани и специалисти от спанджанския град. По инициатива на местната община бе обявена дарителска кампания, в която бяха събрани близо 30 000 лева, но за цялостен ремонт на паметника са необходими около 70 000.

Появиха се и чисто бюрократични пречки, поради които кметът на града Илиян Янчев бе принуден да преведне сумата от събраните дарения в Министерството на културата, за да може да "изакони" тяхното използване за реставрация на паметника. Специалисти от местния исторически музей предупреждават, че ако не бъдат

взети спешни мерки за спасяване на светинята, тя може да рухне всеки момент, без да се знае какви могат да бъдат последиците от това.

Самият паметник е издигнат на Петкова нива през 1958 г. Там е мястото, където между 28 и 30 юни 1903 г. делегати на ВМОРО вземат решение за вдигане на въстание в Тракия в подкрепа на македонските българи.

Срамен е фактът, че докато тази светиня на българщината се руши, кметът и областната управа на Бургас бяха "загрижени" за реставрацията на хамана на Сюлейман в Аква Калде - отбелязват запознати със скандалния случай.

Б е л е т р и с т и к а

Човекът с дървената ръка

Разказ от Кольо ГЕОРГИЕВ

Стоях между двата си куфара и се взирах в тъмното със слаба надежда да зърна някоя, който би ми помогнал за багажа. Но освен бай Недьо, на спирката нямаше жива душа. Той изпращаше бланка от противоположния край на перона, като държеше в опънатата си лява ръка сигнално електрическо фенерче.

Нямаше какво - цях да скръцам с двата куфара по безкрайната тъмна улица до дома. Но трябваше да ги пусна на земята - бай Недьо ме беше забелязал и идеше към мен. Изкахах го, постоях неподвижно, като да позирам, за да може спарецът да ме разгледа.

- Не си ли нашенец, бе, че не мога да ме позная? - рече той.

- И вашенец, и чужденец, както обичаш - отвърнах аз.

- Ти ли си, бе Славчо? - взира се той в мен.

- Аз съм, бай Недьо. Спарецът прака с електрическото фенерче в дървената си ръка, докато го подпъхваше под мишницата си. Зрабисахме се.

- Хайде да се отбиеш за малко в чакалнята, там е по-светло. Майка ти надява ли ти се за тая вечер?

- Не успях да ѝ бия телеграма.

- Е, отбий си тогава.

Той неволно ме докосна с дървената си ръка и аз го последвах. Дървената му ръка с бечката черна кожена ръкавица ме хипнотизираше от малък. Белег на ужасно нещастие, тя ме караше да се стеснявам за двете си ръце пред сакатия железничар. В чакалнята лъхаше на ДДТ и прах след метене. На стената - все същият лозунг: "Човек - това звучи гордо" и същият календар на Ловно-рибарския съюз с картината, на която бяха избразени дъби прасета на гола поляна. Пред моя календар винаги се трупаха деца и особено турци, които гласно изразяваха мюсюлманските си чувства на отвращение и познуса от тия животни.

- Седни, седни за малко - покани ме той и преди да се отпусне на скамейката, изби дървената си ръка напред.

- Колко ли ще ти се зарадва майка ти?

- Не съм я предупредил, че да видя, ще я забаря ли вкъщи?

- Къде може да иде по туй време? Кино тая вечер няма, спряха тока. Хубаво свикнахме с това електричество, ей на, газената лампа ме дразни. Муза, муза... Но честичко ни го спирам, по цели седмици... Най-много да е при леля ти... Ей, клетата, остана сам-саминка и майка ти... Баба ти горде беше жибя, имаше си другар. Старото - глупаво, недъгаво, ама служи за другар, жибя душа е. Като си сам, понякога си петимен ноте да ти измачка, човек да изтъшка... Ти май не сvari баба си?

- Късно получих телеграмата, нямаше ме вкъщи. И не очаквах. Все се надявах, че ще отложат.

- А, смъртта не отлага. Не прощава на никого. И на милиардери не отлага. А Сталин - не умря ли и той?... Всички ще умрем периодически... Остана майка ти самичка на цяла къща. Все ми вика: "Бате Недьо, спри някой път влака, да ми слезе момчето!" "Да можеше туй, думам, най-напред заради мен си да го спра, и моите са все по влаковете. Той сам ще си дойде, успокоявам я, като реши, сам ще си дойде." Мъчно ѝ е на жената, още не е свикнала сама. Мен да пита, аз знам какво е. Ти научи ли, че моята баба си отиде?

Жена му умря преди две години. Оттогава на същата скамейка вече няколко пъти говорим за нейната смърт.

- Научих, бай Недьо. Голямо нещастие те сполетя и теб.

- Голямо! Изпробвах я, отиде си тя, ама мен защо остави самичък. Майка ти ми вика: "Ти поне си постоянно с хора, в навалищата се разтушаваш." Вярно, хора много, ама хората угват и си отпиват, всеки с ерихите си... Можеше да поживее още, но толкова ѝ било определено... Мъчи се горката, мъчи се, та цели двайсет години... Все на лежо, все замборна в стаята. Ти

сигурно не си я виждал?

- Не си спомням, бай Недьо - казах и прибързах да се поправа - само веднъж съм я зървал...

- Къде да я зърнеш повече, тя не излизаше от стаята. Искаше ѝ се, горката, да излезе, да се събере с жени на приказка, на предянка, на сегаянка, но болестта не ѝ даде. Пък не продума нито веднъж бе, не се оплака нито веднъж за двайсет години! Само като ѝ намъчнее, намъчнее, ще каже: "Недьо, Недьо, лош късмет си имал, Недьо, с една ръка да останеш, на болна жена да служиш. Купи, Недьо, отрова, да не се мъча и ти да се отървеш от мен." Но само веднъж продума за отрова. Не ги повтори тез думи. Може, горката, да си го е мислила, но пред мен не ги повтори. Не беше лесна и нейната: на хоро не излезе, със селските жени не се смеси, пременил ѝ от младина туй си останала нелюбимата... Като цъфнеха липите пред спирката, ще каже: "Недьо, накъсай ми цвят, туй ми го го главата, да ми мирисе." Не смеех да отворя прозореца...

Като малки минавахме със свити сърца край моя вечно затворен прозорец; в тишината на усомтената спирка сякаш дебнеше оня влезан и страшен вик, с който се възвестява за смъртта на човек. Затова избягах да угвам на спирката самичък. И в оня ден не дойдох самичък; и тогава оня спотан вик ме изпъхваше с напрежение; може би затова толкова припахме бай Недьо по-бързо да окачи на спирката червения плат, който преди това смъкнахме от покрива на една новострояща се къща. Пушките в ръцете ни подчертаваха безапелационната категоричност на нашата заповед. Не пожелахме да слушаме обясненията на бай Недьо, че червеният цвят в бежежето е сигнален и закачен на спирката плат можел да стане причина за някоя неразбория. Тъкмо в моя ден бяхме най-дълбоко убедени, че червеният цвят слава край на всички земни неразбории. Само преди няколко часа беше настанал празникът на голямата промяна; полковно дълго я чакаме и все пак никак полковна неочаквано дойде, та ние бързахме да я потвърдим с червеното платче. Голямата радост ме прави безчувствен за личните ти болки и страдания, но и сял, равнодушен, а понякога и жесток за чуждите. В моя ден всяко събрено чело, свити уста и сведен поглед, всяка събрана неестествени, изпъхваха ме с позорителност и някак си възбуждаха инстинкта ми за самосъхранение... Не ни трогнаха и думите на железничаря, който се опита да разкаже как една женска червена забравка станала причина за катастрофа.

РИСУНКА ЛЮДИЛ АСЕНОВ

Кольо Георгиев

- Още ли ще се разправяш, или ще донесеш стълба да окачим знамето?

Тия думи ги казах аз.

- Славчо - отбърна с умоляващ глас железничарят, - сложете го на друго място моя парцал. Казвам ви, ще стане някоя беля, кой ще отговаря после?

- Чуваш се какво приказваш - това не е парцал, а знаме. Още ли не си разбрал, че от днес има нова власт?

- Как да не съм разбрал? Разбрах още нощес от пътници, нали всички я чакаме тая власт. Ама влаковете, Славчо, пак си вървят, зачете знамето на друго място! Хора могат да пострадат, казвам ти...

Тая интимност на обръщението, която правеше сякаш по-убедителни възраженията на железничаря, ме обезоръжаваше и накръпваше младото ми самочувствие на представител на власт, чиято дума не бива да става надве. Ако свиех червеното платче под мишница и се върнех назад, щях да се превърна във всекидневния Славчо и прелеснатата през рамото пушка щеше да ми се надсмива за моето безсилие и мекушавост.

- Повече няма да се разправяме - казах. - Ще донесеш ли стълбата, или няма?

Бай Недьо наведе глава и отиде зад спирката. Дървената ръка, палячовски притисната към тялото, придаваше на дребната му фигура нажалваща покорност. И когато бай Недьо се връщаше със стълбата под мишница, дървената ръка продължаваше да се притиска към тялото, сякаш той искаше да ни предпази от позорението, че няма да се подчиним. Без да ни ползват, железничарят изпрати стълбата о стената и подпъхнал червеното платче под ръката с кожената ръкавица, почна да се качва. Той знаел къде има ангил левти под цялито, друг можел да падне и да се пребие. Докато предпазливо стъпваше по жеглите на стълбата, фуражката му се килна, под нея се озови бяла кожа с рядка коса. Той се опита да намести фуражката си, но стълбата се разклати, железничарят загуби равновесие и падна, все така послушно притиснал о тяло дървената си ръка.

Вратата скръцна и жена

му се показа. Тя се опираше безсилно на бравата, бавно местеше поглед от нас на мъжа си, който се мъчеше да се изправи на крака. На жълтото ѝ безкръвно лице не се изписа никакво чувство. Но самото ѝ появяване - боса, с долна кълчищена селска фушта, разбредена, разчорлена, с незакопчана на ръдите риза - беше един горчив упрек, който ни накара да наведем глави.

- Ти защо си излязла? - скраи ѝ се бай Недьо. - Само теб те нямаше. Скоро да си влизаш в стаята! Много си ми притрябвала тук.

Тя никак разсеяно изслуша сърдитите думи на мъжа си, сякаш всичкото ѝ внимание беше погълнато от усилването да се закрепни на бравата. Жената понесе укора като примирен дължник, който, само защото е дължник, трябва да понаса безропотно всеки укор. Бай Недьо я погърхана под мишницата и пак с притисната дървена ръка о тялото поведе жена си в стаята. Оттам се чуваше, като ѝ приказва:

- Легни си, легни си! Защо ти трябва да ставаши? Я си легни, а така... Ще ставаши. Няма къде да ставаши ти...

- Сам ли падна, или...? - попита болната.

- Ами, не съм паднал... спънах се... момчетата дошли да ме известят, че има нова власт... Мислят, че като сме настрана, няма да се научим. Пък аз от пътници чух нощес... Да не ставаши, чуваш ли, ако има нещо, извикай, аз съм тук...

Не го дочакахме. Прибрахме червеното платче и набързо се измъкнахме от спирката, отнасяйки в себе си горчивата изненада от едно ненадейно поражение. Това чувство силно смути радостта ми. Цял ден се шухрах из селото с различни поръчения, приказвах с всички, усмивах се, но случката на спирката беше все пред очите ми. Пред очите ми постоянно се мяркахе ръката с черната ръкавица, притисната покорно към тялото на паднала върху плочите железничар... И до ден-днешен моя спомен ме преследва. Аз се стеснявам да покажа главата си в прозорецето, когато искам билет, угвам за влака в последната минута и се премествам в най-задния вагон, преди да слеза на нашата спирка...

Мъжквата лампа мята сенки върху стария лозунг, аз слушам самотния железничар и правя усилие да задържа неподвижен погледа си някъде встрани, защото черната ръкавица непрекъснато ме привлича. Чувствам, че ако преместя поглед върху тая ръкавица, ще се наведе и ще я целуна.

Трагичната съдба на Яворов и Лора

Откъс от новата книга „Обречени“,
току-що излязла на книжния пазар

Тази седмица излезе от печат книгата „Обречени“ на Явора Стоилова, посветена на трагичната съдба на Яворов и Лора. Авторката започва от личните си преживявания, разказва за своето семейство, за обречеността на своята майка - племенницата на поета - Ганка Найденова, към неговата личност и творчество. Проследява родословието на Яворов, легендите около неговата личност, неговите познанства с изтъкнати български интелектуалци и творци и пр. Спира се върху драматичната съдба на Яворов и неговите отношения с Лора, споделя своята мъка по рано и трагично загиналата си дъщеря Василия.

Книгата е илюстрирана с множество документални снимки, както и факсимилета от живописни творби и рисунки на Василия Стоилова. Тя излиза с марката на пловдивското издателство „Контекст“ ЕООД. Автор на корицата и художественото оформление е художничката Елисавета Златанова.

Предлагаме на читателите откъс от главата на книгата „Защитата на Лора“, посветена на драматичната развръзка в отношенията между Лора и Яворов. Новото заглавие е от редактора на приложението.

Явора СТОИЛОВА

„Нейната любов бе едно много сложно и тъмно чувство, което неминуемо водеше към смъртта. И сега, когато ми препрочитат нейните писма, като се мъча да си припомня онова, което е било, пред мен постепенно се разкрива най-голямата истина на станалата случка. Нашите съдби бяха решени в деня, когато си подадохме ръка!“

(Из самозащитата на П.К.Яворов пред
Софийския Апелативен съд, София, 28 юли 1914 г.)

**Защото аз съм птица устрелена
На смърт е моята душа ранена
На смърт ранена от любов...**

Шест писма на Лора, разясняващо състоянието, в което тя е посегнала на живота си, се превръщат в неделима част от самозащитата на поета. Тези писма по-късно са били извадени от делото, вероятно от близък до семейството на Лора човек.

На 16 октомври 1914 г., Яворов посещава приятеля си г-р Михаил Тухов в дома му.

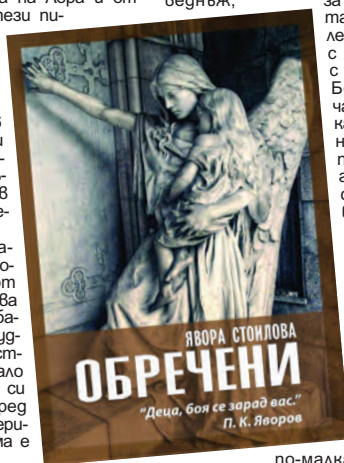
„Беше късна есен, мрачен и непригледен ден“ - разказва в спомените си човекът, в чийто дом Лора е прекарала последната си вечер в игра на оракули. Предсказанието за нея е изречено сред упоиващия аромат от руски чай и сливено вино: „Ще тръгнеш на далечен път!“ И траурната музика победна Лора през оная нощ, останала без изгрев и за двамата. Победна я по скръпката сняг към дом без топлина. За спотен път в този дом без топлина гласът ѝ се връзва като куршум в слепоочие на поета: „Ами като фиксирах чуждите жени... При такъв живот е по-добре да се разделим.“ За първи път Яворов не избухва. Тъмнината му поглед изразява единствено отегчение, когато изрича: „Шом е така, добър път и лека нощ.“ Той заключва вратата между кабинета си и нейния свят с рязък жест, сякаш спуска финална завеса. Лампата угасва и с нея спомените от миналото, смисъла на настоящето, надеждата, че идва ден. И Лора решава вместо край да сложи ново начало между тях - вечна любов - с цената на живота ѝ. Тя влиза в кабинета му откъм салона. Търси в мрака револвера му в задния ъгъл на панталона, прегметнат върху облегалката на един стол. Ръката ѝ забързва колчето на електричката лампа в очакване на светлина в ноемврийската нощ. Той вижда, че го гърдите ѝ е опрян неговият малък револвер - почти изграчка в последната ѝ игра на любов. Глът гръм. После гласът му: „Защо, Лора, защо?“ Глас или стих, в който всичко потъмнява, светлее и ехти:

Яворов и Лора

и в смъртта. Тъмна, но и прозрачна - ефирна материя на любовта. Тази роля спасява Яворов с един факт, забелязан от експертите по време на аутопсията. При изстрела парче от сватбената дреха, загнездено като че нарочно в сърцето на Лора, се превръща в сериозно доказателство за пътя на куршума. Той е пронизал гърдите ѝ отпред назад, а не откъм гърба - от ръката на Яворов. Но срещу царствената роля се изпразва самият цар Фердинанд. „Може би през нощта македонските харамии са погледнали дрехата с друга“ - подмята уж случайно монархът.

Иван Божилов, твърде далечен на дворцовия стил, продължава разследването си. Следователят констатира, че раната между малките стезнати гърди на красавицата е кръгла като дулото на револвера, с който е стреляно и е точно с неговите размери. Лора се е смъкнала от кушетката, на която я е поставил Яворов преди той да изтърка надолу по тясната извита стъпка, прескачайки по няколко стъпала наведнъж,

за да потърси помощта на хазията. Лора лежи някак спокойна, с усмивка, застинала с последния ѝ дъх. Божилов издърпва чаршафа от кушетката, за да покрие с него хубавата Лора по пътя ѝ към моргата. Там, в аутопсияната започва външният оглед на трупа. Извиват го полунудно. Раничката на гърба, отворена около десетото ребро, почти не се забелязва за разлика от отвората върху гърдите ѝ. Според правилата в съдебната медицина входната рана трябва да е по-малка от изходната.

„Убита е!“, решава водещият експерт-затяг г-р Пиперков. Втрепенени в по-малката рана на гърба, нанесена навън от ръката на поета, нито г-р Пиперков, нито г-р Татарчев, нито останалите лекари, нахълтали шумно в моргата, обръщат внимание на важни факти, посочени от съдия-следователя:

Отпред на гърдите раната е обгорена.

Роката на гърба не е пробита. Раната отзад е по-ниска (при десетото ребро) от раната отпред (между четвърто и пето ребро).

Това би означавало, че Яворов, който не е по-нисък от Лора, е трябвало да коленичи зад гърба ѝ, за да стреля.

Иван Божилов отлага аутопсията за другия ден, за да бъде извършена на светло и при възстановено спокойствие. Но на разсъмване София е залята от слуха, заблядал първите страници

на вестник „Утро“: „Лора убита!“ Журналистът Панайот Стойчев, присъствал на външния оглед на трупа, не е изпълнил обещанието, дадено на следователя, да изчака аутопсията и окончателното решение на съдебномедицинската експертиза, преди да даде глас на новината. И мълата тръгва от уста на уста по софийските улици, в кафенетата, в дамските салони, извива се и сска като змия. Пресата поема в унисон с мълата: „Харамия, син на касалин, убиец!“

Яворов е уволнен дисциплинарно от Народния театър за престъпление, което не е доказано от съда. Парламентът не му дава пенсия на инвалид и с това практически подписва смъртната присъда на един слепец, който не е в състояние да се грижи сам за себе си.

Съдията-следовател, все по-уверен в невинността на поета, спокойно се изправя срещу един съвременен Платон Понтийски - новоназначения заместник-прокурор Александър Огнянов. Той също като Божилов се обляга на закона, но за да изтъкне себе си и да се изкачи потържествено в служебната йерархия. С една ръка Огнянов измива лицето на Лора и пръска кал по Яворов, а с другата, неочаквано за всички, подписва прекратяването на дело 205 по липса на достатъчно доказателства за вината на поета. С това свое противоречиво решение, той основа отворена брачничка за нови съмнения в невинността на Яворов.

Екатерина Карабелова едва ли има второстепенна роля в събитията около дело 205. Тя получава известие за смъртта на дъщеря си в Русия по време на важна мисия там и не успява по една или друга причина да се завърне за погребението на дъщеря си. Карабелова навърно изпълнява дълга към роднината или все още съгръта на Лора за неуместния ѝ втори брак, отказва за задоволеността на мълата. Дали тя е от онези тилп силни жени, които носят „железния светилник“ на българския дух през вековните робство? Или е само сурова напътелка на моралния кодекс, създаден във висшето общество на България след Освобождението?

Нейното възпитание перо на публицист близа в дълбока с перото на Лора, изразила без страх чувствата си в един свят, в който любовта изглежда почти обидна дума. На твърдението на Екатерина Карабелова, че поетът в ролята на истински Отец е убил дъщеря ѝ от ревност, се усмивва иронично едно от писмата на Лора до Яворов: „Получих писмото на Бабаджанов, комуто майка ми е говорила, види се надяло и широко против женитбата ни. Главният ѝ довод е... Познай! Твоята ревност, мой мили!?! Твоята ревност! Ако знаеше ти какво убийствено равнодушие криеш ти и какво малко място има за ревността в случая...“

Във всяко писмо на Лора, колкото и да желае майка ѝ да представи чувствата ѝ като временно увлечение, дори една неумолима жажда за любов. Не любов - пъстра перепурка от салоните на хайлаха, а тъмен буруносен облак, който ще сполари гръм не само върху Яворовото, но и върху Карабеловото семейно гърбо.

А на ония, които още оскверняват с думи гроба на поета и нейния - за неговия, Лора сякаш говори от други пространства, но на земен език:

„В политическия ни и литературен живот, ако се яви човек, имен и честен, готов всичко да жертва за народа ни - кой ще му се зарадва, кой ще го поддържа? Цяла глутничка крадци, цялата тази покровителствана отвисоко глутничка, ще се нахвърли на него, на samotния... И кой ще го защити, кой ще му помогне, когато всички са против него? Той ще умре... България избухва винаги в истерични съзвиз, щом загуби някой от своите синове... Те не искат нито нашите цветя, нито нашите съзвиз...“

Тайнственият разузнавач Боян Дановски

Известният театрален режисьор и кинаджия освен в служба на Мелпомена е бил вербуван и от... чуждо разузнаване

Боян ДРАГАНОВ

На 19 август 1899 г. в Русе на обикновения еврейски търговец Данон се ражда син. Наричат го Буко - Буко Данон. Момчето възмъжава, променя името си на Боян Иванов Дановски, прочува се като театрал, но през целия си живот старателно прикрива еврейския си корен. И днес малцина знаят истинското му име.

Когато е седемгодишен, баща му се захваща с търговия и семейството се преселва в София. Единадесетгодишен, за 25 стотинки си купува билет за втория балкон на Народния театър. Представят "Мадам Сен Жен". От застаналите пред него възрастни хора нищо не вижда. Един мъж го съжалява и вдига на ръце за няколко минути. Той вижда сцената, обляна в светлина, бяло-розово гримирани лица, и забива се в любовта в този вълшебен, нереален свят. В юношеските си години пропуща стихове... След Първата световна война решава да следва. Говори немски (ще овладее почти всички европейски езици) и знае стотина турски думи. Това е достатъчно да се озове в Цариград. За да се прехранва, става цигулар в една кръчма. Бързо се насича на ориенталската екзотика и заминава за Милано. В Италия престоява от 1918 докъм 1925 г., като непрекъснато се връща в България. В Милано се явява на конкурс за артисти, речитурна стихотворение от Леопарди, но успява да пропее само първите строфи. Поради липса на средства прекъсва следването в Политехниката.

Особено тежко преживява 1919 г. - без храна, без квартира, "безкраен, безкопачен, отчайващ глад". Започва да публикува стихове, разкази и статии в българския и италианския печат, като в творбите му проличават модернистични схващания за изкуството. Сближава се с Гео Милев, Нико-

лай Хрелков, Людмил Стоянов, Христо Ясенов, Теодор Траянов. Става име сред литературните среди в София. През 1923 г. се запознава със скулпторката Ана Балсамаджиева. Родителите ѝ думат не дават да се отвори за женитба. Държат дъщеря си под ключ. Македонските харамиши, с които се знае от кафенетата, го съветват да я открадне. Ана съгва в една бокча най-необходимите грехи и скача през прозореца. С фойтон кумът Теодор Траянов я отвежда в църквата "Света Параскева", където я чакат жените ѝ Людмил Стоянов. Бащата открива бяството и с револвер тръгва да стреля по бъдещия си зет. На попа тази работа му се вижда мътна и отказва да я венчае. Един случайно минаващ по улицата свещеник набързо избършва церемонията. Младото семейство заминава за Рим. Дановски прави своите първи театрални опити, като с любителската трупа от студенти поставя своето произведение "Роби" и "Плашилото" от Добри Немуrow.

Установява връзки с македонските дейци Наум Томалевски и Георги Бажанов, които му предлагат да проведе секретна мисия в Албания. В Тирана трябва да изпълни три задачи - да проучи съмнителното поведение на секретаря на Българската легация Лазар Поповски, доскорошен член на ВМРО, да подготви освобождаването на няколко македонци, затворени в корчански затвор, и да разработя, в качеството си на журналист, с председателя на републиката Ахмед Зогу, като го предупреди да не си навлича враждата на организацията. Дановски приема, напуска чиновническата си служба и заминава за Албания. Изпълнява мисията, но му отказват аудиенция при Зогу. Връща се в Рим и неочаквано получава висока оценка за стореното. Гласувано му е доверие и той поема поста резидент на ВМРО в Албания. Посреща и изпраща комити и войводи,

събира информация, организира канали за доставка на оръжие и литература от Италия, дори успява за тази цел да използва и италиански самолет. Тайните сръбски служби разкриват дейността му и подават протестна нота до Тирана. Дановски отлага заминаването си близо месец, но е арестуван за една вечер и екстрадиран за Италия. Веднага под чуждо име и с фалшив паспорт се връща в страната на орлите и продължава мисията. След убийството на ген. Протогеров (1928 г.) прекратява контактите си с ВМРО, но вече е влязъл в ползването на много чужди разузнавания.

През 1929 г. Дановски постъпва като драматург в току-що създадения Плевенски театър. Там поставя "Унижените и оскърбените" от Достоевски и "Процесът на Мери Дютън" от Байард Вейлер. Така започва неговият професионален път в театъра. По-късно заминава за учи в Германия - първоначално в Берлин, а после в Дармщад, близо до Франкфурт, при режисьора Густав Харпунг. В края на лятото на 1932 г. се среща в берлинския ресторант "Байернхоф" с Георги Димитров и лансира идеята да създаде работнически театър в София. Димитров обещава материална подкрепа. Така възниква колектив "Трибуна", а сетне и "Народна сцена". На 9 юли 1932 г. в кантората на адвокат Димитър Вапцаров група театрални с леви убеждения основават Съюз на театралните посетители в България с управител г-р Александър Пеев, а Дановски е съветник.

След няколко години Пеев, под кодовото име "Боевой", създава мащабна шпионска мрежа в полза на съветското разузнаване.

През 1933 г. Дановски, без съгласието на партията, заминава за Париж. Съобщават му да се върне в София, но той не изпълнява нареждането.

По време на Лайпцигския

Боян Дановски на младина

процес му е наредено да бъде неотлъчно до майката на Георги Димитров - баба Парашкева - и сестра му Магдалена Бармова. Боян Дановски успява да надхитри охраната на затвора и прави достояние на обществеността телеграмата, с която Димитров иска от българското правителство да му бъде разрешено да се завърне в родината. Избухва скандал и той е принуден да напусне Германия. Заминава за Москва, но комунистическите функционери, които той определя като левосектантни, му нямат доверие, не го допускат до Димитров и не му позволяват да се занимава с театър. Пътят му до България минава през Париж, Цюрих и Рим.

През периода 1935-1936 г. е режисьор в Русенския театър. Основните сили са група актьори от Пловдив, с които той не се разбира. Всяка седмица се играе нова премиера, по-лоша от предишната. Липсва публика. За да закрепи положението, директорът П. К. Стойчев го ввежда от София "гве донопробни балерини". В Русе Дановски поставя "Непознатото момиче" от Франц Молнар и "Живият труп" от Толстой. Между него и Стойчев пламва конфликт. Той предлага сериозно на директора да погледуват един месец, но да подготвят поне едно "свременно" представление. Неприятните му спомени от родния град са стоплени от часовете, прекарани в работа и развлечение с пианиста на театъра Светослав Обретенов и художника Борис Иванов.

През 1936 г. изгражда собствена театрална студия, която работи по системата на Станиславски, но има

Ана Балсамаджиева, първата съпруга на Боян Дановски

кратък живот. "Отскача" до Париж, в София ръководи хор "Глойд Делчев" и самодеев театрален състав. През 1942 г. задълбочава връзките си с Александър Жендов, Никола Вапцаров и Антон Иванов. Д-р Александър Пеев го вербува и изпраща за гве седмици с шпионски мисия в Цариград - да установи контакти с тамошни политически дейци, да събере сведения за политиката на Турция, да види какво е съсредоточаването на турските части по границата. От Москва нареждат на представителството си в Анкара да му окаже пълно съдействие. Дановски изпълнява важната мисия.

През 1943 г. се жени повторно за актрисата Веселина Балмаджиева.

Същата година започва да сътрудничи на американското разузнаване, което се ръководи в България от Флойд Бляк - бивш директор на Американския колеж край Симеоново. Дановски и новата му съпруга заминават за Цариград, където той развива оживена дейност. Работи в Американската информационна служба, като срещите с тайните си съведомители провежда в дома си. Бляк високо цени своя агент, който има и ползотворни контакти с английското и с турското разузнаване.

Вероятно Дановски, служейки на американците, никога не е преставал да сътрудничи и на руснаците, но разузнаването има строги правила - много тайни остават забавяни заключени.

След 9 септември 1944 г. Дановски излиза на "големите пътища на изкуството" и кариерата му се развива със шеметна скорост - главен режисьор на Народната опера, главен режисьор на Народния театър, режисьор в Българска кинематография, главен художествен ръководител на Държавния сатиричен театър, професор в Театралния институт... Негово дело е и постановката на първия български цветен филм "Точка първа" (1956) по сценарий на Валери Петров. Умира на 9 март 1976 г.

115 години от рождението на Боян Дановски

БОЯНЪ ИВАНОВЪ ДАНОВСКИ, 46 г., родомъ въ Русе, покръстенъ еврейнъ, писателъ-режисьоръ, живялъ въ София, бул. Патр. Евтимий № 27, понастоящемъ въ Цариградъ. Преди това е билъ на работа въ кино-театъръ "Роялъ". За Дановски е установено, че е единъ отъ най-дейните агенти на американското разузнаване въ България. Той е въ постоянна връзка съ Блякъ и съ други хора отъ американското и египетско разузнаване, а така също и съ турски офицери. Слущия по таенъ път е поддържалъ връзки въ страната съ известни протогеровисти ПЕЦО ТРАЙКОВЪ ГИРОВСКИ, установенъ, като агентъ на американското разузнаване, на когото е изпращалъ инструкции за работа и подувалъ въ последния сведения.

Фрагмент от полицейско факсимиле на сведения на Държавна сигурност при Дирекцията на полицията за дейността на Боян Дановски за американското разузнаване

Редактор
Борис Данков

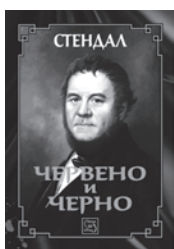

Лавица

“ПЪТ КЪМ ВИШЕТО ОБЩЕСТВО” от Джон Брейн издава “Сиела” в поредицата “Популярна класика” в превод на Цветан Стоянов и Александър Хрусанов. Джо Лемптън е млад и чаровен мъж, израснал в малък провинциален град, възпитан в духа и традициите на “добрата стара Англия”. Родителите му са убити през войната от бомба, паднала върху родната му къща. У Джо постепенно се засилва амбицията на всяка цена да постигне добра кариера и да заживее сред “висшето общество”. Премества се в Уорли, намира обещаваща работа и не след дълго в него се влюбва 19-годишната Сюзън Браун - от известен род, която може да му осигури мечтания успех, власт и богатство. Истинската любов обаче той открива с омъжената и по-възрастна от него Алис Айсджил. И макар да изпитва ненавист към парадите на висшата класа, избира брака с богатата наследница.

“ЧЕРВЕНО И ЧЕРНО” от Стендал издава в ново луксозно издание в колекция “Върхове” издателство “Изток-Запад”. В двете си части романът проследява живота и страстите на амбициозния Жюлиен Сорел - интелигентен млад мъж, който произлиза от бедно семейство и прави всичко по силите си да се издигне в обществото, комбинирайки усилена работа с талант и... интриги. В първата част главният герой е все още във френския Прованс, където - първоначално, покровителстван от влиятелното кметско семейство Ренал, а впоследствие от директора на семинарията господин Пирар - успява да се добере до елитна служба при маркиз Дьо ла Мол. Действието във втората книга се развива в Париж, проследявайки напористите опити на Жюлиен Сорел, вече установил се във френския елит, да се докаже и утвърди веднъж завинаги.

“НЕ ТРЯБВАШЕ ДА ТИ КАЗВАМ ТОВА” от Кейт Уайт излиза с марката на “Артишок пбблишинг”. Легендарната бивша главна редакторка на американското списание “Cosmopolitan” - Кейт Уайт, споделя личен опит и тайни за успешно израстване в кариерата и в живота. Самата тя, започнала от най-ниското стъпало, в продължение на 14 години на този пост, поставя изданието под номер 1 женско списание в света с над 18 милиона читателки месечно. В поредицата си бестселър авторката, която вече пише криминални романи, предлага страхотни идеи за всяка уважаваща себе си жена, поднесени изключително забавно и с чувство за хумор. В сайта на списание “Cosmopolitan България” може да се прочете специално интервю с Кейт Уайт, направено по повод излизането на книгата ѝ в България.

“ЕСТЕСТВЕНА СМЪРТ” от Джеймс Осуалд издава “Хермес”. В зазидано помещение в мазето на стара сграда в Единбург е открит труп на млада жена. Уликите сочат, че преди десетилетия на местопрестъплението е проведен ужасяващ сатанински ритуал. За наскоро повисяния инспектор Тони Маклейн този случай не трябва да бъде приоритет, но, преследван от образа на жертвата и жестоката ѝ смърт, той тръгва по студентите следи. Междувременно в Единбург са извършени брутални убийства на уважавани личности, последвани от странични самоубийства. Разследващите действат хаотично и ситуацията излиза извън контрол. Инспектор Маклейн обаче започва да вижда на пръв поглед необикновена връзка между събитията и ритуалното убийство на младата жена. Навързвайки фактите, той ще стигне до най-смайващия, но единствен отговор.

Уникален труд за богомилството

Проф. д-р Ерика Лазарова предлага съвсем нов поглед към старата и обширна тема

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Богомило-катарската философия като живяна етика” - едно добро издание на “Авангардпринт”, Русе, е без съмнение книга, която заради научните си приноси и новаторски характер би трябвало да бъде преведена и представена в чужбина. В нея читателят ще открие отговор на много въпроси за етическата същност на дуалистичната ерес, за съзнателното оклеветяване на богомили и катарите, за “Църквата на Любовта” и за Любовта като космическа същност, за егалитаризма и богатството като неистинско битие, за българския културен принос в Средновековна Европа, за волнодумието с катарски корени на свети Франциск и за инквизицията като социално оръжие на враговете на свободната мисъл, но и като убежище на психопати-сидисти, чието потиснато либидо ги прави особено усърдни в измъчване на жертвите им. Бих казал, че това е един съвсем нов поглед към старата и обширна богомилска тема.

Авторката, проф. д-р Ерика Лазарова, изтъкнат културолог, която наскоро ни претроти и творчеството на един голям и забравен българин, културфилософ и народопсихолог Найдено Шейтанов (1880-1970), е решила да докаже, че богомилството, а и по-късната му, европейска проекция - катарството, се разгръщат като дълбоко нравствено учение и особен вид културно мисионерство, предпоставящо в равна степен секуларизация на общественото съзнание и самовъзвисяване чрез пряко общуване с Бога, добротвор-

чество и любов към ближния. Разгледала го е като една етична светогледна система, която е едновременно хуманистична философия на равенството и култура на бунта срещу унижаващите човека социални порядки, която реално има шансовете да подготви по пътя на убеждението и ненасилието, на молитвата и свободния труд, на категоричното неприемане на злото и възвеличаване на индивидуалните усилия за себеусъвършенстване духовната матрица на нов тип хора и да се превърне в нов начин на мислене и световъзприемане с европейски измерения. Ерика Лазарова убедително защитава историческата истина, която напоследък се пренебрегва в Европа: българското богомилско учение поражда силни влияния в Средновековна Европа, особено в западната ѝ част.

Много интересна е тезата за “еретическото дисидентство” на богомилите и катарите, защитена от Ерика Лазарова. Тя убедително доказва, че това учение е изпреварило времето си. Нарича го “първа система на тотална социална критика” и обръща специално внимание на факта, че обвинените за еретици всъщност осъзнават столетия преди Оскар Уайлд и Ерих Фром, че е важно не “да имаш”, а “да бъдеш”. Според авторката т.нар. дисиденти на Средновековието са и “първите общественици в епохата след раждането на Христа, които издигат глас в защита на демократичните принципи, оспорвайки божественния произход на властта и привилегиите. Близо осем века преди Великата френска революция от 1789 г. те защитават лозунга ѝ за равен-

ство, братство и свобода от социалното подтисничество, с което си спечелват омразата на светските и църковни господари и биват жестоко преследвани, затваряни, измъчвани, изгаряни на клада.

Върху впечатляваща с обема си библиография на български и на редица чужди езици, проф. Ерика Лазарова (един забележителен учен-ерудит, преводач и критик на превода) е изградила монументален, без съмнение, приносен труд. Може да се каже, че твърде успешно е защитила и трите си главни тези: 1. Богомилството като един от най-ценните и безспорни български приноси със световно историческо значение - за съжаление, напоследък некоректно оппортунистично изключено във Франция; 2. Тезата за богомилско-катарската философия като първата в света социално-критическа теория; 3. Ролата на духовността и на духовния фактор в историята, винаги свързан с проблема за нравствената трансформация на човечеството и обществото.

Проза

Криминален роман с красив край

Тежки престъпления, (не)поклатим скептицизъм, закъсняла любов и дългият път до личния катарзис се преплитат в дебютния роман на Бистра Спасова “Нестинарка”. Книгата е част от поредицата “Магика” на ИК “Изток-Запад”.

Днес познаваме множество техники на екстаза, като една от основните е шаманизмът. Сред тях попада и типичното за Балканите нестинарство. То е древен езически култ, при който боси хора в състояние на дълбок транс танцуват върху жарава. Танцът е едва малка част от един сложен и изпълнен с различни символи обред, който от своя страна е свързан с цяла ритуална система, дошла до нас от древността. Още преди да влязат в огъня, нестинарите изпадали в транс, по време на който някои от тях стенели. Редица изследователи смятат, че самото название “нестинар” произлиза от глагола “стена”, който на старогръцки се произнася анастенно. Фанатичните противници на ритуала пък твърдят, че нестинарите са дали обет на дявола.

В дебютния си роман “Нестинарка” Бистра Спасова описва резултата от срещата между

твърд скептицизъм и закъсняла любов, тежки престъпления и заслужени наказания. Централен за авторката е и въпросът за извървяването на дългия и трънлив път до катарзиса и действителното себепознание.

Сюжетът проследява интригуващата история на Питър Уайли - служител в лондонския отдел на Агенцията за разследване и превенции и пряк участник (като преводач) във войната на територията на бивша Югославия в края на 90-те години на миналия век. Дълбоко травмиран от преживяното там, младият скептик и

главен герой в “Нестинарка” редовно сънува “разкъ-

саните тела, дупките от снарядите и очите на онези деца” - кошмари, породени от мъчителните му спомени от войната.

Скептицизмът на Уайли обаче се разклаща, когато, в опит да залови Саламандра - серийен убиец и водач на секта, заплетеното разследване го довежда отново на Балканите, но този път в България. Вътрешният подреден свят на героя се пропука, а главна заслуга за това изиграва една закъсняла и неподозирана любов. Вървейки по своя път, Питър достига личен катарзис, откривайки, че човек няма нужда от всички отговори, а само от един...

“Нестинарка” е част от поредицата “Magica”, към която спадат и “Среднощният дворец” на Карлос-Руйс Сафон, “Дом за разплата” на Джон Сол, “Вампирът Лестат” на Ан Райс, нашествието на насоро “Манифестът на един бог” на Стоян Авджиев и “Пътуващо представление с вампир” на Ричард Леймън и др.

Картини като размисъл и съзвездание

Галерия "Арте" представя
художничката Стефка Аройо

Изложба на Стефка Аройо под наслов "Отново Испания" показва от 3 до 20 септември галерия "Арте" (ул. "Г.С. Раковски" 183 А), научи ДУМА от Гергана Борисова. На външения и размисли за свършена работа - малка равностметка, честност пред самия себе си - дали си претърпял развитие или времето за творчество е проспано. Работил ли достатъчно, достигнал ли? Всичко това е свързано с предстоящата ми изложба, споделя авторката. По думите и добре рисувателните картини дават устойчивост, дори задоволение, че правилно си "чувал своята муза" през годините, бил

си достатъчно отговорен да дадеш максимума от творческите си възможности, че не си се посрамил и че можеш спокойно да срещнеш погледа на колегите - художници и изкуствоведи.

Бих искала хората да се спират по няколко секунди в повече пред една картина. Животът - толкова сложен и безкраен, не се прочита само за един миг. Пътувах, живях, гледах, рисувах и мога от опит да кажа, че срещите с нови земи провокират пробуждане и развитие на латентните спящи възможности, които чакат пробуждане. Така - живеейки в Северна Испания - бях заплениена от излъчването на тая земя - земята на баските, къпеща се в Атлантическия океан, разказва Стефка Аройо. Тя признава, че рисува почти всекидневно. Опитвах се да "интерпретирам съобщенията" на Природата.

Ставри Калинов показва скулптура и стъкло за рождения ден на „Възраждане“

Пловдивската галерия "Възраждане" ще отбележи своята 19-а годишнина с изложба скулптура и стъкло на Ставри Калинов. Тя се открива на 2 септември от 18 ч. в арт салона на ул. "Стоян Чалъков" 1, Стария град. Изложбата ще продължи до 15 септември.

Творец. Търсещ. Непокорим. Работохолик. Надарен. Разнолик. Неуморим. Мъдрец. Добряк. Автор. Аватар. Всичко това и още много е Ставри Калинов, който скоро ще навърши 70 години. Той все още е любопитен като дете и също толкова наивен в чистото си отношение към изкуството - отбелязва Краси Алексиева. Талантлив до Бога, от всеки материал измъква магията му, за да създаде своите авторски уникали. Няма значение дали е хартия, платно, метал, стъкло, камък - всичко се подчинява на фантазията му и получава желаната форма в ръцете му. А Ставри е преизпълнен с идеи и любов, няма да му стигнат десет живота, за да створи всичко, което се ражда в душата и мозъка му. Работи като черноработник от зори до здрач и не зачита границите на умората,

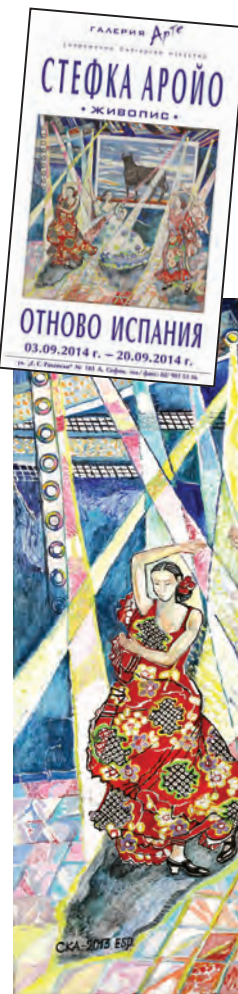
досадата или примирението. Защото Ставри Калинов е един от малкото магьосници в съвременното ни изкуство и ако не твори - ще умре, изтъква галеристката. Ставри Калинов е роден през 1944 г. във Видин. Учи средно образование в родния си град и спортува активно. Известно време тренира колоездене и вдигане на тежести, а по-късно гребане. Най-големият му спортен успех е шампионска титла за юноши на 10 км кану. Между 1966-1968 г. - три поредни години, кандидатства "Скулптура" във Вишия институт за изящни изкуства "Николай Павлович", но безуспешно. През онова време работи на свободна практика в областта на плаката и търговската реклама, занимава се със скулптура и живопис - рисува, изработва различни художествени предмети. Едва през 1969 г. е приет в Художествена академия, специалност дърворезба.

Картините ми, рисунките ми - това е размисъл и съзвездание, допълва Аройо.

В началото на 80-те години на миналия век едно чаровно момиче се отделяше от талантливото младо поколение с изтънчената си чувствителност и някаква вродена пластическа култура, която не се учи, а се носи като дар на съдбата. Живописата на Стефка Аройо е необяснимо красива, без да е красноречива, и заедно с това - структурна и свободна, модерна и съвременна... посочва акад. Светлин Русев.

Не знам какво е спечелила живописата на Аройо от пребиваването ѝ в Испания, но съм сигурен, че през това време българската живопис беше лишена от присъствието на сериозен, културен и автентичен творец. За щастие сега живописата ѝ е не само много по-свободна, по-чиста и светла, но преди всичко - много по-изведена като личностно послание. Има нещо благородно и аристократично в тази живопис, която живее по своите собствени закони - на една блуваната хармонична поетика, подчертава Св. Русев.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

„Млад полски плакат“ гостува в Нова Загора

Изложба "Млад полски плакат" ще бъде открита от 1 септември (в 17.30 ч.) до 23 септември в ХГ "Руси Карабиберов" в Нова Загора, площад "Свобода" 5.

Полският художествен плакат придобива формата, прославяща го в цял свят, през втората половина на XX век. Този прекрасен период условно е наричан "Полската плакатна школа" и това название живее като дефиниция за най-високото ниво в тази област на изкуството.

Свежест, изразителност, движение, цвят, енергия, чувство за хумор, изчистена форма и дълбок смисъл - това са отличителните белези на работите на младите полски артисти, представени в изложбата, организирана със съдействието на Полския институт в София. Авторите са възпитаници на Факултета по графика на Варшавската академия за изящни изкуства. Те са млади, но в Полша и в чужбина вече са ги забелязали - Зофия Клайс, Йоана Кожей, Катажина Окрашевска, Дорота Павилowska, Иоланна Жезак, Ян Байтик, Пьотр Чичкевич, Войтек Домгалски, Пьотр Карски, Мариуш Заруски, Филип Тофил, Уршула Яновска и Конрад Варакса. Изложбата показва техните дипломни плакати, които са квинтесенция на няколкогодишното им обучение в ателието по графика на проф. Лех Майевски и добра равностметка на следването в едно от най-добрите художествени училища в света.

Феручо Фурлането открива сезона на Софийската опера и балет

Снимка KEN HOWARD/METROPOLITAN OPERA

Феручо Фурлането в ролята на Филип II в „Дон Карлос“ на Верди

Прочутият италиански бас ще бъде Филип II в „Дон Карлос“ на 20 септември

Световноизвестният италиански бас Феручо Фурлането ще пее на тържественото откриване на сезон 2014/2015 г. на Софийската опера и балет на 20 септември от 19 ч. с операта „Дон Карлос“ от Верди. Спектакълът с участието на звездата от Италия в ролята на Филип II е в рамките на честването на юбилея на Борис Христов и с него се отбелязват 100 години от рождението на оперния режисьор Михаил Хаджимисhev. Фурлането идва за първи път у нас, научи ДУМА от Операта.

„Израснах в преклонение пред Чезаре Сиери и Борис Христов и те бяха нещо като пътеводна светлина за мен“, разказва Феручо Фурлането в сайта си. „С Христов се срещнах още при втората си опера в Торино, когато пеех Монаха в „Дон Карлос“, а той пееше крал Филип II. Той ми даде идеята да бъда не само певец, но и интерпретатор, да обичам актьорската игра на сцена-

та, да обичам да създавам образи и да успявам в това. Да го гледам и да изучавам малките жестове, които той правеше, да разбирам как дребното движение и малките жестове могат да са много по-важни от големите – това е толкова ценно за мен, колкото използването на гласа.“

Един от най-великите басы и най-търсените изпълнители на нашето време, Фурлането е хвален от критиката за голямата му диапазон, впечатляващата му вокална мощ и отличните му актьорски способности. След дебюта му през 1979-1980 г. на сцените на Ла Скала и Метрополитън опера, в средата на 80-те той последователно пее във виенската Щатсопера, на фестивала в Залцбург, в Ковент гардън и в Националната опера в Париж, както и в Рим, Торино, Флоренция, Болоня, Палермо, Буенос Айрес, Лос Анджелес, Сан Диего и Москва.

В София Фурлането ще пристигне след учас-

тие в Будапеща в началото на септември. През сезона 2014/2015 в ролята на Филип II ще го слуша публиката във виенската Щатсопера и в нюйоркския Метрополитън. Преди тях е гостуването на Феручо Фурлането в легендарната постановка на „Дон Карлос“, която 26-и сезон не слиза от сцената на Софийската опера и балет. В нея са участвали Николай Гяуров, Стефан Еленков, Гена Димитрова, Стефка Евстатиева, Стефка Минева, Калуди Калудов и две други нови поколения български оперни таланти. Постановката на режисьора Пламен Карталов с огромен успех е гостувала в Япония с участието на Никола Гюзелев и Анна Томова-Синтова.

В деня след началото на новия сезон, на 21 септември се открива Международният конкурс за млади оперни певци „Борис Христов“.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Загава се втора Нощ на ансамблите със специалното участие на Ибряма и Стунджи

Втора Нощ на ансамблите, със специалното участие на Ибряма и Стунджи, ще разплюее зала 1 на НДК на 11 ноември. Във второто издание на уникалното събитие, което през пролетта зарадва хиляди фенове на българския фолклор, ще вземат участие и трите най-големи български състави – „Филип Кутев“, „Тракия“ и „Пирин“. В Нощ на ансамблите 2 организаторите от „Артишок“ са подготвили истинска „фолклорна магия“, в която със собствен стил ще се „разпишат“ и неповторимите Иво Папазов-Ибряма и Стоян Янкулов-Стунджи, научи ДУМА от Радост Пенева. Билетите за събитието вече се продават на цени от 15 до 30 лв. Те могат да бъдат купени от мрежата на Ticketportal.bg, също от Билетния център в НДК, билетната каса на зала „Арена Армеец“, вериги магазини Office1 Superstore, Booktrading, Книжен център „Гриниуч“, „На Тъмно“, а в работно време и от офиса на Тикетпортал, ул. „Цар Иван Шишман“ 7.

Иво Папазов-Ибряма е носител на престижното отличие „World Music Audience Award“ на британското BBC Radio 3 от 2005 г. Изключителен талант и ненадминат майстор на кларинета, Ибряма с право е наричан „Слънцето на кларинета“ и „некоронован цар на сватбарската музика“. Славата на музиканта се носи по света и много по-често Ибряма може да се види и чуе извън пределите на България, отколкото у нас.

Стоян Янкулов-Стунджи е майстор на ударните инструменти, който участва в не един и два проекта с български и чуждестранни изпълнители. Той, заедно с Елица Тодорова, спечели българското издание на Еврови-

Иво Папазов-Ибряма

Стоян Янкулов-Стунджи

зия през 2007 г. с песента „Вода“. Дуетът класира страната ни на пето място в международния конкурс. Лауреат е и на отличието „Златна лира“ през 2004 г. в категория „Джаз“.

Таря Турунен спира в София с „Colours In the Road“

Безспорната фаворитка на българските почитатели на тежката музика Таря Турунен ще зарадва отново феновете си у нас. Концертът на талантилата изпълнителка, организиран от „Loud Concerts“, ще се състои на 3 ноември в зала „Универсиада“. За разлика от предишната и изява тук с проекта „Beauty & The Beat“, този път тя ще пристигне със своите рок музиканти, научи ДУМА от Радостина Ранова.

Билетите за концерта на Таря в София се продават в мрежата на Eventim, магазините Office 1 Superstore, Germanos, OMT, Picadilly. Билетите са по 45 лева, в деня на концерта, както и на място на входа на зала „Универсиада“, цената ще бъде 55 лева.

Датата в София е част от турнето в подкрепа на изключително успешен последен студийен албум на Таря – „Colours In The Dark“, от миналата година. С издаването му той се настани в чартовете на 12 страни, в четири от които – в Топ

10. Освен парчета от последния ѝ албум българските фенове ще чуят и добре познатите любими хитове на сопраното.

Междувременно на 30 май излезе 2CD/DVD/блуреи издание на Таря Турунен и Майк Терана „Beauty & The Beat“. Шоуто включва класически интерпретации от Бах през Моцарт до Росини, както и класически рок парчета на „Куин“, „Лед цепелин“ и Таря.

Изключително талантилата Таря Турунен е родена на 17 август 1977 г. и става известна като вокалистка на готик/метъл бандата „Найтуиш“. Изучава класическо пеене в акаде-

мия „Сибелиус“, когато Тоумас Холонпайнен я кани да участва в неговия мащабен акустичен проект. Именно от него през 1996 г. се ражда „Найтуиш“. Уникално преплитане на класическото пеене на Таря с готик, метъл и симфоничните елементи в музиката превръщат бандата в истинска сензация. Докато записва и пътува по турнета с групата, Таря продължава да се занимава и със страстни проекти, между които участие като соло изпълнител в рок балет през 1999 г. и издаване на Колекционен сингъл с две песни „Yhden Enkelin Unelma“ (One Angel's Dream) през 2004 г. През 2005 г.

бандата моли Таря (чрез отворено писмо) да напусне „Найтуиш“. Следва публична размия на писма и реплики и екзволуистката е принудена да се насочи към солова кариера. Участва в няколко концерта и в албума на брат си, преди да се заеме със записи за своя първи самостоятелен студийен проект. През 2006-а Таря Турунен издава албум с коледна насоченост, а през 2007 г. излиза „My Winter Storm“, последван от турне. През 2010 г. участва в записите на парчето „The Good Die Young“ на рок ветераните „Скорпиънс“. В края на същата година издава поредната си успешна продукция „What Lies Beneath“, подкрепя я с турне и доказва за пореден път, че неслучайно е сочена за най-голямата звезда на филандската рок сцена.

„Жана“ е първата премиера за сезона на Народния театър

С постановката на Явор Гърдев „Хамлет“ НТ „Иван Вазов“ гостува на Гданския Шекспиров фестивал

Юбилейното 50-о представление на спектакъла „Духът на поета“ (14 и 15 септември), 100-то на „Аз плащам“ (18 септември) и 50-о на „Дребни брачни престъпления“ (19 септември) предстоят следващия месец в афиша на Народния театър „Иван Вазов“, научи ДУМА от Елина Калинова.

Първото премиерно заглавие от афиша на театъра за сезон 2014/2015 е на Явор Гърдев „Жана“ от Ярослав Пулинович (11 септември - предпремиера, 12, 13 и 21 септември - премиера). Спектакълът ще има своя премиера и в рамките на Международния театрален фестивал „Сцена на кръстопът“ в Пловдив (16 септември). На фестивала Народният театър „Ив. Вазов“ ще участва и със спектаклите „Любов“ от Елин Рахнев (17 септември), режисьорка Лиляна Шопова, и „Херкулес“ от Фридрих Дюренмат, режисьор Ивайло Христов, с който на 9 септември се открива на Античния театър в Пловдив фестивалът „Сцена на кръстопът“, както ДУМА писа.

В края на септември (26-28) предстои гостуване на спектакъла „Хамлет“ на режисьора Явор Гърдев на Гданския Шекспиров фестивал - един от най-значимите театрални фестивали в Европа. Той е международно събитие, събиращо в себе си спектакли, представяния на артистични срещи и уъркшопи с театрални творци от цял свят. Фестивалът се случва всяка година в края на лятото в Гданск, Сопот, Гдиня (наречени Триград). Историята му започва през 1993 г. с първите Гдански Шекспирови дни,

които по-късно еволюират в международен фестивал. Организатори са фондация „Theatrum Gedanense“ и Гданският Шекспиров театър.

Фестивалът представя най-интересните шекспирови театрални спектакли от Полша и целия свят. Досега са участвали над 180 театрални компании от 40 държави, включително страни като Южна Корея, Израел, Япония и Куба, на сцените на Триград. Творбите на големите имена в театъра са били представяни именно там, като сред тях се открояват Питър Брук,

С „Хамлет“, пост. Явор Гърдев, театърът ще гостува на Шекспировия фестивал в Гданск

100-тото представление на „Аз плащам“ ще се играе на 18 септември

„Любов“ е един от спектаклите, с които НТ „Иван Вазов“ ще се представи на 18-ото издание на „Сцена на кръстопът“ в Пловдив

Люк Пърсивъл, Елизабет Лекомпт, Лев Додин, Оскарас Коршуновас, Роберт Струа, Роберто Куили и много други.

За първи път тази година в програмата на фестивала ще има българско участие с адаптация на спектакъла „Хамлет“ на Народния театър „Иван Вазов“. Писата на Шекспир ще се играе на български език (в превод на проф. А. Шурбанов), като ще бъде субтитрирана едновременно на полски и английски, в съответно подбран полски превод и с оригиналния Шекспиров текст от първото фолио.

Нощ на театрите и фотографът Симон Варсано събраха Владимир Карамазов, Юлиан Вергов, Максим Ешкенази, Деян Донков, Леонид Йовчев, Иван Юруков, Иво Арков, Ованес Торосян, Дарин Ангелов, Силвия Петкова, Радина Кърджилова, Силвана Пръвчева и ги превърнаха в „нощни персонажи“. Харизматичните актьори и световноизвестният диригент станаха посланици на второто издание на европейската театрална инициатива, което ще се случи на 15 ноември. Всички те застанаха зад театралната кауза и „споделиха“ емоциите си и усещането си за театър с обектива на талантливия фотограф. Черно-бялата фотосесия на Симон Варсано ще бъде включена в изложбата „Нощни персонажи“, която ще е едно от съпътстващите събития в европейската инициатива, научи ДУМА от Катерина Миланова и Мария Панайотова.

Нощ на театрите тази есен ще се осъществи едновременно в 11 европейски държави. Още с второто си издание в България събитието стана национално, защото към него вече се присъединиха над 60 театъра, независими театрални трупи, културни и образователни формати в София, Пловдив, Варна, Благоевград, Русе, Хасково, Стара Загора, Шумен, Смолян, Сливен, Ямбол.

Проектът „Нощни персонажи“ е естествено продължение на философията на европейската платформа Нощ на театрите, която се фокусира върху разкриването на различните лица на театъра и онези неразкрити, но много

Посланиците на Нощ на театрите в черно-бяла фотосесия на Симон Варсано

вълнуващи моменти, в и чрез които се случва магията. Моментите, през които преминава всяко театрално съдържание, преди да „излезе“ на сцената и да (се) докосне (до) душите на публиката. Моментите, които раждат легенди и ценни смисли. Тези моменти е „запечатал“ в своите фотографии Симон Варсано - достатъчно близки, одухотворени, неподправени, откровени, истински и неподозирани.

Специално за второто издание на европейската театрална нощ в Бълга-

рия през ноември проектът „Нощни персонажи/зад кулисите“ ще разшири своя обхват и ще поднесе нова серия от фоторазкази, специално сътворени и подбрани от Симон Варсано. Голяма част от фотографиите досега не са показвани пред широката театрална общественост. Сред тях ще бъдат фотоси от репетиционния процес на някои от най-обичаните и хитови постановки през последните години.

Нощ на театрите 2014 се осъществява с подкрепата на Министерство-

то на културата, Столичната община и Съюза на артистите в България. Международен партньор на инициативата е асоциация „Европейска нощ на театъра“. Организатори са фондациите „Арт проджектс“ и „Асоциация информбюро“. Събитието е в подкрепа на кандидатурата на София и Югозападния регион за Европейска столица на културата 2019.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Ованес Торосян

Радина Кърджилова

Максим Ешкенази

Ставерци е домът на моята душа

Писателката Мария Галишка-Владимирова разказва за своето родно село, за детството си, за учителите си, за книгите си

Петра ТАШЕВА

Влюбих се във ставерчанка
с мило слънчево лице.
Има глас като камбанка -
зов за моето сърце.

„Да се влюбиш в ставерчанка“ е песен от репертоара на вокалната група „Ставерчанка“, с която тя печели конкурси и превзема сърцата на слушателите си. Думите и текстът са на композитора Спартак Бутански, но те чудесно прилягат и за ставерчанката Мария Галишка-Владимирова. Колегите журналисти и преводачи я познават от дългогодишната ѝ работа в испанската редакция на Радио, от вестниците „Учителско дело“ и „Азбуки“. А читателите търсят и обичат нейните публикации в пресата.

□ Мария, разкажи за родното си село.

- Ставерци е домът на моята душа. То е голямо село, разположено е между две реки - на левия бряг на Искър и на десетина километра на юг от Дунав. Земята му е богата и плодородна. Мама казваше, че пръчка да боднеш, пак ще кълни. Хората някога я работеха с обич и благодарност. Обичаха животните, които отглеждаха, както се обичат децата. Даже и сега там има такива „екземпляри“, сякаш останки от миналото време. Ето, дългогодишният учител Цветко Андреев, талантлив художник и читалищен деец-театрал - вече е на 80 години, но още чете, рисува и отглежда животни, на които се радва истински. И не е само той. Добре, че все още ги има тези самородни таланти и истински българи, които крепят темелите на селото.

□ Някога живот голям е купял в това село!

- Да, жителите на селото са стигали седем хиляди, неделното хоро се виело на километър дължина! Будни и отворени към света са земляците ми: те издигнали храм още в 1868 г., преди Освобождението на България, а читалището - от основаването си през 1898 г. и до днес, е културният храм, който не оставя да пресъхнат душите им. Предиците ми се сражавали във всички войни, а после не само вдигнали в селото паметник на загиналите, но и участвали в дарения в строителството на големите паметници в страната: за храм-паметника „Ал. Невски“, за Шипка, за паметника на Апостола, подпомагали вдовците и децата на загиналите...

□ Какво е за тебе родът?

- Това са моите корени. Даже и насън се връщам в Ставерци, където е родният ми дом. Тичам в големата къща на дядо ми Петко, в която съм проплакала за първи път. Аз съм десетото родено в този дом дете и шестото оцеляло момиче - момчетата нямали шанс за живот, затова и твгата се настаняла за винаги в душите на моите хора. Мъката намираваше израз и в песните, които мама Даринка пееше, докато течеше в стана, както и в притичите, които ми разказваше. Мама беше духовният извор за мен. И се гордея, че и

издънките - децата и внуците от рода на баща ми, Галишкия, както и от Радойския - на майка ми, са все достойни хора, всички са взели по нещо от предците ни. И главно - всички са почетни хора, а носителът на наградата „Джон Атанасов“ за млад учен е д-р Петър Кормушев, внук на първата ми братовчедка.

□ Как изглежда днес Ставерци?

- Сега жителите на селото са малко повече от две хиляди, само едно от някогашните три училища (едното беше гимназия) е с отворени врати. Много от хубавите ни домове, вклю-

чествата ти книга „Страната на намръщените хора“, си спомних, че не си пазиш публикациите от дългогодишната журналис-

ти и бивши военни, които помнеха генерал Александър Гетман като заместник-председател на Комитета за култура и директор

и отлични едноактната ми пиеса, посветена на Трети март, която играхме на училищна сцена. Участвахме заедно със съученика ми Цветан Банчев, известният днес писател с псевдоним Северски. Лидия Чуклева ръководеше ученическия хор, изнасяхме програми в читалището и най-вече за 24 май - в двора на училището. За този празник украсявахме ликовите на първоучителите с божури... Важни са тези изяви за всяко дете, защото чрез поощрението получава и увереност в силите си. Запазени са копията на две големи картини на Гюдженков, направени от учителя Цветко Андреев, които и сега красят училището.

□ Познавам те като жизнерадостен човек с ведра усмивка, с лъчезарно лице и с интерес към позитивните, работливите, способните, талантливите. Затова много се зачудих на заглавието на новата ти книга - „Страната на намръщените хора“. Защо го избра?

- То е една антитеза на повествованието. Чрез него исках да насоча вниманието на читателите към погрешното впечатление, което често пъти оставяме у гостите си, дошли от близо и далеч. И към немарата, която допуснахме да загрози страната ни. Защото истината е, че ние, българите, сме топли хора! Готови сме и последния си зълк за сложим пред госта даже тогава, когато той неочаквано е дошъл в дома ни, и да направим това с чисто сърце!

Премиера в литературния салон „Старинният фаятон“

телно и този на баща ми, са запоснати. Затова мисля с тъга за Ставерци. Душата ме боли за него. Радостното е, че в последните две години - не без активната подкрепа на кмета на селото и на общинското ръководство от Долна Митрополия - бяха ремонтирани старото килийно училище и храмът „Св. Параскева“.

□ Когато прочетох за най-

тическа работа. Как събра толкова материал за новите си книги?

- Бах възприела съвета да не изхвърлям журналистическите си бележници. Запазила съм и някои очерци и интервюта, които оцелявах по-високо.

□ Как успяваш да бъдеш толкова трудоспособна, че всеки две години се появяваш с нова книга?

- Ще си призная, че още от млади години възприех като свой девиза на Херберт фон Караян: „Когато работя, съм щастлив!“ Ако не беше така, щеше ли да ги има пълните ракли, оставени от прабабите и майките ни, които говорят за творческия и художнически дух у българката, за стремежа и към хубавото и красивото! В моя дом още ме радват плетива и тъкани, грещи с багрите си, създадени от майка ми и от баба ми Мария. Тези вещи отдавна ме накараха да се замисля какво аз ще оставя след себе си.

□ В „Генералът и артистите“ събра в интервюта спомените и чувствата на известни наши артисти. Получи се книга за душата на артиста.

- Книгата ми „Генералът и артистите“ е плод на повече от тригодишен труд. С касетофон в ръка се срещам с артисти, с писатели, оперни пев-

на Народния театър и Софийската опера. Исках да направя един словесен портрет на тази нееднозначно приемана личност.

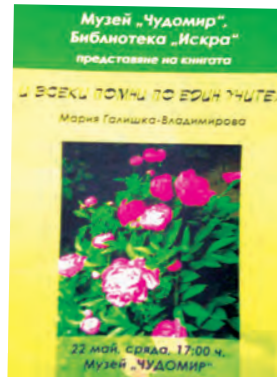
□ Последва я „И всеки помни по един учител“.

- Заглавието ѝ е стих от поета Харалампи Харалампиев. Книгата съдържа очерци за изявени творци от различни сфери, постигнали високи резултати в своята област и обществено признание. Всеки от тях обаче не забравя да благодари и да разкаже за един или няколко учители, които са му помогнали да стане личност!

□ А ти в сърцето си за кои свои учители имаш специално място?

- В живота си съм имала, както всеки човек, на всеки етап някоя личност, която ми е помагала в израстването, която бих нарекла свой учител. Признателна съм на Мария Методиева, Венко Крайчев, Мария Масларова, Пенчо Чернаев, Дамян Обрешков, на Георги Георгиев, на поетесата Надя Неделина-Гетман за приятелството, което ми даде много, на Любомир Левчев. Това общуване е като силно духовно облъчване, което остава в човека за цял живот.

А що се отнася до учителите - помня ги с обич. Първият - Никола Спасов, ме учеше на правилна дикция. В родното ми село Цанка Братанова (по български език) ме насърчаваше да пиша

Афишът за представянето на книгата „И всеки помни по един учител“ в Музея на Чудомир - Казанлък

- Много хубаво е посланието на нашия именит артист проф. Стефан Данаилов, което въвежда в разказа ти „Страната на намръщените хора“: „Мечтая си цялата наша нация поне за минута да се усмихне едновременно и да мисли позитивно“. Иначе героите в книгата зараждат читателя с доброта, с обич - те много са ни нужни днес. Успех и до нови срещи с бъдещите ти книги!

Автографи от Мария Галишка-Владимирова за „Страната на намръщените хора“

Село Ставерци

В летните дни, в сезона на отпуските, един от най-натоварените маршрути към морето минава през пъстрата и невероятно красива Розова долина. От двете страни на пътя се разстила раваща окото гледка от нежнолилава лавандула и красиво грейнали слънчогледи. Това райско кътче от нашата родина е богато с много забележителности и интересни места, които всеки минаващ отук е хубаво да посети. Между величествената Стара планина и споконната Средна гора са разположени едни от най-китните ни планински градчета, известни с исто-

Снимка: АВТОРКАТА

ДОЛИНАТА НА РОЗИТЕ И НА ТРАКИЙСКИТЕ ЦАРЕ

В сезона на отпуските заслужава да си припомним хубостта на България днес и в миналото

Боряна БОРИСОВА

рически личности и творци, родени тук. Достатъчно е да споменем Левски, Ботев, Вазов, Иван Богоров, Евлоги и Христо Георгиеви, Чудомир, художниците Ненко Балкански и Дечко Узунов.

Карлово е малко, но живо градче, със собствена атмосфера и красива старинна част. Тук е и паметникът на Левски, и църквата, в която е ркоположен за йеромонах. Родната къща на Апостола впечатлява с тишината и плътните зелени чешмири, опасали я от всички страни. Сградата е възстановена през 1934 г., в двора е и паметникът на баба Гина Кунчева, замислена и тъжна, сякаш очакваща всеки момент портата да скръбне и да види отново небесносините очи на своето чедо... Когато турците

Христо Георгиеви, покори- телят на Еверест - Христо Проданов.

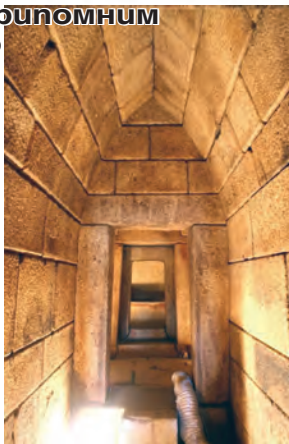
По-нататък, по пътя към Казанлък, вляво е село Скобелево, свързано с първата частна дестилерия в България - Дамасцена. Създадена е през 1991 г. и произвежда етерични масла с гарантирано и признато качество в цял свят - розовото масло, розовата вода и лавандуловото масло. Тук се отглеждат и собствени насаждения маслодайна роза в обширни поля и градини. Отскоро е открит етнографски комплекс в традиционен български стил, който разкрива тайните на процеса розопродукция. Незабравимо преживяване е разходката в живописната цветна градина на комплекса с разплаждани водоскоци и кокетни беседки за отход. Удоволствието ще е пълно, ако изпие чаша

вото е сезонно, в периода май-юни за около 30 дни. Розовото масло е жълто-зеленикава течност, която съдържа над 300 съставки, 283 от които са идентифицирани, обясняват специалистите. На това се дължи многообразието от приложения, които намира в парфюмерията, козметиката, фармацевтичната промишленост и ароматерапията. А с лечебна цел тази вълшебна течност може дори да се пие.

Съвсем близо до Суворово е банеоложният курорт Павел баня. Селището е основано след Освобождението от преселници. Известно е с лековитата си, високоградусова минерална вода, подходяща за лечението на ставни и мускулни болести, заболявания на периферната и централната нервна система.

На 7 км от Павел баня е малкото село Тимур, родното място на Димитър Чорбаджийски - Чудомир. Колоритният ни сатиричен разказвач и талантлив художник разкрива с невяротно пъстър и богат език героите на своето време. Приказливата "как Сийка", която не спира да обсъжда своите съседки, е емблематичен, уникален образ, синимон на клокарката през всички времена, че и до днес. Веселият и жив нрав на този самобитен народен разказвач обаче, е допълнен от една нелепа и тъжна житейска съдба. Чудомир няма деца, на 77 години се разболява от тежка болест и умира край на живота си, като полита от балкона в Правителствена болница, където е на лечение. Къщата, в която е живял, е запазена и до днес в Казанлък, където в двора е и гробът му.

Друго отклонение е към село Шипка, където е "кацнала" изключително красивата руска църква, чийто златни кубета светят на слънцето отдалеч и

Гробницата на Свѣт III в моголата Голямата косматка

ще ви бъдат сигурен ориентир по пътя. Впечатлява многоцветната и фасада в стила на руските църкви от XV-XVI век. В нея има 34 мраморни плочи с имената на загинали руски войници. Направена по проект на руския архитект Томишко, веднага след Освобождението тя е достоен паметник, посещаван от много туристи цялостно.

До връх Шипка (1326 м) се стига по сериозен високопланински път, осяен с много завои. До него водят 890 стъпала, но гледката от върха е уникална. Там ви посрещат с хляб и сол девойки с национални носии и ви предлагат снимки с копие на Самарското знаме. Оттук като на длан се вижда Розовата долина с цялата си прелесть, връх Бузлуджа, язовир "Копринка", много градчета. В подножието са тракийските могили Голямата косматка, Оструша, Хелвения и др.

Една приятна разходка след аромата на рози, билки и исторически могили, древния град Севтополис, който днес се намира на дъното на язовир "Копринка", Казанлъшката гробница, мирисът на прясно уловена речна пъстърва, ще ви зареди и обнови по неповторим начин. Подарете си незабравимо преживяване, което ще топли със сигурност сърцето ви дълго време...

Точката наг И-мо

Мръсна е без поети политиката

Иво АТАНАСОВ

Този текст не е за Валери Петров, а за неговата липса. За отсъствието му, но не от поезията, превода, театъра или киното. Макар и вече не между живите, в тези клонове на литературата и изкуството той ще живее толкова дълго, колкото сега дори не можем да си представим. Земният път на повечето от нас не е достатъчен даже само да прочетем или видим излязло изпод перото му - толкова обемно е неговото творчество. Но всеки, който е вникнал дори един-единствен път в негов стих, филм или пиеса, е наясно, че е имал щастието да се докосне до автор от планетарна класа.

Този текст е за едно друго отсъствие на Валери Петров, от което дори и онези, които не чувстват липсата му или пък нехаят за нея, са потърпеливи. Почти всички сме недоволни от състоянието на българската политика, от вече традиционно не просто ниския, а, уви, най-ниския рейтинг на парламента. Струва ни се, че това е неоправимо, и - по-лошо - сякаш нямаме воля и дори желание да го променим. Даже и когато властимащите се подлъжат да въведат мажоритарен елемент при вота или пък преференциално гласуване. Може би защото отдавна сме забравили с какви интелектуалци блестяше Народното събрание в началото на прехода. Валери Петров беше може би най-големият, но не и единственият. Там бяха Светлин Русев, Йордан Радичков, Анжел Вагенщайн, Стефан Проданов, Кольо Георгиев, Радой Ралин, Николай Генчев, Борис Димовски, Георги Мишев, Вили Цанков, Леда Милева...

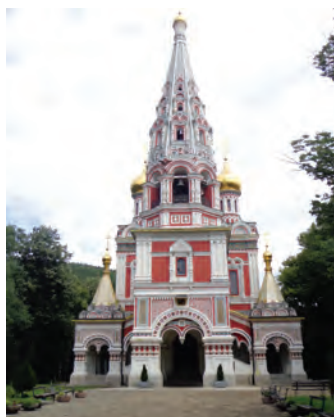
До тези имена-легенди ние, по-младите тогава, сядахме с възмущение и дори с неудобство. Веднъж един от лидерите на БСП се поколеба да отиде сам и реши да прати мен в дома на Валери Петров за пожеланията на всички ни по случай рождения му ден. Усетих, че го прави от притеснение, а не примерно заради по-важен ангажимент, и настоях да идем двамата. Напрегнато ми беше и на мен - какво толкова можем да кажем на тази голяма личност, освен няколко сърдечни, но все пак, спрямо неговата богата словесност, банални думи. Поетът обаче с естествената си дружелюбност отпусна на секундата душите ни и разговорът протече непринудено и топло, във от всякакви протоколи и сценарии.

Още тогава някои не се свеняха от своята непочителност към твореца и дори от опитите си да го поучават. Навярно мнозина си спомнят обръщението във в. "Демокрация" на Асен Агов към Валери Петров, в което под формата на преклонение пред таланта се подлагаше на съмнение гражданската му съвест. Сигурно защото заксьнените противници на предишния режим не можеха да му простят, че и след промените не потърси лесния път, а остана отявло. Пак в онези бурни първоначални години на демокрацията, когато поетът идваше на пленумите на БСП, чух как член на Изпълнителното бюро се обърна към него с "бай Валери". Щях да умра от срам. Да му кажеш "дядо Валери" повече върви, дори е някак достолепно, но да подбиваш този фин човек означава да не си даваш сметка пред кого си застанал. Това обръщение може и да е традиционно, но след онези безсмъртна книга на Алеко е натоварено с толкова негативи, че трябва много да се внимава с употребата му.

Нора Аничева ми е казвала, че депутатът Петров е искал разрешение от нея като шеф на парламентарната група за всяко излизане от пленарната зала, дори за тоалетна. От този факт някой би заключил, че поетът е не просто дисциплиниран, а и страхлив. Само че как да обявиш за страхливец някого, който през далечната 1970 г. е едва след петимата негласували протестната декларация на писателския съюз до Неловеловия комитет по повод удостоеността на Солженицин с високата награда? И който поради това е бил уволнен, а книгите му - спрени от печат. Няма как да се упрекне в безличност човекът, който е сред учредителите на дисидентския Клуб за подкрепа на гласността и преустройство. Онова, което трепва при него, е не душата, а съвестта. Ето защо, когато е избран за народен представител, посвещава времето си на това попреще, за разлика от онези, които излизат от залата веднага след като се регистрират. И чито други занимания една ли са по-стойностни от неговите.

Дано можем да предвидим колко по-достоеен би бил парламентът, ако в него имаше повече личности като Валери Петров. Не е възможно да допуснем, че той би се примирил с често хвърляния език от трибуната, с циркаджийските визания и излизания от залата, с долните номера и ударите под кръста. Или пък, че би се втурнал в далявери, в договаряне на комисиони, хеле пък в купуване на избиратели. Само че такива имена отдавна липсват в българската политика. Ето, в миналия си състав парламентът намери за удачно да остане дори без фигура като Андрей Пантев, няма да го включи и в следващия. Сякаш е по-добре политиката да си остане мръсна дума, вместо да праща в нея имената, които са в състояние да очистят ако не същността, то поне лицето й.

Други текстове от автора на: www.ivotanasov.info

Храм-паметникът „Рождество Христово“ в с. Шипка

истинско турско кафе на пастък сред упоиващия аромат на всепризнатата "царицата на цветята".

Първите растения от вида маслодайна роза "дамасцена" са пренесени у нас от Дамаск преди около 350 години. Розовото масло се произвежда чрез разположени в преддверието при специални условия уреди за водно-парна дестилация. Производст-

В грижливо подредената и стопанисвана експозиция присъстват много снимки и документи, свързани с родословното дърво на Апостола, известни картини с неговия образ, както и 25 от многобройните му псевдоними, изписани високо на стената. В построяния в двора параклис е съхранена косата на Дякона. В Карлово са родени още даскал Ботю Петков, Иван Богоров, Евлоги и

СРЕЩИ

ВЯРА СТАНЧЕВА:

Няма как да си добър дизайнер без таланта на художник

Възхищавам се на жените, които с малко средства, успяват да изглеждат толкова добре, казва известната бургаска моделиерка

Интервю на Надежда УШЕВА

- Вие сте от малкото дизайнери в България, които обличат звездите. Лесно ли е да си ВИП дизайнер? Има ли такова понятие в модата?

- Погледнато отстрана, да обличаш звезди е предизвикателство и чест, но всъщност ние, дизайнерите, знаем, че е свързано и с много голям професионализъм и отговорност. А всеки творец знае колко голямо удоволствие и удовлетворение е да бъде високо оценен.

- Предполагам, че всички дами могат да открият по нещо за себе си във вашия бутик. Какво обаче най-много се търси през летния сезон, освен булчинските рокли например?

- Нейно Величество роклята! За мое голямо щастие почти всички жени предпочитат за летните горещини, както и за определен повод рок-

и удобни, а това се определя не само от силуета на дрехата, а също така и от качеството и вида на плато. Работим много в тази насока.

- Как решихте да станете дизайнер?

- Моята майка е изключително талантлив моделиер-дизайнер. От много ранна възраст тя възпитаваша в мен любов към модата и отношението към конструкцията на дрехата. Израснах съм в ателието на майка ми, и след като завърших художествено си образование, вече знаех с какво искам да се занимавам професионално.

- Художественото образование помага ли ви в случая?

- Да, естествено. Има много способни хора, които могат да станат перфектни конструктор-моделиери, но няма как да си успешен дизайнер на дрехи, ако нямаш таланта и въображението на художник.

- Какъв е начинът да успееш у нас? Какъв бе вашият път на реализация?

- С много труд и любов

ват?

- Деница и Мария се занимават от много малки с мода, рисуват модели и помагат в ателието ми. В момента работят по собствени проекти, миналата година завършиха Английската гимназия в Бургас и бяха приети моден дизайн в Лондон и Нов български университет в София. Избраха образованието в България, за да натрупат опит при мен, след което ще продължат в Милано или Лондон.

- Преди две години имате голямо и запомнящо се ревю в София... Предстои ли ви нов гастрол-ревю в столицата или в други градове?

- В момента вниманието ни е насочено главно върху интернет рекламата и нашите планове са да продаваме както в България, така и в чужбина. Онлайн магазинът на марката ни вече е факт и наши клиенти, които живеят в Америка и Германия, ще участват в проекта. Самочувствието ни идва от това, че успя-

Успях с много труд и любов към дрехата и модата

ВЯРА СТАНЧЕВА е родена в Бургас. Завършила е художествена гимназия и Института за педагогика на изобразителното изкуство. Управител е, моделиер-дизайнер и собственик на бутик "La foi". От 17 години изработва оригинални дамски и детски облекла. Участията и ревюта са основно в Бургас, като от няколко години облича претенгентките за титлата "Мис Бургас". Има три самостоятелни ревюта и много други изяви.

но освен с талант и усет към красотата, и с много труд и познания за конструкцията на дрехата. Възпитавам ги в любов към работата и желание да доставят радост на хората.

- В модата кои са вашите учители?

- За мен най-великият дизайнер на всички времена е Ив Сен Лоран, харесва ми неговата лаконичност, той съчетава невероятен усет към силуета, цветовете и материалите. Допадат ми дизайнери,

които обличат жените по начин, който подчертава красотата им. Това според мен е най-трудната задача на дизайнера. Повечето колеги сяко се доверяват на модните тенденции, а всъщност преди всичко е важна фигурата и индивидуалността на клиента. Харесвам много Армани, той за мен е най-стилният дизайнер, а също така ми допада креативността на Долче и Габана, Александър Маккуин и Стефан Ролан.

лята. Предлагам най-различни модели от разнообразни материали - като полиестерно и памучно трико, лен, естествена коприна. Модерни са комбинациите с дантела, флорални мотиви и ярки цветове. Като стилист избирам подходящия силует и кройка в зависимост от фигурата, повода и индивидуалността на клиента.

- Какво е характерното за последната ви колекция, на която лице е Гертана Стоянова? Какви облекла, какви материали представяте?

- Това е бизнес линията на бутик "La foi". Удоволствие за мен е да покажа и това мое лице, вдъхновено от очарователната Гертана Стоянова. Колекцията е изработена от висококачествени платове като италиански жакарди, сатен и памучна брукселска дантела. Подчинена е изцяло на модните тенденции с изчистена и женствена линия и леки ретро нюанси. За мен и моя екип е много важно дрехите, които изработваме, да бъдат както красиви, така

към дрехата и модата.

- Какви трудности срещате най-често в работата си?

- В България, за съжаление, проблемите за почти всички са от финансов характер, така че това е основната трудност.

- Има ли перспектива да се занимаваш с мода у нас? Това не е ли прекалено скъпо изкуство?

- Изкуството мода не е скъпо, но за съжаление голяма част от българките не могат да си позволят да поддържат безупречен стил поради липса на средства.

- Българката облича ли се модно и с вкус? Какви са наблюденията ви?

- Тя има вроден усет към красотата и модата. Възхищавам се на жените, които с много малко средства успяват да изглеждат толкова добре. Работя и с такива клиенти и се радвам, че мога да им помогна.

- Дъщерите ви близка ли тръгнаха ли по вашия път? С какво се занима-

вате с много труд и старание да обхванем разнообразна клиентела - както спортно-елегантна младежка линия, така и бални рокли или бизнес стил. Това ни дава гъвкавост в производството и търговията.

- На какво бихте научили

Най-трудната задача на дизайнера е да подчертава красотата

дъщерите си в модния занаят? Какви съвети им давате и в живота?

- Винаги казвам на моите дъщери, че един моден дизайнер трябва да съчетава различни умения, което е свърза-

Актрисата Гертана Стоянова е лице на бизнес линията на бутик "La foi"

Бензара - тамагата на ловните компании в Карабунар

Вкусвайте с малка лъжичка, че с голяма ще се окапите - казва известният ловец и аристократ на гуха

Стоян Бензаров - Бензара е аристократ по дух, складираше в ума си безброй случки, афоризми и вицове, с които весели хората. Той е третият по възраст ловец в дружинка Карабунар (роден е през 1936 г.) след Георги Серев (1929 г.) и Спас Перустийски (1924 г.). "От тях може да се научат много неща - казва председателят на дружинката Стоян Серев. - Те никога не казват извадена приказка."

Не само опитът му като ловец прави присъствието на Бензара в дружинката ярко забележимо, а и неговият колорит. Ценител на вица, той и досега разказва артистично и кара слушателите си да припадат от смях. Той е непресъхващ извор на лакърдии от всякакъв сорт. Попивал ги е в кръчмите, където прекарвал вечерите, докато обикалял околността като закупчик към някогашната "Родопа".

Един от тези случаи е: "Лидерът на БЗНС Александър Стамболийски, когато станал министър-председател на България, отишъл в родното си село Славовица и попитал селските си: "Кажете какво искате да направя за вас? Да ви построя фабрика, да ви прекарам жп линия, да ви направя пазар в селото..." Един славовичин му отговорил набързо: "Абе, бат Сандо, нищо нема да правиш. Само ни купи един бик, ама да надвива на ветренския..." Това не е единствената словесна престрелка между жителите на Ветрен и Славовица, родена от близостта и конкуренцията на двете села."

Бензара се откроява и със своята лирична душевност. Разкрива я чрез песните, които изпълнява с вокална изтънченост на оперен солист. Макар и на години, той е в състояние да пее цяла вечер или цял ден. Две от любимите му песни са: "Години, люди - млади години" и "Петлите пеят на разсъмване". Надарен е с таланта да бъде тамада на компанияте. Любимата му наздравца, по която ще го разпознаят, винаги е: "Наздраве! Какви сме, да се недовършваме!"

"Бензара е стар боен другар. За него могат да се говорят само хубави неща и като приятел, и като ловец - продължава Стоян Серев. - Обичам го и го уважавам. Чувствам го близък. С него имам далечно приятелство, откак съм бил десетинагодишен ученик. Беше близък на семейството ми. Изискан човек, народен човек. Раздава се. От него можеш да чуеш разумен, ценен съвет. Такава хора са традиция. И в лова, и в живота, те са радостта и мъдростта. Гордея се, че ми е приятел. Благодарен съм, че имам до себе си Бензара и че ме накара да му вярвам докрай и да го обичам."

Бензара сега е на 78 години. През последните година-две рядко излиза на лов, защото го поняколяват краката. Но пък приятелите му от дружинката правят така, че да е редовно с тях на масата.

"Колегите в дружинката ме уважават и аз ги уважавам. Навремето сватбите се правеха с по над двеста човека. Бяхме една група, която беше все в центъра на веселието" - разказва Бензара.

Той става ловец през 1955 година, въпреки че баща му бил категорично против. Срещу два лева взел юношески билет. По онова време, бедно на развлечения, младите хора имали голям мерак да идат на лов и да вдигнат пушка. Духът на ловците го обсебил.

"Баща ми казваше, че ловът е за бедните. Викаше ми: "Видиш ли царевичак на дувера - в къщата има пушка. Значи човекът не струва." И ми изреждаше ловци от селото, които бяха все от къщи с царевичак на дувера. Според баща ми, щом не са вдигнали здрав каменен зид, това е беднотия, а

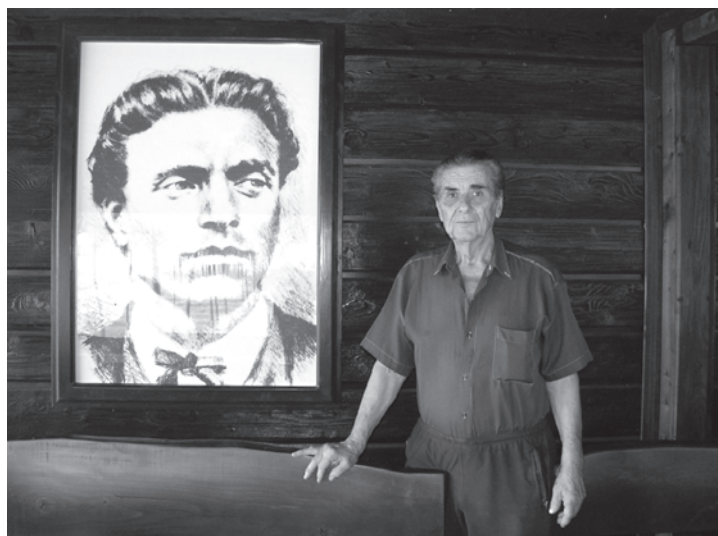
ловът използват за прехранване. Намираще го за нещо унизително. Веднъж му рекох: "Тате, виж директора на училището Борис Хаджийски, нали и той е ловец!" "Абе, ти него го остави. Той е богат човек - има пари за патрони, за всичко. С него ли ще се мериш?"

Накрая стана на моята. Един стар ловец ми подари едноцевка и с нея ходех дълго време на лов. Баща ми отказваше да ме приеме като ловец.

След уволнението от казармата майка му го посрещнала с новината: "Баща ти удари пушката в черницата и я строши." За негов късмет започнал работа във военното бюро към общинския народен съвет в селото. Купил нова пушка, белгийска. "Тя беше наблизо. С нея можеше да удариш по седем-осем яребици, но заек - не, оти не беше надалеч" - спомня си Бензара.

По-късно я сменя с ИЖ надцевка - юбилейна, специално произведена серия по случай годишнина от Октомврийската революция.

Преобладаващият лов в Карабунар е на пернат дивеч. Появата на диви прасета е екстра, която ги сподожда много рядко. Е, някъде през годините Бензара успял да отстреля едно диво прасе. Зайци имало много, за разлика

Бензара до портрета на Левски, който единствен краси навеса към ловната хижа и напомня какъв родоловец трябва да е българинът

Снимки АВТОРЪТ

Бензара се разтапя, когато пее, особено когато на акордеона е виртуозът Стефан Георгиев. След песните следват и тостове: "Какви сме, да се недовършваме!", "Няма ли градост, няма и радост", "Не е ли кусурлия, не е и хаурлия"

Иван Ласкин асистира на Бензара в зарязване на лозето в Карабунар, а жена му Сашка Сърchedжиева увековечава мига.

от сега. Всеки ловец имал право да отстреля един заек на лов. "Хората по това време имаха само един гол двор, за да могат да вършеят в него с коня или воловете. Но пък полето беше плодородно и беше пълно с пядпъдък, та пушката ми е загревала в царевичаците - спомня си Бензара. Е понякога се е случвало и обратното. Тръгнахме с Васил Комиски на лов за патици от гюме в гр. Септември. Падна гъста мъгла и се загубихме. Тук, че там, та чак до развиделяване. Наранина едва оправихме посоките, но изтърахме прелета."

Веднъж Стефан - местен ловец, се прибирал с патица на кръста. Срещнало го едно момче и му поискало патицата да си поиграе с нея за малко. "Бе, младо момче, как да ти я дам? Висал съм за нея три дена по Марица."

На рибарника в Карабунар също имало гюме. На него ловците посрещали доста гости-големци. Палели фенерите и кой донесъл сланинка, кой винце, кой ракийка и така цяла нощ.

"Слагаме мюрета. Започне ли да се обажда патъра, значи патиците кръжат отгоре. Отваряхме мазгалите и като качнат долу, почвахме да пушкатаме", продължава Бензара.

На едно от годишните събрания на дружинката, на което присъствал председателят на окръжния ловен съвет в Пазарджик Георги Парапунов, дядо Тодор Шиков станал и попитал госта: "Може ли гара Септември да се измести къде село Варвара? Щото, кога дивата патица направи копанче и рече да падне, изведнъж влакът извиси: ту-туууу, и патиците се вдигнат обратно горе. А аз плащам 20 лв. за гюме?!..."

"Ловът сближава и споява яки приятели" - продължава Бензара. Без него не бих могъл да живея. Винаги съм разчитал на приятелите. Винаги. Смятам, че човек без приятели е като дърво без корени. Нашата дружинка непрекъснато демонстрира приятелство и другарство. Единен колектив сме. Председателят Стоян Серев ни води много добре и поддържа духа ни."

Докато работел в "Родопа", Бензара бил нещо като наставник на младите и неопитни работници. Все при него ги пращали да се учат. Един от първите му съвети бил: "Колкото и вкусно нещо да ви се случи в живота, вкусвайте с малка лъжичка, че с голямата почнете ли да гребете, ще се окапите."

ТРЕТОТО ПОКОЛЕНИЕ

на Skoda Fabia

е „остро“ и „емоционално“!

Чешкият автопроизводител не дочака обявената за началото на октомври в Париж световна премиера на третото поколение на модела си бестселър и обнародва снимки на екстериора и таблото на новия си хечбек Skoda Fabia. Снимките на автомобила компанията гарнира с интервю на своя главен дизайнер Йозеф Кабан, който многократно подчерта „емоционалността“ на третата Фабия. Според мнението на Кабан, машината е получила изразителен и експресивен облик, съчетаващ практичност с функционалното. Той определи дизайна на новата кола като „остър“, а формите на оптичните й елементи като „кристални“. На въпроса за индивидуализацията на новия модел той отвърна, че купувачите ще могат да избират между 15 външни цвята на купето и да сменят по свой вкус боята на покрива и външните огледала.

Шеф-дизайнерът на Skoda отбеляза и факта, че новата Skoda Fabia има „най-големия багажник в пазарния си клас“ - цели 330 литра или 1150 л при сгънати задни седалки. Това е с 15 литра в повече, отколкото предлага сегашният модел.

След външността на колата чехите разскретиха и приборното табло на новия модел. Салонът не бяга от досегашните представи за практичен интериор на марковите дизайнери. Дължината на вътрешното пространство е нараснала с 8 мм до 1674 мм, въпреки че като цяло колата е станала по-къса. Монтирана е мултимедийна система с възможност за синхронизация със

смартфона на водача по технологията MirrorLink. Налице е и функцията SmartGate – транслиране чрез Wi-Fi връзка към телефона на собственика на различни важни и интересни данни за работата на колата му – разход на гориво, средна скорост и други подобни.

Накрая не бива да забравим и малката, но любопитна подробност – и тук е налице станалият вече знаменит аксесоар – стъргалката за лед с функция на лупа. И тук, както при модела Skoda Rapid, тя е разположена от вътрешната страна на лючето на резервоара.

МАЛКО ИСТОРИЯ

Първото поколение на Фабия е наследник на Шкода Фелиция и бе показано по време на автосалона във Франкфурт в 1999-а. Колата беше първата, ползвала плюсове от закупуването на старата чешка марка от групата Фолксваген. В основата й лежеше платформата A04 на тогавашното Polo. Подобни бяха и размерите – меж-

дуосие 2460 мм, дължина 3960 мм, ширина 1650 мм. За седемте години живот на първото поколение под капака му намериха място осем мотора в 16 вариации. Най-слабият беше с мощност 50 к.с., а най-мощен – двулитровият MPI – 120 к.с. Дизелите 1.4 TDI, 1.9 SDI и 1.9 TDI предлагаха от 64 до 130 „кончета“ във варианта RS/. Предавателните кутии бяха две – петстепенна механична или четиристепенна автоматична. А на мястото на версията пикап на Фелиция беше предложен седан. Първото поколение на Фабия беше реализирано в целия свят в над 1,6 милиона броя.

Второто поколение дебютира през март 2007-а на автосалона в Женева.

То порасна във всички посоки – с 22 мм на дължина до 3992 мм и на 47 мм във височина до 1498 мм. Под капака се изредиха пет мотора – три бензинови – 1.2, 1.4 и 1.6 л, и два турбодизела TDI – 1.4 и 1.9 л. Диапазонът на мощностите им беше от 60 до 105 к.с. Колата получи четири звезди за безопасност от Euro NCAP. В 2010-а беше направен фейслифт с промяна на радиаторната решетка, броните, капака и светлините. В интериора бяха подобрени материалите, появили се нов волан, реформирано приборно табло, подобрени блокове на климатика и аудиосистемата, добавени бяха нови позиции в моторната гама – турбочетворката 1.2 л TSI в два варианта на мощност – 86 и 105 к.с., а вместо дизела 1.9 TDI (105 к.с.) дойдоха два нови агрегата – 1.2 TDI (75 к.с.) и 1.6 TDI (90 и 105 к.с.). Механичните предавателни кутии станаха две – с пет и шест степени, автоматикът шестстепенен, а на някои модификации се монтира дори седемстепенната роботизирана кутия със двоен съединител DSG.

Ford Escort - завръщането

След дългогодишна забравата името Escort се връща в гамата на Синия овал, този път като модел седан. Първи имаха късмет да го видят и получи-чиха възможност да го закупят китайците. Новият Ford Escort е построен върху модифицирано шаси на модела Focus, в което заради намаляване на себестойността задното мулти-линк окачване е заменено с класическата торсионна греда. Междусието на колата е увеличено с 40 мм, което донякъде решава проблема с недостатъчното място за краката на седящите отзад, недостатък на предишните „фокуси“.

Разработката на цялата техническа част Синият овал повери на китайските си партньори. И това никак не е случайно – Поднебесната империя става първи и приоритетен пазар за възродения Ford Escort.

Следвайки обаче линията за глобализация на моделите си, Ford ще предложи по-нататък модела и във всичките си други основни пазари, но едва след като колата тръгне добре в КНР. Твърде е вероятно следващата страна, където ще бъде правен моделът, да е Русия. Друг е въпросът дали на фона на сегашната стагнация в отношенията САЩ – Русия на братушките ще се наложи да почака. Плановите засега са това да стане края на следващата година, но един господ знае какво ще стане... Дизайнът на колата е дело

или Европа, пък дори и в Китай. Просто австралийските дизайнери в момента на стартиране на проекта са били по-малко натоварени с работа от колегите си зад океана.

От Ford коментират, че новата кола демонстрира потенциален сериозен представител на марката в развиващия се с бърза скорост пазар на по-бюджетни автомобили от C-сегмента в Китай. Автомобилът е насочен към онези от потребителите, които търсят стил и простор, високи технологии и безопасност, но на разумна цена.

Интериорът на новия Ford Escort е класически, не „крещи“ с нещо особено, ако не се смята отделният конектор за зарядка и поставка на смартфон, разположени над централните вентилационни отвори. Засега използваните материали в интериора и тяхното качество е по-слабо от това при стандартния Focus, но това е нормално с оглед на далеч по-бюджетния характер на новия модел, възродил славното име Ford Escort.

на австралийския дизайнер-център на Синия овал, но със същия успех и резултат във

времената на всеобща комуникация моделът може да бъде нарисован и в Щатите

ОПРОВЕРГАХА МИТА
ЗА БИРЕНОТО КОРЕМЧЕСозопол стана
арт столица

В своеобразна арт столица се превърна тези дни Созопол. Георги Чапкънов-Чапа, Стоимен Стоилов, Стоян Цанев, Явора Петрова, Греди Асса и Христо Явашев-Кристо са художниците, открили свои изложби в Художествената галерия на града. Събитието е част от програмата на морския арт фестивал "Аполония 2014". Тази година той отбелязва своето 30-о юбилейно издание.

Със 17 свои графики се представи Явора Петрова. Георги Чапкънов-Чапа показва 11 пластики среден формат и 15 ювелирни релефа, включващи библийски сюжети. Стоян Цанев участва в своята изложба с абстрактно-геометрична живопис, а Стоимен Стоилов - с графики.

Ръчно подписани постери на Христо Явашев-Кристо - общо 25 на брой, и нов живописен цикъл на Греди Асса също са част от експозициите. Поредицата е подредена като хронология на творчеството на Кристо и започва с цветни снимки на

реализирани обекти от 1957 г., включва някои от най-известните му работи като "Завеса в долината" (1971), "Чадрите" (1991), "Райхстаг" (1995) и стига до "Портите" в Централ парк, Ню Йорк (2005).

Фотографиите постъпват във фонда на галерия "Академия" към НХА преди 3 години и са общо 60 на брой. Греди Асса участва с новия си живописен цикъл "Водата". Поредицата е контрапункт на изложбата "Пустинята", която бе представена през пролетта в Софийската градска художествена галерия. В седемте картини от "Водата" елементът присъства като символ на живота, растежа и новото.

В програмата бе включена и фотографската изложба "30 години Аполония - Началото", която съдържа снимки от различните издания на фестивала и е организирана от Георги Богданов и Борис Мисирков.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Шестима известни
български художници
откриха свои изложби
в Художествената
галерия на морския град

70 формации пеят в Генерал Тошево

Дана РУСЕВА

16-ото издание на добруджанския фолклорен събор "Богородица" събира в Генерал Тошево тази събота и неделя над 70 певчески формации, съобщиха организаторите. На една сцена ще излязат групи и индивиду-

ални изпълнители от Североизточна България. Специални гости на двудневния фестивал ще бъдат музикално-танцови състави от Украйна, Молдова и Румъния. Съборът е част от Националния културен календар и се организира от общината и читалище "Светлина - 1941". Инициативата има

за цел опазване, съхранение и популяризиране на фолклорното богатство на Добруджа, създаване на мост за духовните ни ценности и стимулиране интереса и любовта на младото поколение към българското народно творчество. Това "надуто" клише оживява всяка година на фестивала.

Ниските мъже
се развеждат
по-рядко

Ако искате брак за цял живот, търсете нисък мъж, защото разводите при тях са по-малко, препоръчват американски учени, цитирани от в. "Дейли мейл". Високите представители на силния пол обаче се женят по-бързо и са по-склонни да вършат домакинска работа.

Учени от Нюйоркския университет установиха, че ниските мъже се развеждат по-рядко от средните на ръст и високите. Освен това те обикновено компенсират недостига в ръста с пари. Високите мъже се женят за по-образовани жени на повече години, обикновено от същата раса като тях. Ниските често избират по-млади съпруги и обикнове-

но печелят повече от тях. "Това потвърждава още веднъж съществуването на обмен между статута и височината, при който ниските мъже компенсират по-ниския си физически статут с пропорционално по-високи доходи, докато високите по-често използват този свой статут, за да привличат жени с относително по-високи доходи", казват авторите на изследването Абигейл Уайзмън и Далтън Конли. Те установиха също, че високите мъже са по-склонни да домакинстват - с 20 до 30% повече от ниските. Учените са използвали данни от изследване на динамиката на доходите в американските семейства след 1968 г.

Записват звуците на Земята

След няколко седмици сензори, намиращи се в американския щат Индиана, ще преминат онлайн, за да записват "всеки звук, който Земята издава", пише The Verge. Мрежата от микрофони, геофони и барометрични инструменти ще функционира в продължение на година, записвайки всичко - от песните на птиците, завързващи се през пролетта, до вибрациите на континента, когато вълните на Атлантика и Пацифика се разбиват в брега. Уредите ще измерват земетресения на другия край на света и жужене на бръмбар наблизо, ултразвуковите пиесци на прилепи и барометричните спадове на студените атмосферни фронтове.

"Шегувам се с колегите ми физици, че ако имах достатъчно малък микрофон, щях да запиша и хигс бозоните", сподели ученият Брайан Пияновски. Предизвикателството пред еколозите на звуковата среда е намирането на начин за съхранение на огромния обем от информация. Само за няколко години Пияновски е събрал десетки хиляди часа аудиоматериал, който няма как да бъде прослушан от хора, а се анализира от компютърни алгоритми.

Съботна инди вечер
в „Маймунарника“

Вечер, посветена на инди музиката и най-ярките представители на тази общност, ще се състои днес, 30 август, в клуб "Маймунарника". Събитието има за цел да постави началото на нова музикална концепция и традиция, наречена My Indie Monkey, за която има идея да се осъществява периодично занаят.

Две от най-обещаващите и качествени български банди ще вземат участие в първото издание, редувайки песни от собственото си творчество с парчетата на едни от най-популярните групи в жанра. Jeremy? и Jip Monic ще направят последователни сетове на живо, с отделна продължителност от по близо час и половина всеки. В паузите, както и преди, и след концертта, селекцията ще е на Shakermaker. Билети за събитието тази вечер в "Маймунарника" ще се продават само на място на цена от 5 лв. Вратите на клуба отварят в 19.30, а начало на концертната част ще е час по-късно.

Последния ден на август
ще изпратим с рождения ден на
богата репортерка на ДУМА

ПАВЛЕТА ДАВИДОВА

Пътешественичка по
душа, авантюристка по дух,
мечтателка по призвание,
винаги търсеща истината,
Павлета е мощна регаку-
ционна сила, която дори в
най-тежките дни на лятото
успява да покрие няко-
лко събития едновременно,
да се занимава с дългите
като роман леви драми в
София-област и все пак да не изневерява
на бохема в себе си. Което си е рецепта
не само за истинска журналистика, но и
за качествен живот, светли мисли и оп-
тимистично настроение.

Павлета, останни все така жизнерадо-
стна, търсеща, мечтателна и нека
Вселената винаги
да бъде на твоя страна!

От екна
на ДУМА

...Пощалонът спира да гребе,
слиза от лодката и с намръщена
физиономия връчва на пацана на
фара писмо. Той го взима и казва:
- Ако и следващия път дойдеш
при мен такъв кисел, ще се абони-
рам за всекидневник!

30. 8. 2014

ВИКТОРИЯ ПЕТРОВА,
журналистка, тв водеща
БИСЕР ТРОЯНОВ, юрист
ДАРИН и ДЕЯН АНГЕЛОВИ, актьори
ДИМИТЪР ЦОНЕВ,
журналист и тв водещ
ЕЛЕОНОРА НИКОЛОВА,
зам.-директор на БОРКОР
МИХАИЛ ИОНЧЕВ,
певец, композитор, поет
НАИДЕН ВЪЛЧЕВ,
поет, писател, преводач

31. 8. 2014

АТАНАС НАКОВСКИ, писател
ВАНЯ ЩЕРЕВА, певица, актриса
Проф. ДИМИТЪР КОСТОВ, юрист
ДИМИТЪР МАРАШЛИЕВ-МАРАТА,
легендарен футболен нападател
на ЦСКА
ЕЛЕНА ПОПТОДОРОВА, дипломат,
посланик на България в САЩ
ИЛИЯ КОСТОВ,
сценарист, режисьор, продуцент
Проф. КРУМ ДАМЯНОВ, скулптор
ЛЮБОСЛАВ ПЕНЕВ, треньор на
националния отбор по футбол
Проф. СТОЯН МИЛАНОВ,
анестезиолог,
директор на УМБАЛСМ „Пирогов“

ЦЪРКОВЕН
КАЛЕНДАР

30

Св. Александър, Йоан и Павел патри-
арси Константинополски. Пренасяне че-
стните мощи на благоверния велик княз
Александър Невски (1724)

Св. Александър е участвал е в
Първия вселенски събор вместо преста-
релия и болен патриарх Митрофан, след
чиято смърт бил възведен в сан патри-
арх и управлявал Цариградската църква
от 325 до 340 г. Св. Александър починал
в 340 г. на 98-годишна възраст. Св. Йоан
Постник управлявал Църквата във вре-
ме на император Анастасий и починал в
595 г. Св. Павел управлявал Църквата
като патриарх само 5 години. Като видял
засилването на иконоборческата ерес,
се отказал от патриаршеската катедра и
се оттегил в манастир. До самата си
смърт св. Павел не преставал да влияе
чрез своите внушения и убеждавания
за възстановяването на иконопочитани-
ето. Умрял в 784 г., като малко преди
смъртта си приел велика схима.

31

12 Неделя след петдесетница
Пологане честния пояс на Пресвета
Богородица (395-408). Св. свещеномъч-
ник Киприан, епископ Картагенски (258).

Честният пояс на св. Богородица бил
прославен чрез особена личба. Визан-
тийската императрица Зоя, съпруга на
император Льв Философ, след като дълго
време страдала от душевна болест, полу-
чила веднъж насън откровение, че неза-
бавно ще оздравее, ако на нея бъде
възложен поясът на пресвета Богороди-
ца. Царят помилал патриарха и ковчегът
бил отворен. Сам патриархът прострял по-
яса над болната царица и тя веднага
оздравяла. За спомен на това чуда бил
установен празникът "Пологане честния
пояс на пресвета Богородица".

Лингвотания, странни езици владееят света

Светът не просто е завладян от страшно много различни езици, а лингвистите твърдят, че те са над 6000! При това във всеки от тях може да се открие по нещо необичайно. Например в един от ескимоските диалекти има 64 глаголни форми в сегашно време. Езикът таки (Френска Гвинея) съдържа само 340 думи, а в азбуката на ротокас (Папуа Нова Гвинея) се наброяват едва 11 букви. Кхмерите пък използват в писмеността си 72 знака. А китайският изисква да се спазва съответната височина за произнасяне на всяка сричка. Например, ако в Поднебесната империя някой изрече 3 пъти "Ма", без да спазва определени правила, може да прозвучи така, все едно майка се кара на кобила. Затова изглежда напълно логично, че именно сред китайците има толкова много хора, притежаващи абсолютен слух: те привикват към това от раждането си.

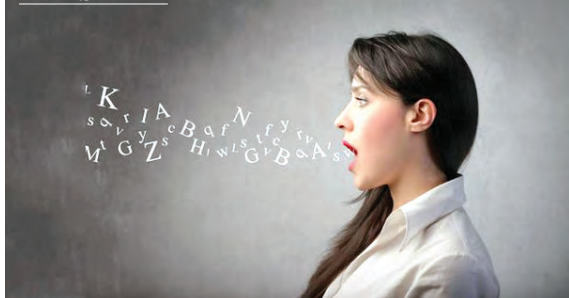
Ролята им в живота на хората може да се сравни със самия живот...

успяват да усвоят числителните и не се научават да броят на пръсти. Явно съзнанието на пираханците е затворено за подобни ненужни суеверни тънкости на съвременния свят.

БАСКСКИЯТ език е разпрор-

лежи нито към индоевропейската, нито към каквато и да било друга езикова група. Смята се за изолиран, тоест генетичните му връзки със световното лингвистично семейство така и не са установени.

Екзотиката на общуването...

Необичайни факти съществуват практически във всички езици. Обаче при някои от тях те са направо учудващи и странни.

На **ЯГАНСКИ** са общували аборигените от Огнената земя. Езикът им сега се смята за мъртъв. Най-оболитното обаче е, че сред лингвистите и до днешен не умира славата на една от думите му - "Мамихлапинаатапай". Учените я смятат за една от най-всеобхватните по смисъл сред всички останали езици по света. А значението на "Мамихлапинаатапай" наистина е необикновено: "Поглед, който си разменят двама души, осъзнавайки, че желаят едно и също нещо, но никой не се осмелява да го предложи пръв."

На **ПИРАХАН** говорят само 200-300 души в цял свят - обитателите на един от притоците на Амазонка. Езикът им принадлежи към изчезналото изолирано семейство мурра, някога едно от най-важните в региона. Пирахан се състои едва от 13 фонемни и в него има 4 думи за цвят, които обхващат диапазона от кафяво-пурпурната, червено-жълтата, синьо-зелената и бялата гама. Най-необичайното в езика е пълната липса на числителни и неспособността на пираханците да смятат. Лингвистът Еврет и съпругата му дълго време изучавали езика и стигнали до извода, че в племето все пак се използва възходяща и низходяща интонация, обозначаващи едно или много малко, както и малко повече. Когато трябва да се назоват над 3 предмета, се употребява цяла фраза. След 8-месечно обучение местните така и не

странен в северните области на Испания и най-близките до тях южни райони на Франция. Странността му е в това, че не принадле-

Въпреки че езикът е една от необходимостите на света, според данни на ООН средно на две седмици на Земята изчезва по един език. Това се случва най-вече когато умират хора, които го говорят, или езикът се обединява с други подобни, или е потиснат от по-екзотичните, популярни и чрез публикации в медиите...

В определен смисъл умирането на езика означава и смърт за културата. Затова може би списъкът с десетте най-редки езика в света е своеобразно общуване с духовете.

10. Камикуро (камиколо, камеколо, камикуро).
9. Думи (дум обо, думи бро, лси рай, род обо, сотмали).
8. Онгота (бира(й)ле).
7. Лики (Моар).
6. Танема (танима, тетаво).
5. Ньереп.
4. Чемеуеви (чемеуеви).
3. Лемериг (пак, бек, сасар, леон, лем).
2. Каиксана.
1. Тауширо (пинчи, пинче).

Светът е завладян от над 6000 езика

може да се срещнат хора, общуващи помежду си със звуци, приличащи на птиче чуруликане. Напълно справедливо езикът на **СВИРУКАНЕТО** може да се нарече един от най-красивите на планетата ни. Ксенолингвистите дори се опитват да го нарекат извънземен. Силбо-гомеро или гомерското свирукане наистина е една от забележителностите на острова. Дълго време дори се обсъжда идеята то да бъде включено в Списъка с нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО. С помощта на този език първоначално си общуват пастирите на острова - свирукането се чува много по-

някои държави езикът на жестовете е признат и на конституционно ниво, като например в Испания, Чехия и т.н., а в Исландия дори е със статут на официален. Приемането му в национален мащаб доста улеснява живота на неговите ползватели: съществуват детски градини, училища и вузове, където всички желаещи (и нуждаещи се) придобиват знания с помощта на езика на жестовете. Любопитен факт е, че учените правят опити - при това доста успешни - да научат шимпанзетата на езика на жестовете. И те не само че бързо схващат "уроците" и съвсем на място използват съществуващите жестове, но

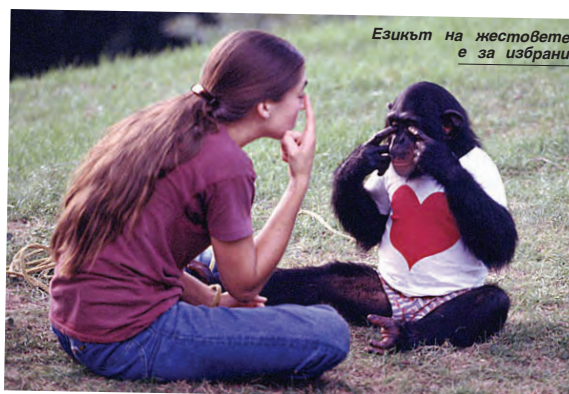

наддалеч от обикновеното викане, особено в планините. Казват, че разстоянието между общуващите по този начин може да стигне до 3,5 км. В оригиналния език съвсем ясно се чуват 4 гласни и 8 съгласни звука, чийто брой стига до 10 при добавянето на низходящ тон. Силбо-гомеро се преподава дори в училищата, за да усвоят децата как се свирюка в оригинал.

Езика на **ЖЕСТОВЕТЕ** владееят не само хора с увреден слух, но и онези, които работят в условията на постоянен шум или под

и измислят собствени, за да обозначат някои ситуации, а също така обединяват стари, образувани нови "думи". Например една от участниците в експеримента нарече динята "тме-плод". Освен това шимпанзетата с удоволствие използват научените жестове за общуване в групата.

Езикът често се приема от хората като нещо, което се разбира от само себе си. Без него е почти немислимо общуването. Невъзможно е да си представим свят, където поне още няколко души не знаят езика, на който

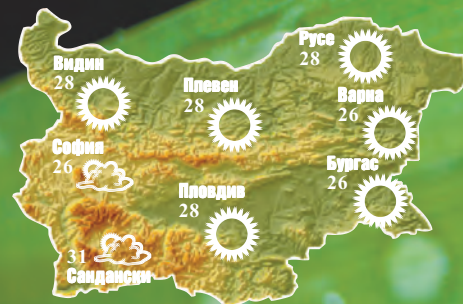

вода. Разбира се, всички те използват различни "езици". Лингвистите дори твърдят, че са толкова много, та дори били принудени да създадат своеобразен "есперанто" на жестовете - универсален и общоразбираем. Той обаче се използва най-вече по време на Параолимпиадите. В

говорим и разбираме ние самите. Независимо дали някой от нас се е замислял за значението му в живота ни, езикът играе една от най-важните роли в него, сравнима със самия живот...

Страницата подготви
Альона НЕЙКОВА

ВРЕМЕТО

Днес ще бъде слънчево, с временни увеличения на облачността над планинските райони в Югозападна България, но валежи не се очакват. Вятърът ще е слаб до умерен от североизток. Температурите ще останат без съществена промяна, максималните ще бъдат между 25-30 градуса, в София около 26 градуса. Атмосферното налягане през деня слабо ще се понижи, но ще остане малко по-високо от средното за месеца. Над планините ще преобладава слънчево време. Временни увеличения на облачността ще има над масивите в Югозападна България, но валежи няма да има. Ще духа слаб до умерен вятър. Максимална температура на височина 1200 метра около 18, на 2000 метра – около 13 градуса. Над Черноморието ще бъде слънчево. Ще духа слаб, по южното крайбрежие до умерен вятър. Максималните температури ще са 25-27 градуса. Температурата на морската вода е 25-26 градуса. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала.

Изгледи за

31
МАКСИМАЛНИ
26°/28°

1
МАКСИМАЛНИ
28°/30°

В неделя и понеделник ще остане слънчево, с температури от 25 до 30 градуса. Побече облаци ще има над западните райони през втория ден. Добри условия за туризъм през следващите 4-5 дни ще има и по морския бряг, и в планините.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Русия
България

МОНД
дипломатик

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200,
810 73 78

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитан“ 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200;
факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
ДИЗАЙН: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - reklama@duma.bg, Експонатер: 91975 в. 112; Печат: „Нюзпринт“ ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява“ 100; “Национална агенция за разпространение - АД” - 02/962-23-23; “Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ру-
мяна Кирилова - 208, 203; abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;

ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК
НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ
„РАБОТНИКЪТ“
„РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“
И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗАВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОКУС“,
БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дървева

БЪЛГАРИЯ: Александър Симов - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Милена Николова - 233; Павелета Давидова - 215; Юлия Кулинска - 224

ИКОНОМИКА: Наталия Гергова - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Иванова - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: Галина Младенова - завеждащ отдел - 219; Алберт Аврамов - 220; Кристиана Симеонова - 220

КУЛТУРА: Вилиана Семерджиева - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Аълана Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: Велиана Христова - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: Борис Данков - завеждащ отдел, редактор на „Тегас“ - 244; Неделин: Богдан Иванов - 225; Пардон: Чавдар Шинов; Художник: Анатолий Станкулов

СПОРТ: Владимир Николов - завеждащ отдел - 245; Мария Милашова - 245

ФОТО: Благоевска Цветкова - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Спаса Венева; Снежана Христова

1
БНТ

06.20 История.BG:
Македония /п/

07.40 Зелената ли-
нейка /п/

08.25 Теплазарен
прозорец

08.40 Саладин анимационен филм
/б епизод/

09.05 Сивата сова семеен игра-
лен филм /копродукция,
1999г./, режисьор Ричард
Атънбъро, в ролите: Пиърс
Броснан, Ани Галипо и др.

11.00 Отблизко с Мира /п/

12.00 По света и у нас

12.30 Бразди Предаване

13.00 Иде нашенската музика
Предаване за фолклор

14.05 Малкото голямо четене: Топ
100

16.00 Глобална запаха докумен-
тalen филм /България,
2014г./

16.25 30-ти международен цир-
ков фестивал Монте Кар-
ло

17.20 Умно село: Доброто, злото
и човека /Никола Пашов/
18.15 На живо - историята на тв
театър в БНТ режисьор
Дамян Петров

19.40 Лека нощ, деца!

20.00 По света и у нас

20.45 Сигурно си ти игрален филм
/САЩ, 2000г./, режисьор
Стивън Фийлър, в ролите:
Наташа Хенстридж,
Майкъл Вартан, Майкъл
Рисполи, Оливия Д'Або и
др.

22.20 По света и у нас

22.30 Джас линия: „Танго без
границы“ - концерт на ан-
самбъл „Тангаурдия“

23.30 Кой удави Мона игрален
филм/САЩ, 2000г./, ре-
жисьор Ник Гомес, в ро-
лите: Дани Де Вито, Бет
Мидлър, Нив Кампбел,
Джейми Лий Къртис и др.

01.10 Сигурно си ти игрален филм/
п/

02.55 Да открием Германия

03.20 Кой удави Мона игрален
филм/п/

04.55 Сивата сова игрален филм/
п/

b tv

06.00 „Батман:
Дръзки и
смели“ -
детски се-
риал, с. 3, еп. 5

06.30 „Агрофорум“ - предаване
„Духът на здравето“ /п/ -
здравно предаване с во-
дещ д-р Неделя Шопова

08.00 „Чудото, което наричаме
„Египет“ - док. филм
„Господин Бавачка“ - ко-
медия

09.15 „Най-доброто от „Cool T“ -
лайфстайл предаване с
водеща Петя Дикова

12.00 bTV Новините - обедна
емисия

12.30 „Домашен арест“ - ситком,
еп. 21

13.00 „Да отгледаш Аризона“ -
комедия

15.00 „Борба за Троя“ (част 1) -
приключенски

17.00 „Най-доброто от „120 ми-
нута“ - публицистично
предаване с водещ Свето-
слав Иванов

19.00 bTV Новините - централна
емисия

19.30 bTV Репортерите - преда-
ване за журналистически
разследвания и филми

20.00 „Хората говорят“ - Ко-
медия, Режисьор: Роб Рей-
нър, Актьори:Ричард Джен-
кинс, Дженифър Анистън,
Мена Суварни, Шърли Мак-
Лейн, Кевин Костнер

22.10 „Уолстрийт“ - драма, Режи-
сьор: Оливър Стоун, Акть-
ори: Майкъл Дюлас, Чар-
ли Шийн, Дарил Хана,
Мартин Шийн, Терънс
Ошпай, Шон Ънг и др.

00.45 „Хората и Луисна“ - драма,
Режисьор: Гийлърм Арм-
стронг, Актьори: Киаран
Хиндс, Ралф Файнс, Кейт
Бланшет, Клайв Ръсел, Том
Уилкинсън, Били Браун

03.10 „Домашен арест“ /п/ - сит-
ком, еп. 21

03.30 „Най-доброто от „120 ми-
нута“ /п/ - публицистично
предаване с водещ Свето-
слав Иванов

NOVA

06.50 „Уди Кълвача“
- анима-
ционен филм
07.15 Темата на
Нова - най-

доброто

07.30 „Сбуди се...“ - предаване
на НТВ

10.00 „Облаци на хоризонта“ - с
уч. на Мириам Агешева,
Клаус Вилдболц, Лиза
Кройцер, Ману Лубовски и
др.

12.00 „Нюанси на любовта“ -
сериен филм

13.00 Новините на Нова

13.30 „Като две капки вода“ -
забавно предаване

16.00 „Любов, сватба и брак“ - с
уч. на Манди Мур, Келън
Луч, Джеймс Бролин,
Джейн Сиймур, Джесика
Шор, Кристофър Лойд и
др.

18.00 „Мирнолюб Бенагова пред-
ставя“

19.00 Новините на Нова - цент-
рална емисия

19.30 НАЦИОНАЛНА ЛОТАРИЯ

20.00 „Мими Синьото око“ - с уч.
на Хю Грант, Джеймс Каан,
Джон Тръпър, Бърт
Йънг, Джеймс Фокс, Джо
Витерели и др.

22.10 „Мъже с точета“ - с уч. на
Барни Уотсън, Майкъл Ро-
зенбаум, Харланд Уилямс
и др.

00.10 „Пичове за пример“ - с уч.
на Пол Руд, Шон Уилям
Скот, Елизабет Банкс, Кри-
стофър Минц-Пласе и др.

02.15 „Нюанси на любовта“ -
сериен филм /п/

03.00 „Любов, сватба и брак“ - с
уч. на Манди Мур, Келън
Луч, Джеймс Бролин,
Джейн Сиймур, Джесика
Шор, Кристофър Лойд и
др. /п/

1

06.45 Игрален
филм:
„Шанс
едно на
хиляда“

08.05 „Севири, хармонико лю-
бима!“

08.40 „Слово на пастира“

09.00 Новини

09.15 „Вкусно“

09.50 „Владимир Ивашов. Ба-
лада за любовта“

10.45 „Смешарики. Новите
приключения“

11.00 Новини

11.15 „Идеалният ремонт“

12.05 „Две звезди“

13.30 „Колко струва да заре-
жеш пиенето“

14.20 „Светлана Крючкова.
„Научих се да живея
протичко и мъдро...“

15.15 Игрален филм: „Голямо-
то междучасие“

17.00 Вечерни новини

17.15 Игрален филм: „Голямо-
то междучасие“
(продължение)

20.00 Време

20.30 „Тази вечер“ с Андрей
Малахов

22.05 „КВН“. Висша лига

23.30 Игрален филм: „Чисто
английско убийство“

02.20 Игрален филм: „Чистите
езера“

ОВЕН
Днес е възможно
да срещнете хора,
които ще оспорват
разбиранията и
идеите ви по професионален
въпрос, запазете спокойствие.

РАК
Днес си дайте смет-
ка за отношенията
ви с деловите парт-
ньори и отбележи-
те мястото си в тях. Решете дали
ви удовлетворяват или не.

ВЕЗНИ
Мислите ви са на-
сочени в дейността,
която упражнявате.
Нововъведения в
организацията ще ви помогнат
да повишите печалбата си.

КОЗИРОГ
Външната хора ще
ви привлечат с
идеите си. Имате
възможност да ра-
ботите със съмишленици и раба-
тата ви да е удоволствие.

21 март - 20 април

22 юни - 23 юли

24 септември - 23 октомври

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Ситуацията ще ви
подкаже как да
действате в сложна
ситуация. Доверете
се на разума, опита, интуицията
и възпитанието си.

ЛЪВ
Налице са всички
предпоставки да
изживеете един ху-
бав ден. Атмосфе-
рата в дома ви е приятелска и
даваща възможност за свобода.

СКОРПИОН
Днес жадувате за
повече разнообраз-
ие и може да го
постигнете, ако не
се затваряте в себе си, а потърси-
те подходящите хора.

ВОДОЛЕЙ
Няма да са напрас-
ни усилията ви, ще
се радвате на по-
вишаващи се фи-
нанси. Влияете на околните с из-
лъчване и желание за подкрепа.

21 април - 21 май

23 юли - 23 август

24 октомври - 22 ноември

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
Днес за много неща
ще се записвате,
изяснявайки си по-
зиции и намерения.
Ще ви се наложи да решавате
неотложни важни въпроси.

ДЕВА
Денят е подходящ
за среща с прияте-
ли или пътуване.
Изберете си ваш, не
пропускайте да доставите удо-
волствие и на себе си.

СТРЕЛЕЦ
Ще се освободите
от владеещите ви
мисли на безпокой-
ство, отговорете си
точно какво искате. Отговорът
ще ви помогне в решенията ви.

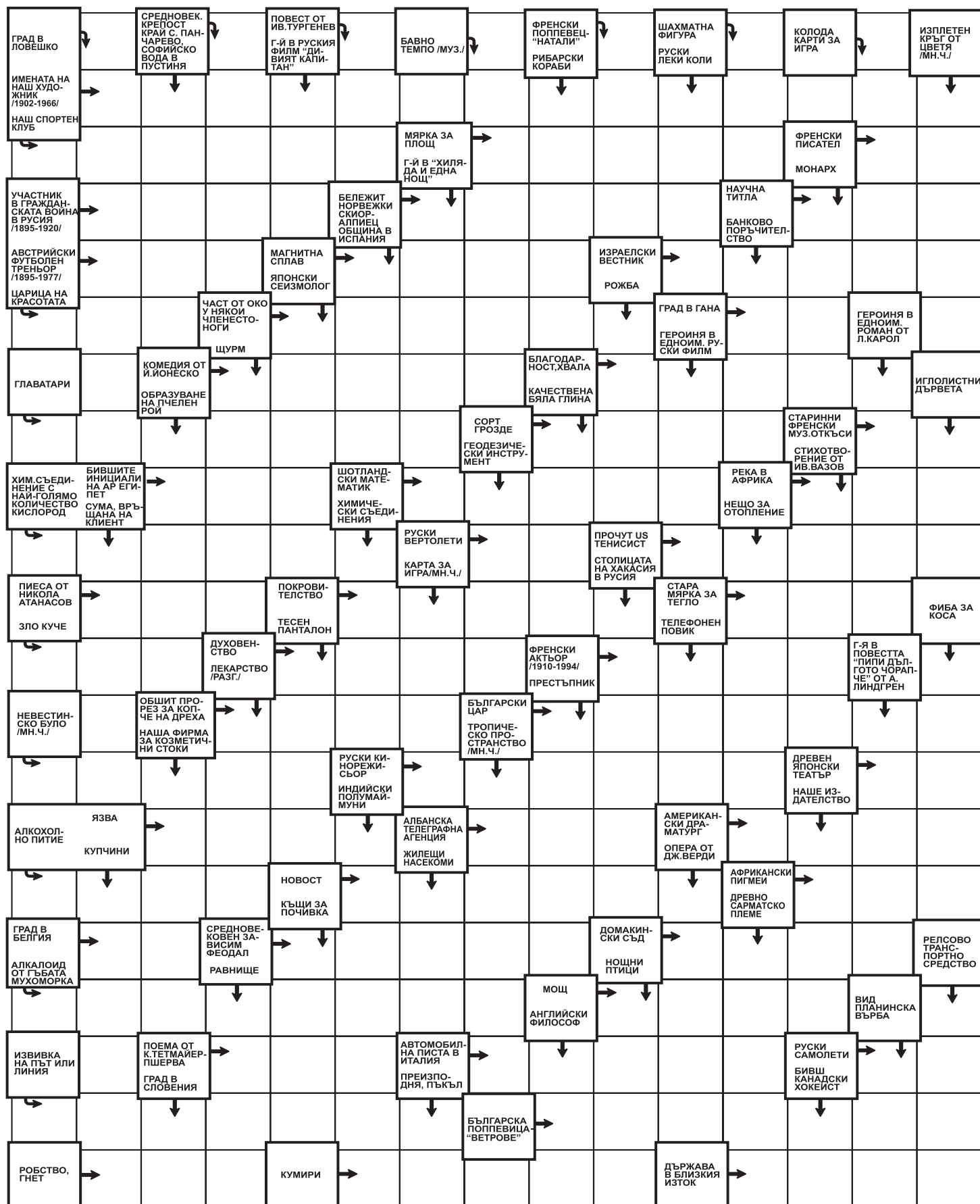
РИБИ
Днес добронамере-
ното ви поведение
няма да остане не-
забелязано, съда-
та ще ви даде с различни възмож-
ности за личностно развитие.

22 май - 21 юни

24 август - 23 септември

23 ноември - 21 декември

20 февруари - 20 март

РЕЧНИК: Амер, Анатани, Анданте, Омори, Урвич.

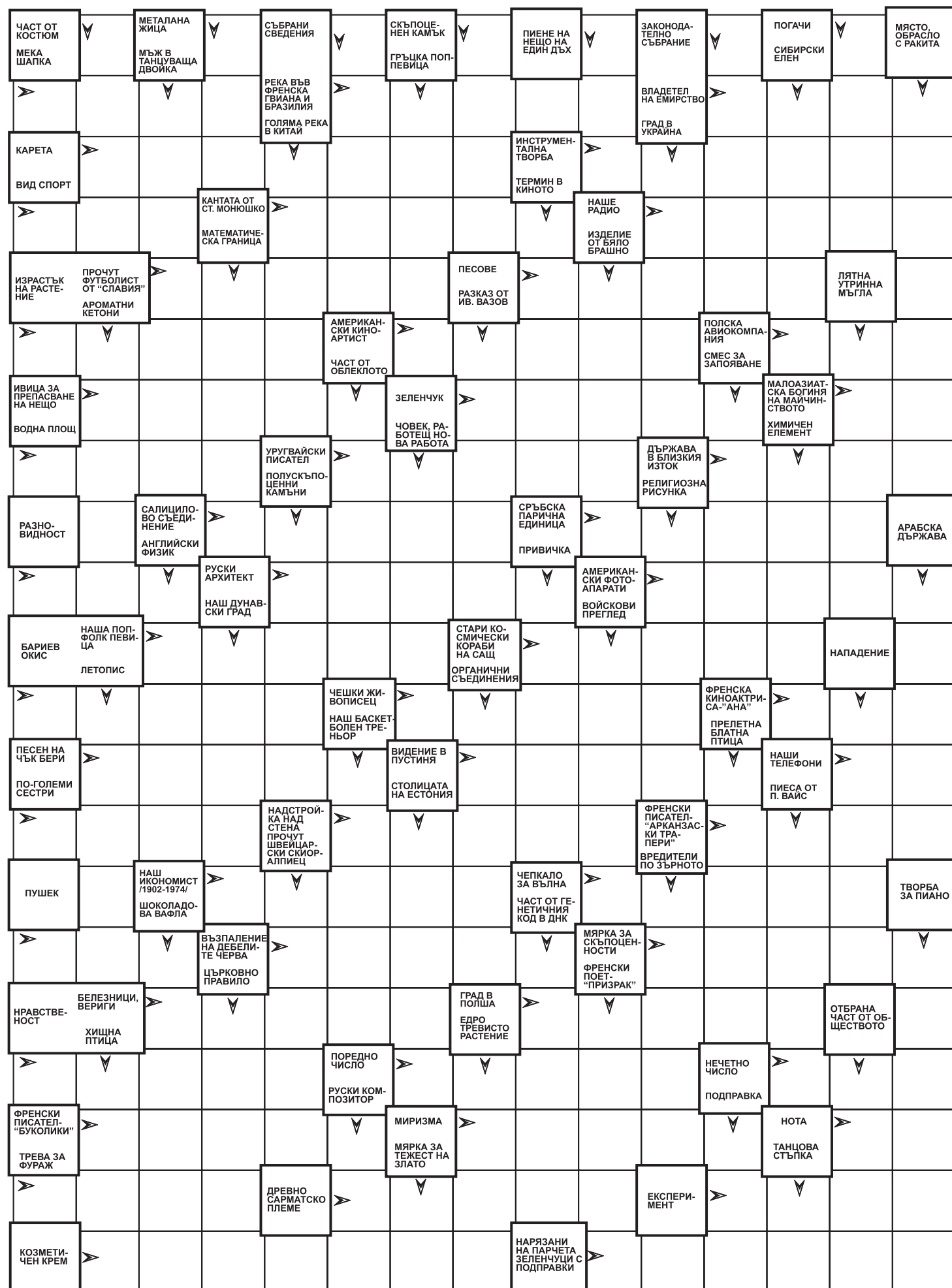
ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
 ВОДОРАВНО: ДИЛЕТАНТИ - ЛИНОТИПИ - ВЕСТ - АЛОР - ОК - СР - СКОРПИО - ИСКРЕНОВ - ИНТА - НЕ - ТЕМЕ - ОБИР - ЛИГА - ОЦЕНИТЕЛ - ГРАДИНАРИ.
 ОТВЕСНО: БИЛЕНКИН - БОР - ЛИС - ОСТРИЦА - МЕНТОРКА - РЕД - ТО - КПР - НИ - ДАТА - ИЕ - ЕЛИН - НИЛСОН - МИТА - ОТПОР - ОНЕГЕР - ИИР - ДВЕ - АЛИ.

ИГРОСЛОВИЦА

ОТВЕСНО: 1.АТАКИ. 2.ВАЗОВ. 3.ТОРТА. 4.ОРДЕН. 5.СОКОЛ. 6.ТРОХА. 7.РЕБУС. 8.АЛЦЕК. 9.ДАНИИ. 10.АРГОН. 11.ИКОНА. 12.ВИДИН. 13.АРЕСТ. 14.НАФТА. 15.ЛЕКАР. 16.АРТЕК. 17.СЪВЕТ. 18.КРАВИ. 19.ИЗВОД. 20.НАУКА. 21.АНТАРКТИДА.

ХАОС
 ВОДОРАВНО: ТОКА - ИСАК - СЕКРЕТАР - СИБИУ - АРЕ - ТРУД - ЕЛКА - АВО - ЕЛКИН - ЯКИ - АРАРА - АСО - АНТЕ - БРАТОВЧЕД - КРИС - ЕПО - ХАИТИ - ВИН.
 ОТВЕСНО: КОСИ - ЛЕКАРКА - КЕБ - КЛИСАРИ - РАКИТАК - ОТИТ - РУР - ИА - ОСИ - НИЕ - НРАВ - СТАДА - АНЧЕВ - СААР - ВЕРТЕПИ - КРЕДО - АЕДОН.

РЕЧНИК: Илава, "Ниола", Ояпок, Рал.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Дават на Козмин Моци „Ключа на Разград“

Преквалифицираният по принуда на вратар Козмин Моци спасява решителната дузпа на сънародника си от Стяуа Корнел Рапа, за да класира Лудогорец в групите на Шампионската лига

Футболистът на Лудогорец Козмин Моци ще получи символичния ключ на Разград, съобщил кметът Денчо Бояджиев. Високото отличие ще бъде връчено на румънеца за изключителния му принос за класирането на отбора за групите на Шампионската лига. Градоначалникът уточни, че ключът се връчва

на хора с принос в развитието на града, като за последните 9 години наградата е присъждана само 3 пъти. Футболистът ще получи символа на града преди първата копка за реконструкция и модернизация на сектор „Б“ на стадион „Лудогорец Арена“. Денчо Бояджиев каза, че фирмата, спечелила об-

ществена поръчка за реконструкцията и модернизацията на сектор „Б“ на стадиона, е столичното дружество „ЕИС - Строителна компания“ ООД. Тя бе избрана в надпревара с шуменската фирма „ДЗЗД Консорциум“ КТМП. Общата стойност на договора е 3 331 928.85 лв. без ДДС. Реконструкцията

на сектора ще се извършва, като се запази възможността на стадиона да се играят футболни мачове. Кметът допълни, че със собствените на клуба вече се подготвя необходимата документация за отдаване на концесия на стадиона, като се очаква процедурата да приключи до края на годината.

Лудогорец обяви: Играем в София

Пенев повика още един от „зелените“ в националния тим

Лудогорец официално обяви, че ще играе мачовете си от груповата фаза на Шампионската лига на стадион „Васил Левски“. След победата над Стяуа с дузпи в сряда собственикът на клуба Кирил Домусчиев обяви, че ако УЕФА не даде лиценз на Националния стадион, разградчани ще трябва да домакинстват в Македония, Албания или Румъния. Шампионите са получили разрешение от европейската централа да домакинстват в България. Вероятно съдействието им е оказал и президентът на БФС Борислав Михайлов, който присъства в Монако на тегленето на жребия по покана на шефа на УЕФА Мишел Платини.

Жребият събра дебютанта в груповата фаза Лудогорец в група В с настоящите еврошампион Реал М, Ливърпул и Базел. Това веднага предизвика любопитство сред феновете за цената на би-

летите за домакинските мачове и начините за тяхното закупуване. Най-голям интерес предизвика срещата с Реал М, а след това тази с Ливърпул.

„Цените на билетите за предстоящите домакинства с Реал (Мадрид), Базел и Ливърпул след съгласуване с УЕФА ще бъдат обявени идната седмица. Тогава ще стане ясна и датата, в която входните талони ще бъдат пуснати в продажба в мрежата на Eventim. Предимство при закупуване до 2 билета ще имат притежателите на абонаментни карти за мачовете на Лудогорец, членовете на фенклубовете в страната, както и спонсорите на клуба. Всички домакински мачове от настоящото издание на турнира Шампионска лига ще се играят на Националния стадион „Васил Левски“. Домакинските мачове от младежката шампионска лига ще се

играят в София в същия ден, в който се срещат представителните тимове. Началният час е 16,00 ч., като стадионът ще бъде решен допълнително“, обявиха от клуба.

Националният селекционер Любошлав Пенев направи рокада в списъка с играчи за европейската квалификация с Азербайджан. Треньорът няма да може да използва защитника на руския Амкар Петър Занев, който се оплаква от контузия, и затова повика на мястото му бранителя на Лудогорец Йордан Минев.

Групата от 25 футболисти се събира на лагер в хотел Riu Правец в неделя, съобщиха от БФС. Така повиканите от Лудогорец вече са 6-има - вратарите Владислав Стоянов и Иван Чворович, защитниците Александър Александров и Йордан Минев и халфовете Светослав Дяков и Христо Златински.

гледайте

ФУТБОЛ

ПО ДИЕМА

14.45 Бърнли - Ман Юн
17.30 Славия - Литекс
20.00 Локо Пд - ЦСКА

ПО БТВ ЕКШЪН

18.00 Монако - Лил

21.45 Рома - Фиорентина

ПО ФИЛМ+

20.00 Атлетик Б - Леванте

22.00 Атлетик М - Ейбар

ПО РИНГ

19.00 Киево - Ювентус

19.30 Евертън - Челси

ПО ЕВРОСПОРТ 2

16.30 Байер Л - Херта

УТРЕ

ПО ДИЕМА

15.30 Тотнъм - Ливърпул

20.00 Лудогорец - Берое

ПО БТВ ЕКШЪН

19.00 Милан - Лацио

21.45 Палермо - Сампdoria

ПО ФИЛМ+

17.30 Локо М - Зенит

20.30 Виларреал - Барселона

22.00 Реал Сосидад - Реал М

ПО ТВ+

13.30 ПСВ - Витес

15.30 Грьонинген - Аякс

20.00 Краснодар - Динамо М

22.00 Твенте - Фейенорд

ПО РИНГ

19.30 Аталанта - Верона

21.45 Торино - Интер

ПО НОВА СПОРТ

15.30 Астън Вила - Хъл Сити

кратки

Путин се надява Мондиал 2018 да остане в Русия

Президентът на Русия Владимир Путин се надява, че Русия няма да бъде лишена от правото да проведе световното първенство по футбол през 2018 година. Руският държавен глава изрази мнение, че Международната федерация по футбол е заела вярна позиция по въпроса, въпреки че няколко западноевропейски страни призоваха ФИФА да отнеме домакинството на Русия заради „сложната политическа обстановка“. „Надявам се, че това няма да стане“, каза Путин. „ФИФА винаги е заявявала, че футболът и спортът се намират вън от политиката и аз мисля, че това е правилният подход“, допълни първият президент на Русия с 3 мандата.

момо

3

1

8

5

ПЕЧАЛБИ ОТ ТИРАЖ №69

6 от 49

I ТЕГЛЕНЕ: 2, 18, 36, 38, 41, 46

I гр. (6) няма

II гр. (5) 8 по 4156,10 лв.

III гр. (4) 573 по 58 лв.

IV гр. (3) 10 724 по 4,30 лв.

ДЖАКПОТ: 527 404,89 лв.

II ТЕГЛЕНЕ: 11, 23, 38, 42, 44, 45

I гр. (6) няма

ДЖАКПОТ: 600 113,08 лв.

6 от 42

7, 13, 18, 28, 31, 33

I гр. (6) няма

II гр. (5) 57 по 271,30 лв.

III гр. (4) 1174 по 13,20 лв.

IV гр. (3) 14 054 по 1,60 лв.

ДЖАКПОТ: 76 363,50 лв.

5 от 35

I ТЕГЛЕНЕ: 2, 4, 12, 24, 30

I гр. (5) 2 по 13 259,10 лв.

II гр. (4) 379 по 70 лв.

III гр. (3) 10 795 по 3,30 лв.

II ТЕГЛЕНЕ: 6, 10, 17, 21, 22

I гр. (5) няма

II гр. (4) 280 по 142,10 лв.

III гр. (3) 9378 по 5,20 лв.

ТОТО ДЖОКЕР

Позиция: 5, 8, 9.

Цифри: 7, 9, 9.

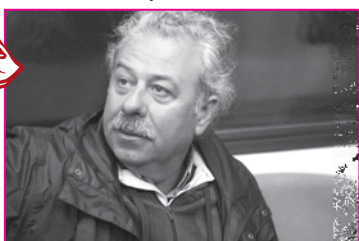
I гр. (3) 4 по 5165,10 лв.

II гр. (2) 2430 по 8,50 лв.

ЧЕСТИТА 60 ГОДИШНИНА
На 31 август навършва 60 години
известният **кинорежисьор**
и **сценарист**

ИЛИЯ КОСТОВ

Автор е на документални и игрални филми:
„Асистентът“, „Време за жени“, „Трака-трак“,
„Слънчево“, получили високи оценки у нас
и в чужбина

**Желаем му здраве,
любов и творчески успехи
до 101-ва!**

Родители Снежина и Коста, сестра
Татяна, зет Красимир и племеннички
Лиляна, Снежина и Йоана

Групите в Лига Европа

ГРУПА А: Виларреал (Исп),
Борусия М (Гер), Цюрих
(Швейц) и Аполон (Кип);

ГРУПА В: Колнхеген (Дан),
Брюж (Бел), Торино (Ит) и ХИК
Хелзинки (Фин);

ГРУПА С: Тотнъм (Анг), Бе-
шикташ (Тур), Партизан (Сър)
и Астерас (Гър);

ГРУПА Д: Залцбург (Ав),
Селтик (Шот), Динамо Загреб
(Хър) и Астра (Рум);

ГРУПА Е: ПСВ (Хол), Пана-
тинайкос (Гър), Ецюрел (Порт)
и Динамо М (Рус);

ГРУПА F: Интер (Ит), Дни-
про (Укр), Сент Етиен (Фр) и Ка-
рабах (Азерб);

ГРУПА G: Севиля (Исп),
Стандард Лиєж (Бел), Фейе-
норд (Хол) и Риека (Хърв);

ГРУПА H: Лил (Фр), Волф-
сбург (Гер), Евертън (Анг) и
Краснодар (Рус);

ГРУПА I: Наполи (Ит), Спар-
та Пр (Чех), Йънг Бойс (Швейц)
и Слован Бр (Слвк);

ГРУПА J: Динамо К (Укр);
Стяуа (Рум), Рио Аве (Порт) и
Олборг (Дан);

ГРУПА K: Фиорентина (Ит),
ПАОК (Гър), Гинган (Фр) и Ди-
намо Минск (Блр);

ГРУПА L: Металист Харков
(Укр), Трабзонспор (Тур), Легия
(Пол) и Локерен (Бел).

**Мачовете ще бъдат изиг-
рани на 18 септември, 2 и 23
октомври, 6 и 27 ноември и
11 декември.**

Бившият френски футболен
национал Юри Жирков
изглежда носител на купата
Севиля да започне защитата в
група G на Лига Европа

Фенове на ЦСКА нападат боса на Лудогорец

„Червените“ запалняковци обигнени
от квалификацията „бедни души“

От фенклуба на ЦСКА „Сектор Г“ разпространиха декларация, насочена към Лудогорец, собственика Кирил Домусчиев, както и обвинения към привържениците, подкрепяли Стягу Букурещ в реванша от плеиофите на Националния стадион „Васил Левски“ в сряда.

„Медийната истерия около „националната кауза Лудогорец“ заплашва да заглуши и малкото останали гласове на нормалността. Всяко мнение, различно от „правилното“ и „патриотичното“, се посреща с обидни квалификации, а в този тон самозабравялият се „благодетел“ на отбора от Разград си позволи да нарече привържениците на ЦСКА, подкрепили Стягу, „бедни души“. Лесно е да се самозабравиш, когато си заобиколен от лакеи, шутове и всевъзможни придворни слуги, готови да те възхваляват до небесата. Това, че имаш статута на местен феодал в определен регион и неограничени финансови ресурси, не означава, че цялата страна трябва да ти угажда. Никой не е длъжен да харесва фирменото отборче, още по-малко пък да го подкрепя. Кой са истинските „бедни души“? По-скоро са тези, наточени по автобусите не само от Разград, но и от другите краища на страната. Някои решили да отидат на мач, защото е безплатно, други, просто за да убият времето, а трети въобще не знаят защо са на стадиона. Същата гнусна картинка като по партийните митинги миналата есен в София. Истинската „бедна душа“ е този, който организира всичко това. Някой, който освен, че притежава футболен клуб, неистово иска този клуб да има и привърженици, които да го подкрепят. Но някой неща не стават с пари... дори и с много. „Благодетелят“ беше част от ръководството на нашия клуб преди годи-

Фенове на ЦСКА подкрепяха привържениците на Стягу, сътворили огнена фиеста на стадион „Васил Левски“ въпреки отпадането на румънциите от Шампионската лига

Снимки БГНЕС

ни, в началото на едно управление, което беше на крачка да ликвидира ЦСКА. „Големият мениджър и управленец“ явно бързо видя накъде отиват нещата и тихомълком отиде в Разград, за да започне свой „проект“, защото там е по-лесно, тихо и спокойно.

Една шепа момчета обаче, които той нарича „бедни души“, останаха дори и в тези най-мрачни времена и се бориха за своя клуб докрай. Те нямаша неговите милиони, но имаша нещо много по-силно - смелост, принципи и идеали, водеше ги единствено любовта към ЦСКА. Те жертваха много през тези години, бяха врагове на свои и чужди, но накрая видяха своя клуб освободен от престъпното управление. Кой беше „бедна душа“ тогава? Има обаче една част от „феновете“ в зелено, на които искрено съчувстваме. Това са служителите и работниците от определени заводи и държавни учреждения, които вместо на работа са изпратени да отидат на мач в София, както и хората на преклонна възраст, наточени по рейсовите и разкарвани из страната и чужбина като панайриджийски мечки. Няколко сме, че има и доста „фенове“, които сами решават да посещават мачовете на „националната кауза“. Ще стават и все повече с оглед предстоящите срещи. Въпросите „привърженици“ уж много обичали футбола, но страхът от агитките ги

спирал да ходят на други мачове. Къде бяха те обаче и защо не подкрепяха Черно море срещу Щутгарт на Националния стадион преди няколко години или пък Локо София на „Армията“ срещу Рен? В тези случаи оправданието им не важи.

Традиционните отбори с истинска и вярна публика в България се броят на пръстите на ръцете. Техните фенове обаче са многобройни. Изкуственият патос и „патриотичните“ напъни са успели да отвратят и тези от тях, които досега са били безразлични към отбора от Разград. Безразличието преминава в нехаресване, а то - в чиста омраза. Убедени сме, че след всичко това „националната кауза“ няма как да бъде посрещната топло по стадионите из страната. В следващите месеци ще ни натъкват, че трябва задължително да подкрепяме българския отбор, иначе сме едва ли не родоотстъпници. Български - нищо, че бразилците са мнозинство в състава му, а сред „агитката“ му има хора с фланелки на истанбулски грандове. Стадионът ще се пълни, но с хора дошли, защото харесват или мразят Реал М или Ливърпул, както и с обикновени търсачи на слава, които са чули, че е модерно да се ходи на мач и за пръв път ще стъпят на ст. „Васил Левски“, заявяват червените ултраси.

ПРОГРАМА НА ШАМПИОНСКАТА ЛИГА

CHAMPIONS
LEAGUE

Легендата на Реал М Франсиско Хенто изтегля на церемонията в Монако Лудогорец в група В, където вече бяха изтеглени бившият му клуб, Ливърпул и Базел

група В

16.9: Ливърпул – Лудогорец и Реал М – Базел; 1.10: Базел – Ливърпул и Лудогорец – Реал М; 22.10: Лудогорец – Базел и Ливърпул – Реал М; 4.11: Базел – Лудогорец и Реал М – Ливърпул; 26.11: Лудогорец – Ливърпул и Базел – Реал М; 9.12: Ливърпул – Базел и Реал М – Лудогорец.

група А

16.9: Олимпиакос – Атлетико М и Ювентус – Малмьо; 1.10: Малмьо – Олимпиакос и Атлетико М – Ювентус; 22.10: Атлетико М – Малмьо и Олимпиакос – Ювентус; 4.11: Малмьо – Атлетико М и Ювентус – Олимпиакос; 26.11: Атлетико М – Олимпиакос и Малмьо – Ювентус; 9.12: Олимпиакос – Малмьо и Ювентус – Атлетико М.

група С

16.9: Монако – Байер Л и Бенфика – Зенит; 1.10: Зенит – Монако и Байер Л – Бенфика; 22.10: Байер Л – Зенит и Монако – Бенфика; 4.11: Зенит – Байер Л и Бенфика – Монако; 26.11: Байер Л – Монако и Зенит – Бенфика; 9.12: Монако – Зенит и Бенфика – Байер Л.

група D

16.9: Галатасарай – Андерлехт и Борусия Д – Арсенал; 1.10: Арсенал – Галатасарай и Андерлехт – Борусия Д; 22.10: Андерлехт – Арсенал и Галатасарай – Борусия Д; 4.11: Арсенал – Андерлехт и Борусия Д – Галатасарай; 26.11: Андерлехт – Галатасарай и Арсенал – Борусия Д; 9.12: Галатасарай – Арсенал и Борусия Д – Андерлехт.

група Е

17.9: Рома – ЦСКА М и Байерн – Ман Сити; 30.9: Ман Сити – Рома и ЦСКА М – Байерн; 21.10: ЦСКА – Ман Сити и Рома – Байерн; 5.11: Ман Сити – ЦСКА М и Байерн – Рома; 25.11: ЦСКА М – Рома и Ман Сити – Байерн; 10.12: Рома – Ман Сити и Байерн – ЦСКА М.

група F

17.9: Барселона – АПОЕЛ Никозия и Аякс – ПСЖ; 30.9: ПСЖ – Барселона и АПОЕЛ – Аякс; 21.10: АПОЕЛ – ПСЖ и Барселона – Аякс; 5.11: ПСЖ – АПОЕЛ и Аякс – Барселона; 25.11: АПОЕЛ – Барселона и ПСЖ – Аякс; 10.12: Барселона – ПСЖ и Аякс – АПОЕЛ.

група G

17.9: Челси – Шалке 04 и

група H

17.9: Порто – БАТЕ Борисов и Атлетик Б – Шахтър Д; 30.9: Шахтър – Порто и БАТЕ – Атлетик Б; 21.10: БАТЕ – Шахтър и Порто – Атлетик Б; 5.11: Шахтър – БАТЕ и Атлетик Б – Порто; 25.11: БАТЕ – Порто и Шахтър – Атлетик Б; 10.12: Порто – Шахтър и Атлетик – БАТЕ.

Съмнителни бизнесмени купуваха ЦСКА, за да се легитимират

От стр. 10

□ А каква в крайна сметка е целта му с повторното придобиване на „армейския“ клуб?

- Да покаже на обществото какъв велик инвеститор е, как спасява ЦСКА! А в същото време е подсъдим по редица дела! Сашо Томов закупи ЦСКА, за да се легитимира пред обществото и по този начин да се защити в съда!

□ Вие бяхте и в управата на ЦСКА. Какво успяхте и какво не успяхте да свършите в ЦСКА?

- Още на първата седмица изготвих един анализ за реалното състояние на отбора и фенската маса на ЦСКА. Подготвих план за

структура на клубовете на привържениците на ЦСКА на база на опита на Байерн Мюнхен. „Баварците“ имат 160 000 регистрирани фенове и тяхната дума винаги се чува. Но те сами си организират нещата - имат си регистрирано сдружение и сами се ръководят. Направих презентация на този план, той беше одобрен с адмирация. Сашо Томов поиска нещо друго - аз да назнача ръководители на отделните фракции и съответно да ги ръководя. Това ми прилича на едни отминали времена, когато имаше чавдарчета, пионерчета, комсомолци... Това са отдавна отминали времена. Да не говорим, че така феновете могат да се контролират.

□ Какво е мнението ви за Стойчо Младенов?

- Според мен е един от най-добрите треньори в България. Ако мога да направя своеобразна класация, той е в Топ 3 на футболните специалисти, заедно с Димитър Димитров - Херо и Георги Василев, макар че в последните години Гочето не е водил отбор.

□ Мислите ли, че е поредният комисонер в ЦСКА?

- Пред мен Младенов никога не се е показвал в такава светлина!

□ Заговорихте за феновете на отбора. Одобрявате ли техните постъпки, особено когато рушат, а не подкрепят отбора?

- Вижте, феновете винаги имат

право да критикуват, но не съм съгласен да се чули и руши. Но когато биват провокирани, нещата излизат извън контрол. Веднага ви давам пример с мача на ЦСКА срещу Лудогорец в Разград, когато изгубихме титлата през 2012 година. Тогава наши запалняковци бяха малтретирани умишлено.

□ Защо Сектор „Г“ на „Българска армия“ все още не е ремонтиран? Феновете не могат ли да помогнат?

- Не е работа на феновете да строят Сектор „Г“. Разбира се, и да се чулят съоръжения, не само на „Армията“, а и на останалите стадиони. А защо не е ремонтиран - попитайте С. Томов и Ал. Тодоров.

Фенове на ЦСКА
нападат боса
на Лудогорец

Стр. 39

Снимки БГНЕС

Петкратната шампионка на US Open Серена Уилямс (САЩ) връща топката от форхенд срещу сънародничката си Ваня Кинг, която срази с 6:1, 6:0 във II кръг на първенството, и така се изравни на трето място в абсолютната класация с легендата Шефи Граф (Гер) с по 74 победи в последния турнир от Големия шлем

Гибона ще решава след световното

Селекционерът не иска да води волейболистите на всяка цена

Мариан НИКОЛОВ

Селекционерът Пламен Константинов заяви, че желае да води мъжкия национален отбор по волейбол на България и след Световното първенство, но оставането му на този пост няма да бъде на всяка цена. "Имам желание да продължа да водя националния отбор на България и след

световното първенство. Въпрос е на преценка е обаче дали ще остана и след Мондиала. Когато има някакво виждане, дали е общо с виждането на ръководството - дали ще са доволни от начина, по който играе отборът, защото някой път може да се оценява не само по резултатите и класирането, а и по играта, която показва тимът. Това е въпрос и към

ръководството на федерацията. Аз не съм обсъждал темата за след световното първенство, защото мисля, че не беше подходящият момент и нямаше необходимото време, за да правим пазарлъци. Да поема отбора беше пожарен вариант и трябваше да се отреагира по най-бързия начин. Аз бих работил и след световното първенство, но пак казвам, че

това не зависи само от тяхното желание и от моето. Мисля, че не е проблем да се разбера с клубния си отбор Губерния и за догодина, но искам да почувствам, че отборът ме следва и върва в това, което правим. Ако не почувствам такъв тип подкрепа, става безсмислено. Аз категорично не съм тук на всяка цена", заяви Пламен Константинов.

злегайте

ПО ДИЕМА
БАСКЕТБОЛ
22.15 СП: САЩ -
Финландия
ПО ЕВРОСПОРТ
КОЛОЕЗДЕНЕ

КОНЕН СПОРТ
13.00 Световни конни игри
АКАДЕМИЧНО ГРЕБАНЕ
14.30 Световно първенство
17.00 "Вуелта", VIII етап
(Баеса - Албасете)

ТЕНИС
18.45 US Open
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
21.30 US Open
ПО НОВА СПОРТ

ВОЛЕЙБОЛ
21.25 СП: Полша - Сърбия

УТРЕ

ПО БНТ1
17.30 Спортна треска
0.05 Трето полувреме
ПО ДИЕМА
БАСКЕТБОЛ
22.30 СП: САЩ - Турция
ПО ЕВРОСПОРТ
17.00 "Вуелта", IX етап
(Карбонера де Гуагаса -
Валдеринарес)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ТЕНИС
18.30 US Open

СТРОИТЕЛСТВО И РЕМОНТ НА ПЪТИЩА

И ПЪТНИ СЪОРЪЖЕНИЯ

ПРОИЗВОДСТВО НА ВСИЧКИ ВИДОВЕ

АСФАЛТОВИ СМЕСИ, БЕТОНОВИ РАЗТВОРИ

И ВСИЧКИ РАЗМЕРИ ИНЕРТНИ МАТЕРИАЛИ

Затварят Добрич заради Обиколката

Дана РУСЕВА

64-ата международна колоездачна обиколка на България стартира за първи път от Добрич. В неделя 250 спортисти от 18 отбора ще потеглят от града по маршрута на състезанието. Официалният старт на Обиколката ще бъде даден от кмета Делетина Николова в 13.30 часа на специално изградена сцена на бул. „Добруджа“ пред Съдебната палата, а преди това от 12 часа ще се проведе тържествена церемония по откриване на състезанието и официално представяне на отборите. С

цел осигуряване на безопасността на движението се въвежда временна организация на движението в Добрич. През 2012 г. 62-рата обиколка за първи път финишира в Добрич, който много години е бил етапен град на състезанието. В 64-ата обиколка ще участват и 4 национални отбори - на Сърбия, Молдова, Узбекистан и Азербайджан. Финалът е на 4 септември пред Националния стадион „Васил Левски“ в София отново извън традицията, която поведя в София колоездачите да приключат пред Народното събрание, откъдето дълги години и стартираха.

Колоездачната колона се е разделила на 2, за да премине под древен акведукт по време на VII етап на Обиколката на Испания от Алхендинго Алхаудете, дълъг 169 км. Люгер във „Вуелтата“ е испанецът Алехандро Валберге

РЕКОРДНИ УЧАСТНИЦИ В МОТОКРОСА НА „РИДО“

Симеон ПЕТРОВ

Рестарт на Източноевропейския шампионат по мотокрос ще бъде даден на пистата „Ридо“ край Самоков утре. Надпреварите в класове MX65, MX85, MX1, MX2 и MX започват в 11.00 ч. Рекорден брой състезатели - над 100 от 7 страни, ще премерят сили на емблематичното трасе, известно със сериозната темпера-

турна амплитуда от над 20 градуса през деня и нощта. Това е 2-рото от 3-те състезания от Източноевропейския шампионат у нас, а последният старт е на 14 септември в Троян. „Не бе трудно да организираме състезанието, тъй като в Самоков всеки уикенд се случва нещо и гледаме да не изпускате енергията. Преди години общината откупи мотополигона от Министерството

на отбраната. Искаме да го предоставим за стопанисване на МСК „Ридо“. Предвиждаме сериозни ремонти. Отдавна си говорим с председателя на клуба Валентин Милушев за поливната инсталация, сондата, оградата и за да подобрим инфраструктурата му. Мотополigonът вече е включен като част от парк „Ридо“, обяви кметът на община Самоков Владимир Георгиев.

Ямбол, тел.: 046/ 66 19 81,
0886 944 999, факс: 046/ 66 19 80
e-mail: tse_office@yambollan.com
e-mail: tse_pto@yambollan.com

ТЕХНОСТРОЙ-ИНЖЕНЕРИНГ 99